

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA ASIJSKÝCH STUDIÍ

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Jarmila FIURÁŠKOVÁ

Česko-čínský tematický slovník
výpočetní techniky a informačních technologií
Czech-Chinese Thematic Dictionary
of Computing and Information Technology

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a uvedla veškeré prameny a použitou literaturu.

Olomouc, dne

.....

Poděkování

Dík patří Mgr. Ondřeji Kučerovi za ochotu a odborné vedení mé diplomové práce. Za přínosné konzultace v oboru IT děkuji Ing. Miloslavu Konopíkovi, Ph.D. Za pomoc s analýzou dat a inspirativní diskuze děkuji doc. Mgr. Jaromíru Fiuráškoví, Ph.D. Nemalé poděkování patří i mé rodině, která mě podporovala během celého studia na FF UP. Tuto práci věnuji právě jí a Mirkovi.

0. Obsah

1. Úvod	6
Ediční poznámka	8
2. Metody a materiály	9
3. Česko-čínský tematický slovník	11
Typy slovníků	12
Profil uživatele	14
Budování lexikální databáze	16
4. Struktura slovníku	18
Mikrostruktura	18
Makrostruktura	22
Navržené dělení slovní zásoby do tematických podskupin	24
5. Korpusová lingvistika	27
Korpus	27
Čínské korpusy – přehled	29
Korpus Beijing CCL	34
Internetový vyhledávač Google	36
6. Frekvenční analýza	38
7. Závěr	47
8. Anotace	50
9. Abstract	51
10. Použitá literatura	52
11. Použité slovníky	53
12. Seznam příloh	56

1. Úvod

Dictionaries are not born every day.

B. T. S. Atkins & Michael Rundell: The Oxford Guide to Practical Lexicography (2008)

Přibližně před dvaceti lety se na několika málo českých stolech objevil osobní počítač. Neuběhlo ani deset let a počítač se rozšířil do kanceláří firem a podniků, do škol a v neposlední řadě i do většiny domácností. Za rozmachem počítačů stála především světová počítačová síť Internet, díky které její uživatelé mohou komunikovat, sdílet svá data a vyhledávat informace, a která doslova zmenšila náš svět.

Slovo informace se stalo nejskloňovanějším slovem posledních let a v ekonomice se stala čtvrtým významným zdrojem po půdě, práci a kapitálu. Žijeme v době, kdy většina dění stále více závisí na informacích a jejich využití, které tak významně mění život nejen jednotlivce, ale celé společnosti, ke které se nově vžil přívlstek informační. (VANĚK 2007: 1)

Překotný vývoj v oboru výpočetní techniky a informačních technologií, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska technického i programového vybavení počítače (SLÁNSKÁ 2007: 5), přináší lexikografii dříve nepoznané možnosti při tvorbě slovníků. Mezi ně patří zejména programování nových softwarů a databází pro zpracování a tvorbu korpusů, ze kterých vycházíme při tvorbě slovníků.

S rozvojem obchodních kontaktů s Čínou a oboru sinologie v posledních letech již nějakou dobu vzniká potřeba vytvoření česko-čínského tematického slovníku (dále jen ČČTS). Tvorba slovníku zahrnuje velkou zodpovědnost v rozhodování, proto v první řadě musíme zvážit, pro jakého uživatele budeme slovník vytvářet a seznámíme se s hlavními typy slovníků. Této problematice se budeme věnovat ve třetí kapitole práce, kde se rovněž zaměříme na stanovení metodiky definování a tvorby slovní zásoby jednoho tematického celku slovníku. Jako konkrétní modelový příklad byl zvolen obor výpočetní techniky a informačních technologií, který se stane vzorem pro tvorbu dalších tematických celků slovníku. Jedním z hlavních cílů této práce bude vytvoření lexikální databáze v tomto oboru v rozsahu mezi tisíci až patnácti sty slovy, která bude součástí

Přílohy č. 1.

Ve čtvrté kapitole se budeme věnovat struktuře slovníku. Nadefinujeme si mikrostrukturu a makrostrukturu slovníku s ohledem na profil uživatele a budeme ji aplikovat na náš slovník. Uvedeme si praktické příklady hesla a jeho řazení v rámci navržených tematických podskupin.

Budeme-li uvažovat o česko-čínském tematickém slovníku, není z několika různých důvodů možné, aby každé téma bylo příliš rozsáhlé a je tedy třeba omezit počet slov vytvořené lexikální databáze s tím, že pro ČČTS bude využito jádro slovní zásoby a ostatní vytvořená slovní zásoba může být dále využita při tvorbě jiného slovníku. Jako vodítko pro stanovení jádra slovní zásoby nám poslouží analýza frekvence výskytu jednotlivých slovníkových hesel. Ke zjištění frekvence výskytů využijeme jednak tzv. jazykový korpus a dále také vyhledávač Google.

V páté kapitole si nejdříve popíšeme jazykový korpus obecně. Stručně si představíme existující čínské korpusy a vybereme si korpus, který využijeme pro frekvenční analýzu. Vysvětlíme si, proč je námi vybraný korpus potřeba a zda-li je postačující pro naši analýzu. Dále si popíšeme princip vyhledávače Google, který tvoří doplněk pro naši analýzu. V šesté kapitole provedeme frekvenční analýzu a srovnáme výsledky obdržené pomocí korpusu a pomocí vyhledávače Google.

Na závěr si shrneme výsledky této práce a navrhneme možné pokračování či rozšíření této práce dalším směrem.

Ediční poznámka

V této práci používáme pro přepis čínštiny abecedu *pinyin* (拼音), která je od roku 1958 oficiální transkripcí čínštiny v Čínské lidové republice a od roku 1982 je uznána Mezinárodní organizací pro standardizaci (International Organization for Standardization) za mezinárodní standard pro přepis čínštiny do jazyků užívajících latinku. Pro zápis čínských znaků v této práci používáme zjednodušenou formu znaků.

2. Metody a materiály

Teoretická část této práce byla zpracována na základě nejnovějších převážně anglicky psaných publikací v oboru lexikografie. Jednalo se o odborné publikace i o odborné články dostupné v knihovnách a elektronických databázích. Českým úvodem do základních principů lexikografie byla publikace *Manuál lexikografie* editorů Františka Čermáka a Renaty Blatné (1995). Teorií i praktickými příklady tvorby slovníků se dále zabývají autoři Bo Svénson (2009) a B. T. Sue Atkins a Michael Rundell (2008). Korpusovou lingvistiku a čínské korpusy rozebírají odborné články a publikace autorů Jianxin Wanga (2002), Xiao-jun Yanga (2006), Hongyin Taa (2006), Richarda Xiaa (2008), ad.

Praktická část práce obnášela v první řadě shromáždění různojazyčných překladových a výkladových slovníků (převážně čínsko-anglických, anglicko-čínských a anglicko-českých) v oboru výpočetní techniky a informačních technologií. V druhé fázi byly pro výběr slovní zásoby využity slovníky *Oxford Dictionary of Computing with Chinese Translation* [Oxfordský slovník výpočetní techniky s čínských překladem.] vydaný v roce 2007 a *实用电脑英汉词典* [Shiyong diannaoyinghancidian. Praktický anglicko-čínský počítačový slovník.] vydaný v roce 2008. Slovní zásoba byla sbírána v čínštině včetně anglických ekvivalentů. Čínské ekvivalenty byly přes anglické termíny překládány pomocí odborného slovníku **Millenium 7**, který zahrnuje i odbornou terminologii v oblasti IT. Pro převod čínských slov do pinyinů jsme použili slovník **Wenlin 3.0**.

Po získání hrubého seznamu slovní zásoby v rozsahu cca 2100 slov, byly vyřazeny ty ekvivalenty, které se shodovaly. V rámci přípravy slovní zásoby byl osloven IT odborník, který dané ekvivalenty komentoval. Upřesňoval terminologii některých ekvivalentů a vyjadřoval se k aktuálnosti slovní zásoby. Zastaralé termíny byly ze seznamu vyřazeny. Oslovený IT odborník vystudoval na Katedře informatiky a výpočetní techniky (KIV) Fakulty aplikovaných věd na Západočeské univerzitě v Plzni, studijní program Inženýrská informatika, obor Multimediální systémy (1999-2004). Po té navázal doktorským studiem, které úspěšně ukončil v roce 2010. V současnosti působí jako vědecko-výzkumný pracovník na KIV a vyučuje odborné

předměty, např. Programovací techniky, Počítače a programování, Úvod do počítačových architektur, Objektově orientované programování ad.

Po finalizaci seznamu slovní zásoby byla provedena frekvenční analýza v korpusu Beijing CCL a v internetovém vyhledávači Google (oba dostupné online). Slovní zásoba byla dále rozdělena do pěti tematických podskupin. Veškeré údaje včetně barevného vyznačení „jádra“ slovní zásoby je z důvodu velkého rozsahu uvedena v **Příloze č. 1**, která je nedílnou součástí této práce.

Při práci se slovní zásobou (řazení, filtrování) a pro frekvenční analýzu dat byl využit program MS Excel. Statistické metody byly čerpány z publikace Karla Rektoryse (1995).

Seznam použité literatury je řazen abecedně, jména čínských autorů jsou uvedena v hranatých závorkách. Pro větší přehlednost je v práci samostatně uveden seznam použitých slovníků, rozlišený na tištěné, elektronické a online zdroje.

3. Česko-čínský tematický slovník

*They that take a dictionary into their hands, have been accustomed to expect
from it a solution of almost every difficulty.*

Samuel Johnson: A Plan of The English Dictionary (1947)

Tvorba slovníku zahrnuje velkou zodpovědnost v rozhodování – od velkých rozhodnutí ve fázi plánování, až po ty malé během každodenní práce na slovníku. My začneme rozhodování ve fázi plánování. Tvůrce slovníku nesmí nikdy podcenit stanovení toho, pro koho je slovník určen. Z profilu uživatele totiž dále vychází při stanovování dalších parametrů slovníku, a to definování mikrostruktury a makrostruktury výsledné podoby slovníku. V následující kapitole si popíšeme typy slovníků a zaměříme se na stanovení profilu uživatele slovníku, definici mikrostruktury a makrostruktury slovníku.

Zdá se pochopitelné, že čím více informací slovník obsahuje, tím by měl být uživateli užitečnější, ale v podstatě se jedná vždy o kompromis mezi tím, kolik informací slovník zahrnuje, a tím, jak snadno jeho uživatel najde požadovanou informaci a jestli ji dokáže úspěšně zpracovat. Při tvorbě slovníku se musíme smířit s tím, že se budeme vždy potýkat se situací, že nikdy nebudeme schopni dopředu přesně předpovědět, jakým způsobem a co bude uživatel ve slovníku hledat. (ATKINS&RUNDELL 2008: 21)

Typy slovníků

Nejdříve si popíšeme základní typy a vlastnosti slovníků, abychom mohli určit základní kritéria, podle kterých stanovíme, jak bude ve výsledku vypadat ČČTS. Jak zmiňují Sue Atkinsová a Michael Rundell (2008: 24-25) – aspektů, které ovlivňují výslednou podobu slovníku, je mnoho, ale všechny musíme brát v potaz již v průběhu plánování slovníku. Dále v dnešním světě hraje významnou roli i stránka ekonomická, tzn. zda-li se slovník bude na trhu dobře prodávat. Při rozhodování je proto důležité se zaměřit na následující:

1. Jazyk slovníku:

- a. jednojazyčný
- b. dvojjazyčný, pokud ano, tak je:
 - i. jednosměrný
 - ii. obousměrný
- c. vícejazyčný

2. Pokrytí slovníku:

- a. obecný jazyk
- b. encyklopedický a kulturní obsah
- c. terminologie a dílčí obory (např. slovník právních termínů, slovník fotbalu)
- d. speciální oblast jazyka (např. slovník frázových sloves či idiomů)

3. Velikost slovníku:

- a. standardní vydání
- b. stručné vydání
- c. kapesní vydání

4. Forma šíření slovníku:

- a. tištěná
- b. elektronická (záznamové médium – CD/DVD)
- c. internetová aplikace

5. Organizace slov ve slovníku:

- a. od slova k významu (nejčastější)
- b. od slova k významu a dále ke slovu (při hledání výrazu se dostaneme k dalším sémanticky příbuzným slovům)

6. Jazyk uživatelů slovníku:

- a. skupina uživatelů, kteří všichni mluví stejným jazykem
- b. dvě různé skupiny jazykových mluvčích
- c. studenti jazyka slovníku na celém světě

7. Úroveň schopností uživatelů slovníku

- a. jazykovědci
- b. dospělí
- c. studenti škol
- d. malé děti
- e. studenti jazyka

8. Za jakým účelem uživatelé slovník používají: (může být jediná volba nebo obě)

- a. dekodovací
 - porozumění významu slova
 - překlad z cizího jazyka do jazyka mateřského
- b. kódovací
 - správné použití slova
 - překlad z jazyka mateřského do cizího jazyka
 - výuka jazyka

Podle výše uvedeného můžeme v našem případě nyní s jistotou určit tyto parametry slovníku: slovník bude dvojjazyčný jednosměrný **1b** (tzn. výchozím jazykem bude čeština, cílovým jazykem bude čínština), bude pokrývat dílčí témata **2c** (v tomto specifickém případě, kdy vytváříme pouze jeden vzorový tematický celek slovníku, se bude jednat o terminologii z oblasti výpočetní techniky a informačních technologií), slova budou organizována od slova k významu **5a**, jazykem všech uživatelů bude čeština **6a** a budou jej využívat jako slovník kódovací. Bližší údaje k profilu uživatele budou diskutovány v následující části.

Profil uživatele

V profilu uživatele se snažíme co nejpřesněji nadefinovat vlastnosti charakteristického uživatele slovníku a situace, v kterých jej bude uživatel nejčastěji používat. Znovu využijeme dělení navržené Atkinsovou a Rundellem (2008: 28-29):

1. Typ uživatele

- a. dospělí, malé děti, starší děti
- b. rodilí mluvčí (jazyka slovníku) nebo studenti jazyka (a tito jsou dále: začátečníci, mírně pokročilí či pokročilí)
- c. normální uživatelé nebo specialisté v určitém oboru
- d. využití slovníku při výuce ve škole, doma či v zaměstnání

2. Typ použití

- a. obecná referenční příručka (porozumění neznámým slovům, kontrola pravopisu či výslovnosti, luštění křížovek)
- b. studium konkrétního předmětu
- c. studium jazyka
- d. překlad textu z jednoho jazyka do druhého
- e. psaní esejí či zpráv
- f. příprava na psanou či ústní zkoušku

3. Dovednosti uživatele

- a. lingvistické znalosti
 - i. jak zběhlí jsou v jazyce použitém ve slovníku
 - ii. znají (nebo potřebují znát) termíny jako sloveso, osoba atd.?
 - iii. znají morfologii jazyka, nebo se jim musí poskytnout informace o skloňování a časování?
- b. obeznámenost se standardními konvencemi slovníků
 - i. znají zkratky jako *Adj*
 - ii. rozumí lingvistickým značkám jako *hov.* nebo *vulg.*
 - iii. rozumí gramatickým kódům nebo odkazům na jiné vstupy
 - iv. znají výslovnost slov, nebo budou potřebovat uvést výslovnost (znají přepis IPA nebo budou potřebovat jiný přepis)?

Uživatelem česko-čínského tematického slovníku bude dospělá osoba, jejímž rodným jazykem je čeština (výchozí jazyk slovníku) a která ovládá cílový jazyk slovníku – čínštinu – na středně pokročilé až pokročilé úrovni (v případě jádra slovní zásoby). Mezi takovéto uživatele budou patřit převážně studenti a absolventi oboru sinologie, kteří jsou zběhlí v obou použitých jazycích a kteří jsou obeznámeni se základní jazykovou terminologií. Tito uživatelé znají základní principy čínštiny, pro přepis výslovnosti používají pinyin¹ a umí pracovat s různými typy slovníků.

Tito uživatelé mohou slovník využít při rozšiřování slovní zásoby ve specializovaných oborech. Využití konkrétní slovní zásoby předložené v této práci se předpokládá při výuce předmětu *Informační technologie pro čínská studia*, který se realizuje na Katedře asijských studií FF UP. Dále slovník mohou v jeho rozšířené podobě viz **Příloha č. 1** (tj. včetně „periferie“ slovní zásoby) využívat překladatelé a specialisté, kteří pracují v oboru výpočetní techniky a informačních technologií.

¹ *Pinyin* (拼音) je oficiální transkripce čínštiny v Čínské lidové republice a od roku 1982 je uznána Mezinárodní organizací pro standardizaci za mezinárodní standard pro přepis čínštiny do jazyků užívajících latinku.

Budování lexikální databáze

V této sekci se seznámíme s postupem budování lexikální databáze pro vybrané téma v ČČTS. Finální verze sestavené slovní zásoby je uvedena v **Příloze č. 1**. Sestavení lexikální databáze bude východiskem pro následnou analýzu získaných dat, které se budeme věnovat v dalších kapitolách.

Podle Čermáka je „při sestavování lexikální databáze výhodné, může-li se její součástí stát po nutné modifikaci už existující standardní slovník tradiční.“ Slovník tak bude převeden do elektronické podoby, dostane standardní formát a bude zbaven zastaralých výrazů, případně výrazů, které jsou přebytečné. Již existující slovní zásoba bude dále rozšířena o nové výrazy. (ČERMÁK&BLATNÁ 1995: 55-56)

Při budování lexikální databáze odborné terminologie v oboru výpočetní techniky a informačních technologií byly tedy využity existující slovníky zaměřené na tento obor. Ve výběru jsme se nezaměřili pouze na anglicko-čínské a čínsko-anglické (ať již výkladové nebo překladové) slovníky, ale i na anglicko-české překladové či pouze anglické výkladové slovníky doplněné v čínském vydání o čínské ekvivalenty.

Jednalo se primárně o tyto dva slovníky:

1. *Oxford Dictionary of Computing with Chinese Translation* [Oxfordský slovník výpočetní techniky s čínských překladem] vydaný v Šanghaji v roce 2007.
2. *实用电脑英汉词典* [Shiyong diannao yinghan cidian. Praktický anglicko-čínský počítačový slovník] vydaný v Pekingu v roce 2008.

Jako pomocné slovníky pak byly využity:

1. *Anglicko-český slovník počítačový* vydaný v Praze v roce 2002.
2. *Kapesní počítačový slovník anglicko-český* vydaný v Brně v roce 2003, pokrývá cca 1000 výrazů.
3. *Anglicko-český a česko-anglický slovník výpočetní techniky a informačních technologií* vydaný v Plzni v roce 2000.
4. *Moderní slovník softwaru: výkladový anglicko-český a česko-anglický* vydaný v Praze v roce 2006.

5. *Anglicko-český a česko-anglický výkladový slovník Internetu* vydaný v Praze v roce 2004.
6. *Dictionary of Information Technology. 英汉双解信息技术词典* vydaný v Pekingu v roce 2000, obsahuje cca 12000 výrazů.
7. *Oxford Dictionary of the Internet. 牛津因特网词典* vydaný v Šanghaji v roce 2007, obsahuje cca 4000 výrazů.
8. *Microsoft Internet & Networking Dictionary. 英汉双解微软因特网与联网技术辞典* vydaný v Pekingu v roce 2004, obsahuje přes 3000 výrazů.
9. *English-Chinese Dictionary of Computer Science. 英汉计算机与网络技术使用词典* vydaný v Pekingu v roce 2006.²

V našem případě jsme vycházeli ze dvou slovníků jmenovaných v první kategorii, kdy bylo autorkou práce subjektivně vybráno takové lexikum, které autorka hodnotila primárně podle své osobní zkušenosti. Je nutno říci, že autorka absolvovala v rámci svého studia odborné předměty *Informatika* a *Úvod do informačních systémů* a poslední tři roky vyučuje předmět *IT pro čínská studia*. Počítač i počítačovou terminologií tedy využívá jako středně pokročilý uživatel. Odbornou slovní zásobu samozřejmě konzultovala s několika IT odborníky, včetně kontroly a diskuzí nad podobou českých ekvivalentů. Problémem, se kterým se při tvorbě hesel setkáváme, je odborná IT terminologie, která se v rychle rozvíjejícím oboru neustále vyvíjí – nové technologie znamenají nové termíny, jiné termíny naopak rychle zastarávají a ze slovní zásoby mizí.

Ostatní zmiňované slovníky byly využity při sporných případech při hledání vhodných ekvivalentů. Čínské výrazy byly také opraveny po hledání frekvencí daného termínu v korpusu Beijing CCL a na Google. V případě, že Google nenašel žádný výskyt daného termínu, došlo buď k překlepu v přepsaném znaku nebo termín byl tak řídký (resp. v tak rozsáhlé databázi se vůbec nevyskytoval), takže byl v rámci jiných tištěných pomocných slovníků či online slovníků nalezen výraz s častější frekvencí, který významově odpovídal původnímu ale neaktuálnímu termínu. V průběhu sběru lexikální databáze tedy došlo k aktualizaci dat, vyřazení zastaralých termínů či vyřazení termínů s příliš malou frekvencí (jednalo se o termíny v IT terminologii velmi specifické a odborné).

² Bližší bibliografické údaje ke jmenovaným slovníkům jsou uvedeny v kapitole **Použité slovníky**.

4. Struktura slovníku

Na základě definování typů slovníků a základního profilu uživatele můžeme přistoupit ke stanovení mikrostruktury a makrostruktury slovníku, se kterou se seznámíme v následujících podkapitolách. Nejdříve si popíšeme, co se mikrostrukturou a makrostrukturou rozumí a následně uvedené poznatky aplikujeme na náš konkrétní slovník.

Mikrostruktura

Podle Filipce je **mikrostruktura** „lingvisticky relevantní soubor informací o **heslovém slově (vstupu)** a jeho manifestacích. [...] Podle toho jsou informační údaje o hesle kódovány v ustáleném pořadí a ekonomicky s využitím zkratk a zvýrazňující typografické úpravy (závorky, interpunkce, typy písma, značky, diferencující číslice a písmena, odkazy)“. (ČERMÁK&BLATNÁ 1995: 23)

Obecněji se dá definice pojmu mikrostruktura nahlížet ze dvou hledisek. Dle Svenséna (2009: 344-350) v tom prvním mikrostruktura hesla označuje pořadí označení a vztahy mezi nimi, které se, přímo nebo nepřímo, vztahují k lemmatu; lemma zde není součástí mikrostruktury, ale pouze makrostruktury. V tom druhém mikrostruktura obsahuje i **lemma** a je tak tím, co nazýváme struktura vstupu. V našem případě pojem mikrostruktury používáme ve druhém významu a je tedy synonymem pro **strukturu vstupu**.

V obou výše uvedených definicích se objevují termíny jako heslové slovo, vstup a lemma. Všechny termíny jsou ekvivalentní a v naší práci budeme primárně používat termín **lemma**, tj. jednotlivý slovníkový vstup, entry či heslové slovo.

Ve slovnících rozlišujeme dva druhy mikrostruktury: abstraktní a konkrétní. Abstraktní mikrostrukturu lze definovat jako soubor obecných pravidel strukturovaného vzhledu slovníkového vstupu v určitém slovníku. Jeden slovník pak může mít několik abstraktních mikrostruktur podle charakterů vstupů. Konkrétní mikrostruktura je realizací abstraktní mikrostruktury v určitém slovníkovém vstupu. (SVENSÉN 2009: 344)

Mikrostruktura monosémnních lemmat

Popis mikrostruktury slovníkového hesla pro monosémnní lemma se shoduje s popisem základní struktury slovníkového vstupu. Monosémnním lemmatem se rozumí samostatný vstup, kde lemma představuje jediný slovní druh a má jen jeden význam.

Typický slovníkový vstup se skládá ze čtyř základních částí:

1. lemma
2. formální část
3. sémanticko-pragmatická část
4. kontext

Může se samozřejmě stát, že lemma nemůže být definováno či přeloženo mimo kontext, takže pak odpadá sémanticko-pragmatická část, která obsahuje označení významu přímo adresované lemmatu. Sémantická či pragmatická informace může být v individuálních případech zahrnuta v části kontextu.

1. Lemma

Slovníkový vstup je uveden lemmatem, které může mít funkci nositele informace o pravopisu, v některých slovnících může dále nést informaci o prozódii (přízvuk, tón) či dělení slov. Graficky je lemma nejčastěji označeno **tučně**, je možné jej odlišit i jiným typem a velikostí písma, velkými písmeny či jinou barvou.

2. Formální část

Tato část obsahuje kromě údajů o pravopise či dělení slov informace o výslovnosti, morfologii a příslušnost k slovnímu druhu. Informace o výslovnosti následuje okamžitě po lemmatu, nejčastěji je uvedena v [hranatých] závorkách. Následuje flexe, která je odlišena *kurzívou*, příp. (kulatými) závorkami, a nakonec je uveden slovní druh, opět lze použít kurzívu nebo malé písmo.

3. Sémanticko-pragmatická část

Jestliže je význam uveden formou několika synonym (jednojazyčný slovník) nebo ekvivalentů (dvojazyčné slovníky), které jsou si sémanticky rovny, používá se mezi

nimi čárka. Jemné odstíny ve významu ekvivalentů jsou odlišeny středníkem, často jsou také odlišeny formou značek, glosami nebo naznačením kontextu.

4. Kontext

V jednojazyčných slovnících nejčastěji zahrnuje část kontextu idiomy, které jsou uvedeny jako příklad. V dvojjazyčných slovnících obsahuje hlavně výklady, kolokace a idiomy, které jsou přeloženy ve formě příkladu.

Mikrostruktura polysémních lemmat

Budeme předpokládat, že slovníkový vstup je polysémní, ale je reprezentován pouze jedním slovním druhem. Vstup je pak rozdělen do jednotlivých významů, které jsou dále řazeny podle určitých pravidel. Pro jednotlivý význam se ve vstupu poskytují stejné informace, které jsme zmiňovali výše pro monosémní lemma. Významy jsou obvykle odděleny značkami ve formě arabských číslic psaných tučně. Pro větší přehlednost může být každý význam na novém řádku.

Mikrostruktura hesla v ČČTS

Teoreticky jsme si představili obecnou podobu mikrostruktury slovníkového hesla. Vezmeme-li si výše uvedené dělení, zjistíme, že je typické zejména pro jednojazyčné výkladové slovníky a pasivní překladové slovníky (tzn. překládáme z cizího jazyka do mateřského). Při stanovení mikrostruktury česko-čínského tematického slovníku musíme ovšem vycházet ze skutečnosti, že se jedná o slovník aktivní a tematický, jehož uživatel je rodilý mluvčí výchozího jazyka. Zmiňovaná obecná struktura slovníkového hesla se tedy musí přizpůsobit našemu typu slovníku.

Část Lemma obsahuje český výraz a bude označena **tučně**. Formální část je pro českého uživatele nepotřebná, protože pro uživatele jsou informace o slovním druhu, gramatice či výslovnosti českého výrazu přebytné a jejich uvedení by jen odvádělo pozornost.

Klíčovou částí našeho slovníku je část sémanticko-pragmatická, která obsahuje čínský ekvivalent českého výrazu a bude následovat hned po českém výrazu. V rámci sémanticko-pragmatické části však uvedeme údaj o výslovnosti čínského výrazu, který může být pro některé uživatele užitečný. Bude uveden v hranatých závorkách za čínským výrazem ve znacích (viz **Příklad č. 1**). V několika případech se u čínského

výrazu objevují dva až tři další ekvivalenty. Jedná se o významově velmi blízké ekvivalenty, proto jsou odděleny čárkou. Na prvním místě je vždy uveden ekvivalent, který byl dle frekvenční analýzy nejčastější, na druhém pak druhý nejčastější atd. (viz **Příklad č. 2**). V případě uvedení dvou a více ekvivalentů v čínštině následuje výslovnost v pinyinu hned za čínským výrazem ve znacích. V tekoucím slovníku je takové řazení žádoucí, protože text může přetéci na další řádek a informace o výslovnosti by se vzdalovala od slova, ke kterému patří, a slovníkové heslo by se tak stalo nepřehledným. Čtvrtou část mikrostruktury věnovanou kontextu, například formou užití příkladových vět, v našem slovníku nepoužijeme.

V případě polysémie na straně českého výrazu jsme přistoupili k jejich rozdělení do samostatných hesel, která pak obsahují stejný čínský ekvivalent (viz **Příklad č. 3**). V uvedeném příkladě se jedná o výrazy „heslo“ a „šifra“, které mají v čínštině samostatné ekvivalenty. Správně by význam „šifra“ patřilo pouze k výrazu 密码, ale u tohoto slovíčka se s nárůstem moderních technologií projevuje tendence používat jej také ve významu „heslo“, které má svůj čínský ekvivalent 口令. Uvádíme je proto ve slovníku jako dvě samostatná hesla.

Příklady mikrostruktury hesel v ČČTS

Příklad č. 1

sluchátka 耳机 [ěrjī]

Příklad č. 2

deska, základní 主板 [zhǔbǎn], 底板 [dǐbǎn], 母板 [mǔbǎn]

Příklad č. 3

heslo 密码 [mìmǎ], 口令 [kǒulìng]

šifra 密码 [mìmǎ]

Makrostruktura

Nejjednodušší definici poskytuje Filipec, když tvrdí, že „**makrostrukturu** slovníku tvoří celkové uspořádání heslových slov (popř. částí slov a spojení slov), buď abecední, nebo pojmové (věcné) nebo kombinované. [...] V širším pojetí se přiřazují k makrostruktuře i předmluva slovníku, tabulky a přílohy. V makrostruktuře se dále uvádějí zkratky a značky, ty však mohou být uvedeny i ve zvláštní příloze.“ (ČERMÁK&BLATNÁ 1995: 21-22)

Podle Svénena (2009: 368-369) makrostruktura označuje vztahy a pořadí mezi lemmaty, která jsou zahrnuta v seznamu. Slovník pak zahrnuje oba hlavní typy makrostruktury:

1. **alfabetická makrostruktura** – je založena na pravopise lemmatu, pak je heslo řazeno abecedně,
2. **systematická makrostruktura** – je založena na významu lemmatu, pak je heslo řazeno tematicky nebo systematicky.

Ve slovnících pro obecné použití bývá nejčastěji zastoupena alfabetická makrostruktura. Systematická makrostruktura je volena u technických slovníků nebo u speciálních slovníků.

V případě našeho slovníku budeme kombinovat oba druhy makrostruktury. V první fázi rozdělíme hesla tematicky podle navrženého dělení uvedeného níže. Po rozřazení hesel do celkem pěti podtémat budou hesla řazena přesně podle abecedy. Abecední řazení znamená, že lexikální jednotky budou řazeny podle určitého alfabetického systému. V našem případě použijeme českou abecedu. Všechna hesla budou řazena pod sebou bez seskupování do složitějších struktur a budou tedy uvedena na stejné pozici vlevo.

Dále připadá rozhodnutí na abecední uspořádání **písmeno po písmeni** nebo **slovo za slovem**³. „Při uspořádání písmeno po písmeni jsou hesla uspořádána striktně podle své grafémické skladby bez ohledu na eventuální mezery mezi slovy. Při uspořádání slovo za slovem jsou heslová slova řazena podle grafémické skladby prvního slova, pak druhého a ev. dalšího.“ My se přikloníme k uspořádání slovo za slovem na základě

³ V tisku umožňuje místo opakujícího se slova užít tzv. tildy (~).

inverzního slovosledu, tzn. že heslová slova budou uspořádána podle abecedního řazení nejvýše řídicího slova víceslovného termínu. (ČERMÁK&BLATNÁ 1995: 151-152)

U odborné terminologie se velmi často setkáme s víceslovným pojmenováním. „Heslová slova [...] jsou pak] nejčastěji substantiva nebo víceslovná pojmenování se substantivem jako nejvýše řídicím členem. Adjektiva a verba jsou v naprosté menšině.“ (ČERMÁK&BLATNÁ 1995: 146-147) Není tomu jinak ani v našem seznamu slovní zásoby. Pokud má heslo přívlastek (i rozvitý), je uváděn až za hlavním/řídicím podstatným jménem a je oddělen čárkou.

Příklady makrostruktury hesel v ČČTS

Níže jsou uvedeny příklady hesel makrostruktury, které spadají do tematické skupiny číslo tři software a následují bezprostředně za sebou v abecedním řazení (viz **Příklad č. 4**).

Příklad č. 4

jazyk s příkazy pro tiskárnu (PCL) 打印机指令语言[dǎyìnjī zhǐlìng yǔyán]

jazyk SQL SQL 语言 (结构化查询语言) [SQL yǔyán (jiégòuhuà cháchún yǔyán)]

jazyk, dotazovací 查询语言 [cháchún yǔyán]

jazyk, objektový 目标语言 [mùbiāo yǔyán]

jazyk, počítačový programovací ALGOL 语言(爱固算法语言) [ALGOL yǔyán (àigù suànfǎ yǔyán)], 算法语言 [suànfǎ yǔyán]

jazyk, postscriptový PostScript 语言 [PostScript yǔyán]

jazyk, programovací C C 语言 [C yǔyán]

jazyk, programovací C++ C++程序设计语言 [C++ chéngxù shèjì yǔyán]

jazyk, programovací Java Java 语言 [Java yǔyán]

jazyk, programovací Visual Basic Visual Basic 语言 [Visual Basic yǔyán]

jazyk, programovací Visual C++ Visual C++编程语言 [Visual C++ biānchéng yǔyán]

jazyk, skriptovací 脚本语言 [jiǎoběn yǔyán]

jazyk, značkovací 置标语言 [zhìbiāo yǔyán]

Navržené dělení slovní zásoby do tematických podskupin

1. Základní počítačová a IT terminologie

- Digitalizace, informace, data.
- Kódy, formáty a komprese dat.
- Počítač (klasifikace počítačů, přenosná počítačová zařízení).
- Nejvýznamnější jména v počítačovém světě (názvy firem atp.)
- Obecné pojmy z oboru.

2. Hardware (technické vybavení počítače)

- Struktura počítače.
- Základní/Systemová jednotka, základní deska.
- Procesory, řadiče, sběrnice.
- Vstupní zařízení.
- Výstupní zařízení.
- Vstupně-výstupní zařízení.
- Paměti: Vnitřní, vnější, pevné disky. Záznamová média.
- Organizace dat na disku.

3. Software (programové vybavení počítače)

- Licence.
- Operační systémy.
- Aplikační software (textové a tabulkové procesory, databáze, počítačová grafika, počítačové hry, informační systémy).
- Programování.

4. Počítačové sítě a Internet

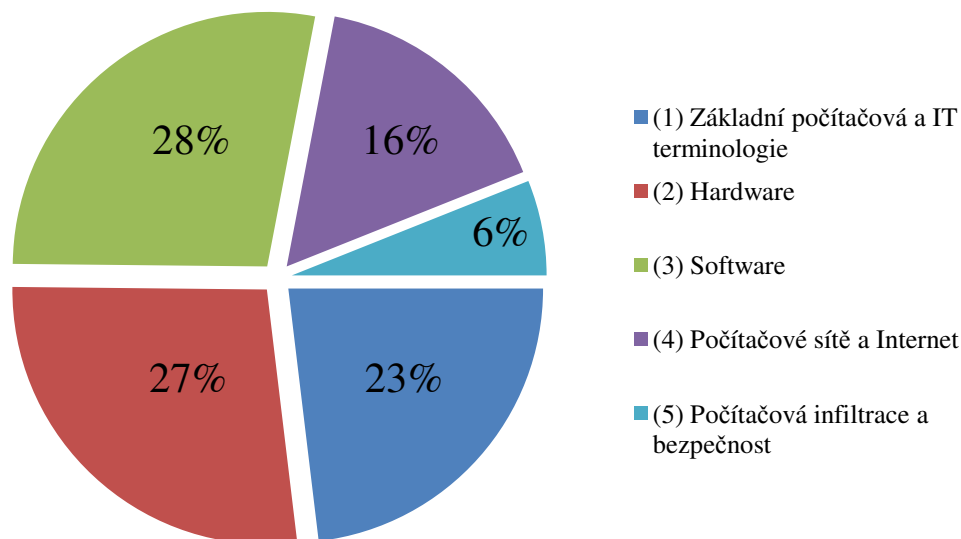
- Síťová architektura, součásti počítačové sítě.
- Klasifikace sítí.
- Síťové technologie (topologie, síťové prvky).
- Síťové/komunikační protokoly.
- Komunikační služby Internetu (www, e-mail, IRC, protokoly).
- Připojování k Internetu.
- Vyhledávání informací na Internetu (prohlížeče, vyhledávače).
- Netiketa (konference).

5. Počítačová infiltrace a ochrana proti ní. Počítačová bezpečnost, ochrana dat, kryptografie.

- Kryptografie, šifrování.
- Malware (počítačové viry).
- Antivirový software.
- Základní pravidla počítačové ochrany (prevence, firewall).
- Elektronický podpis (autentizace, autorizace).
- Pravidla počítačové bezpečnosti (hesla, klíče, archivace, šifrování).

Podrobnější dělení v rámci každé kategorie je uvedeno spíše pro zajímavost. Smysl by mělo až v případě, že by se jednalo o samostatný slovník odborné terminologie, kdy by navržené dělení se mohlo využít při rozšiřování slovní zásoby.

Shromážděná slovní zásoba z oblasti výpočetní techniky a informačních technologií, kterou tvoří 1437 slov či slovních spojení (viz **Příloha č. 1**), byla roztržena podle navrženého dělení do pěti tematických podskupin (v **Příloze č. 1** označeno čísly 1 až 5). Na **Grafu č. 1** je vidět procentní zastoupení slovní zásoby v jednotlivých podtématech. V následující **Tabulce č. 1** je pak uvedena statistika vytvořené slovní zásoby.

Graf č. 1: Struktura slovní zásoby výpočetní techniky a informačních technologií

Při tvorbě česko-čínského tematického slovníku bude třeba omezit rozsah slovní zásoby na jádro tvořené nejdůležitějšími a nejčastěji používanými termíny. Aby bylo jádro dostatečně reprezentativní a pokrývalo všechny tematické podoblasti, navrhuje při výběru jádra rámcově dodržet poměrné zastoupení termínů z jednotlivých podskupin. Příklad uvedený v **Tabulce č. 2** předpokládá jádro o celkovém rozsahu 440 slov, což představuje přibližně třicet procent z původního počtu celkové slovní zásoby. Tento návrh je ovšem pouze orientační a konečné rozhodnutí bude záviset na hlavním lexikografovi ČČTS, který stanoví počet slov v jednotlivém tématu zastoupeném ve slovníku.

Zcela klíčovým aspektem je výběr jednotlivých hesel, jež budou tvořit jádro slovní zásoby. Zde je možné vyjít z osobní zkušenosti lexikografa, který si dále může vypomoci intuitivním šetřením jak mezi IT odborníky tak mezi laiky. Ti kvantitativně vyhodnotí danou slovní zásobu např. na škále od jedné do čtyř, kde škála jedna bude jádro, škála čtyři bude periferie dané slovní zásoby. Významnou metodou hojně využívanou v moderní korpusové lingvistice a lexikografii je frekvenční analýza, která vychází z empiricky stanovených počtů výskytů jednotlivých slov v daném jazyce. Výhodou korpusové lingvistiky a frekvenční analýzy je jejich objektivní charakter, a proto se jim budeme detailně věnovat v následujících kapitolách.

Tematické podskupiny	Počet slov	Procenta
(1) Základní počítačová a IT terminologie	332	23,10%
(2) Hardware	389	27,07%
(3) Software	400	27,84%
(4) Počítačové sítě a Internet	229	15,94%
(5) Počítačová infiltrace a bezpečnost	87	6,05%
Celkem	1437	100,00 %

Tabulka č. 1: Rozdělení slovní zásoby do jednotlivých tematických kategorií

Tematické podskupiny	Počet slov	Procenta
(1) Základní počítačová a IT terminologie	102	7,07%
(2) Hardware	119	8,29%
(3) Software	122	8,52%
(4) Počítačové sítě a Internet	70	4,88%
(5) Počítačová infiltrace a bezpečnost	27	1,85%
Celkem	440	30,62 %

Tabulka č. 2: Návrh velikosti jádra slovní zásoby v jednotlivých kategoriích

5. Korpusová lingvistika

Díky rozvoji v oblasti počítačů a informačních technologií došlo převážně v posledních dvou desetiletích k boomu a rozšíření oboru **korpusové lingvistiky**. Lingvisté ve spolupráci s počítačovými odborníky budují elektronické korpusy, které umožňují shromažďování, uchovávání a zpracování obrovského množství dat v řádu milionů záznamů. Pro mladší generaci lingvistů se zdá téměř neuvěřitelná doba manuálního shromažďování papírových záznamů v kartotékách a listování v nich, když v dnešní době je již naprosto běžné pracovat s **elektronickým jazykovým korpusem**, na který se budeme odkazovat dále jen jako na korpus. V následující podkapitole si definujeme korpus a nastíníme, jaký je jeho přínos při tvorbě slovníků.

Korpus

Jednoduchou definici nabízí ve svém článku Kopřivová, která **korpus** představuje jako „soubor počítačově uložených textů (v případě mluveného jazyka prepisů nahrávek), určených především k jazykovému výzkumu“. (KOPŘIVOVÁ 2002) Obsáhlejší definici uvádí významný český lexikograf František Čermák: „Korpus je rozsáhlý, elektronicky uložený, zpracováváný a přístupný soubor jazykových dat ve standardizovaném formátu, tj. jednotlivých forem a textových celků a/nebo vzorků psaného a mluveného jazyka, cíleně shromážděný jako referenční zdroj pro vědecké studium jazyka a zpracování užitečných jazykových nástrojů, příruček a jiných artefaktů“. (ČERMÁK&BLATNÁ 1995: 52)

Korpus obsahuje autentická, reálná jazyková data, neobsahuje žádné problematické či vymyšlené příklady a díky tomu mění k nepoznání jazykovou analýzu, nutí k vývinu nových strategií práce, užití nových kritérií a vypracování softwarových technologií. Mezi důležité rysy práce s daty korpusu patří také to, že umožňuje v první řadě **možnost ověřování lingvistických hypotéz**. Korpus dále využíváme k získání pohotovité informace o tom, co je v jazyce typické a tedy **centrální**. Další důležitou vlastností a předností korpusu, kterou nesmíme opomenout, je **rychlost vyhodnocování** velkého množství dat. Musíme si také uvědomit, že velké rozsahy korpusů jsou nutností; protože podle Zipfova zákona je většina jazykových forem řídká a častá je jen velmi malá část. (ČERMÁK&BLATNÁ 1995: 53)

Každý korpus využívá princip vyhledávače, který se nazývá *korpusový manažer*. V něm je možné vyhledávat slova a slovní spojení a zobrazit je v okolním kontextu formou tzv. konkordancí. Z korpusu je dále možné zjistit jejich frekvenci výskytu slov v příslušném korpusu a dále zdroj původního textu.

„Typy korpusů lze obecně rozlišit na **národní jazykový korpus**, pokud je plně reprezentativní pro všechny (hlavní) typy psaného/mluveného textu, s univerzální využitelností. Ostatní typy korpusů jsou podle sledovaného cíle vždy charakteristicky omezené, popř. jednostranné.

Základní dělení rozlišuje (1) **korpus obecný** (ideálně nespécializovaný, psaný i mluvený a synchronní) od **specializovaného** (např. terminologického, dialektového), jejichž obojí existence je nutná; oba tvoří základní subkorpusy korpusu národního. Další dělení (2), které je závislé na větším množství elektronických jazykových dat (textů) a jejich kontinuálním přísunu, odlišuje **korpus jádrový, resp. referenční** od **korpusu monitorovacího**. Referenční korpus [...] je relativně stálý reprezentativní soubor pro získání běžné, základní a nespécializované informace různého druhu; jeho rozsah se pohybuje v anglickém prostředí od 20 miliónů výskytů. Je propojený s korpusem monitorovacím, který je otevřený a napojený on-line na kontinuální přísun dat (např. z redakcí novin, popř. přes e-mail) a slouží jako filtr k odfiltrování dat a informací už zaznamenaných (a tedy určených k zavržení) od dat nových, které se ukládají buď obecně a trvale (zvláště (a) neologismy, (b) nové kombinace a (c) frekvence úzu), nebo jen podle specializované potřeby (při konkrétním výzkumu).“ (ČERMÁK&BLATNÁ 1995: 52)

Čínské korpusy – přehled

Historicky nejstarším čínským výzkumem v oblasti sběru korpusových dat se zabýval Yang Xiong 揚雄 (53–18). Zaznamenával data z období dynastií Zhou, Qin až do Západních Hanů. Ze sebraného materiálu získaného od učenců a vojáků, kteří přišli do hlavního města z jiných oblastí, sestavil knihu s názvem *Dialekty* 方言 (Fangyan), která se zabývala čínskými dialekty. (WILKINSON 2000: 25, YANG 2006: 220)

Čínská korpusová lingvistika zaznamenala výrazný vývoj v kompilování korpusů až v posledních letech. My se přehledově zmíníme jen o projektech z konce minulého a počátku tohoto století. Jejich řazení je zvoleno podle aktuálnosti a děleno podle místa vzniku. Bylo čerpáno z publikací autorů Wang Jianxina (2002), Yang Xiao-juna (2006), Tao Hongyina (2006) a Richarda Xiaa (2008: 383–457). V případě, že došlo ke změně některých údajů, byly v této práci aktualizovány k srpnu 2010. Kde to bylo možné, jsou uvedeny i internetové odkazy na příslušná webová rozhraní korpusů, jejichž aktuální dostupnost byla ověřena.

A. Čínské

1. **Modern Chinese Language Corpus (MCLC)** [Čínský národní korpus] – největší reprezentativní korpus psané čínštiny dodnes, sestavený v roce 1995 Čínskou národní komisí pro jazyk v Pekingu. Korpus by měl obsahovat 70 miliónů současných čínských znaků, které jsou vybrány z textů z období od roku 1919 do roku 1992 (jsou rozděleny do pěti období). Většina textů ale byla produkována až po roce 1977. Do roku 2002 bylo do textové databáze úspěšně vloženo 20 miliónů znaků. Přístupný online po registraci na: <http://219.238.40.213:8080/CpsQrySv.srf>.⁴
2. **PKU-CCL Chinese Corpus** – korpusy sestavené v Center for Chinese Linguistics na Pekingské univerzitě (CCL PKU). Přístupné online na: http://ccl.pku.edu.cn/YuLiao_Contents.Asp. Korpus moderní čínštiny obsahuje asi 15,8 miliónů znaků. Volný online přístup na adrese: http://ccl.pku.edu.cn:8080/ccl_corpus/index.jsp?dir=xiandai.
3. **BLCU Modern Chinese Corpus** – sestaven na Institute of Language Processing na Beijing Language and Culture University. Má více než

⁴ V době psaní této práce byl odkaz nefunkční.

3,5 miliónu znaků, zahrnuje texty z Renmin Ribao (People's Daily), moderní povídky a romány, encyklopedie a několik dalších žánrů. Přístupný online na: http://202.112.195.8:8089/ccir_login?input=*.⁵

4. **Linguistic Variation in Chinese Communities** (LIVAC Synchronous Corpus) – obsahuje texty z reprezentativních čínských novin v Hongkongu, Macau, Singapuru, Pekingu, Šanghaji a na Taiwanu. LIVAC zachycuje vývoj v sociální, kulturní a jazykové oblasti během jedné dekády v šesti čínsky mluvících komunitách. Poskytuje také konkordance a frekvenční analýzy. Korpus je tvořen od roku 1995 a je průběžně doplňován. Na konci roku 2003 obsahoval 240 miliónů znaků se 640 tisíci slovy ve slovníku. Vstup přes registraci online na: <http://www.livac.org/info.php?lang=en>.
5. **Statistical Corpus of Chinese Word Frequency** [Statistický korpus frekvence čínských slov] – byl vytvořen ve spolupráci mezi deseti univerzitami a výzkumnými instituty. Obsahuje několik subkorpusů jako: (a) korpus moderní čínštiny (20 miliónů znaků) vytvořený v roce 1983 na Pekingské univerzitě aeronautiky a astronautiky, (b) korpus moderní čínštiny (5,27 miliónu znaků) vytvořený v roce 1979 na Wuhan University, (c) korpus čínštiny (5 miliónů znaků) vytvořený na Pekingské univerzitě v roce 1992, (d) korpus klasické a moderní čínštiny (100 miliónů znaků) vytvořený na Normal University v Šanghaji, (e) korpus moderní čínštiny (66 miliónů znaků) vytvořený na Shandongské univerzitě, (f) čínský korpus zpráv (2,5 miliónu znaků) vytvořený na Shanxi University v roce 1988.
6. **Spoken Chinese Corpus of Situated Discourse** (SCCSD) – je aktuální projekt realizovaný pod záštitou Čínské akademie sociálních věd, jehož cílem je sebrat tisíc hodin záznamů čínštiny mluvené v Číně. Již bylo sebráno 650 hodin zvukových a 150 hodin video záznamů. Rozmluvy jsou rozděleny na dvě kategorie: sociální a rodinné. Bližší informace ke korpusu jsou k dispozici online na: <http://ling.cass.cn/dangdai/corpus.htm>.
7. **Penn Chinese Treebank** (CTB verze 4.0) – obsahuje 404.156 slov ve formě 838 datových souborů, které byly shromážděny ze tří zpravodajských agentur: 698 článků z agentury Xinhua (1994-1998), 55 článků z Information Services Department HKSAR (1997) a 80 článků z taiwanského časopisu

⁵ V době psaní této práce byl odkaz nefunkční.

Sinorama (1996-1998 a 2000-2001). V bance je 15.162 analyzovaných vět. Korpus je dostupný přes společnost Linguist Data Consortium (LDC).

8. **Corpus of Contemporary Chinese Language** – korpus byl sestaven na Katedře čínské a bilingvní lingvistiky na Hong Kong University of Science and Technology (HKUST), obsahuje šest miliónů znaků moderní čínštiny užívané na pevnině, v Hongkongu a na Taiwanu.
9. **Contemporary Beijing Spoken Chinese Corpus** – sestaven v roce 1992, obsahuje nahrávky s 500 lidmi ze šesti částí Pekingu na různá témata (vystihuje období 80. let 20. století), obsahuje 1,7 miliónů znaků.
10. **Situated Discourse for Spoken Chinese corpus** – sestavuje jej Výzkumný ústav současné lingvistiky a Výzkumný institut pro jazyk a lingvistiku Čínské akademie sociálních věd.
11. **The Hong Kong Cantonese Child Language Corpus (CANCORD)** – založen a představen veřejnosti v roce 1996, na úvodním projektu se v letech 1991 až 1993 podílely tři univerzity: Chinese University of Hong Kong, Hong Kong Polytechnical University a University of Hong Kong. Korpus je záznam jazyka v raném věku u osmi kantonsky mluvících dětí, z nichž čtyři jsou dívky a čtyři chlapci ve věku od roku a půl do dvou let. Děti byly sledovány po dobu jednoho roku. Korpus obsahuje 171 souborů kódovaných ve formátu CHAT⁶. Přepis záznamů obsahuje konverzační výměny mezi dětmi a různými dospělými (buď samotnými badateli nebo členy rodiny). Korpus je k dispozici online na odkazech: <http://arts.cuhk.edu.hk/~cancorp/> a <http://childes.psy.cmu.edu/data/EastAsian/Cantonese/>.
12. **Hong Kong Parallel Text** – korpus vydaný společností LDC⁷ v roce 2004, obsahuje přibližně 59 miliónů anglických slov a 49 miliónů slov čínských (nebo 98 miliónů čínských znaků). Je složen z aktualizací tří paralelních korpusů vydaných v roce 2000: Hong Kong Hansards, Hong Kong Laws a Hong Kong News.
13. **BFSU Chinese-English Parallel Corpus** – obsahuje 30 miliónů slov, v současnosti je to nejrozsáhlejší paralelní korpus čínštiny a angličtiny. Obousměrný paralelní korpus obsahuje literární i neliterární texty, které pokrývají tři hlavní obory: humanitní, sociální a přírodní vědy.

⁶ Zkratka pro Codes for the Human Analysis of Transcripts.

⁷ Zkratka pro Linguist Data Consortium, bližší informace online na: <http://www ldc upenn edu/>.

14. **The Babel English-Chinese Parallel Corpus** – obsahuje 327 článků a jejich překlady do čínštiny. Korpus celkem obsahuje přes půl miliónu slov. K dispozici online na: <http://score.crpp.nie.edu.sg/babel/index.htm>.
15. **Corpus of Chinese Textbooks for Primary and Middle Schools** – sestaven na pekingské Normal University, má jeden milión znaků a byl sestaven ze středoškolských učebních materiálů o čínské literatuře a jazyce.
16. **The People's Daily Annotated Corpus (PFR)** – segmentaci a anotaci provedli japonská společnost Fujitsu a Institut počítačnické lingvistiky Pekingské univerzity, má 200 miliónů čínských znaků.
17. **Corpus of Chinese Phonology** [Korpus čínské fonologie] – sestaven Institutem aplikované lingvistiky Čínské akademie sociálních věd, obsahuje 45 tisíc slov.
18. **Huayu** – korpus vybudovaný na Qinghua University a Beijing Language and Culture University, má asi 1,7 miliónu znaků.
19. **Complete Library in Four Branches of Literature** (Siku quanshu) – dokončená v roce 1782, digitalizována a na trh uvedena v roce 1998. Je vhodná pro studium klasické čínské literatury, kultury a historie.

B. Taiwanské

20. **Academica Sinica Balanced Corpus of Modern Chinese** (ASBC, verze 3.0) – sestaven na Academia Sinica na Taiwanu, je to jeden z největších anotovaných korpusů čínštiny a je reprezentativním vzorkem čínštiny používané na Taiwanu. Texty jsou převážně z taiwanských novin. Má pět miliónů slov z různých oborů, které byly analyzovány. Přístupný online na adrese: <http://dbo.sinica.edu.tw/SinicaCorpus/>.
21. **Sinica Treebank** (verze 3.0) – obsahuje 361.834 slov, které byly vybrány z korpusu ASBC, které pokrývají oblasti jako jsou politika, sport, finance a společnost. Sinica Treebank obsahuje přes 61 tisíc stromových struktur a je volně přístupný online na: <http://turing.iis.sinica.edu.tw/treesearch/>.
22. **Academica Sinica Tagged Corpus of Early Mandarin Chinese** – přístupný online na adrese: http://dbo.sinica.edu.tw/Early_Mandarin/.
23. **Academica Sinica Word List with Accumulated Word Frequency** – přístupný online na adrese: http://elearning.ling.sinica.edu.tw/eng_teaching.html.

24. **Scripta Sinica** (verze 2.0) – elektronická databáze čínských dokumentů, kterou od roku 1984 buduje deset výzkumných pracovišť na Taiwanu. Obsahuje téměř všechny klasické texty, převážně historické (do roku 1911) a nyní má 388 miliónů čínských znaků a každý rok je přidáno dalších 10 miliónů. Přístupná online na adrese: http://hanchi.ihp.sinica.edu.tw/ihpc/hanjiquery?3:1427963617:10:/raid/ihp_ebook/hanji/ttswebquery.ini:::@SPAWN.

C. Ostatní

25. **Leeds Chinese Internet Corpus** – dílo Serge Sharoffa z University of Leeds, obsahuje asi 90 miliónů slov, byl sbírán automaticky z internetu v únoru až dubnu 2005, volně dostupný online na: <http://corpus.leeds.ac.uk/query-zh.html>.

26. **Lancaster Corpus of Mandarin Chinese** – dílo Richarda Xiaa a Tonyho McEneryho z Lancaster University, reprezentuje psanou čínštinu na pevnině počátkem 90. let 20. století, obsahuje přibližně milión slov v 15 textových kategoriích. Volně dostupný online na: <http://www.ling.lancs.ac.uk/corplang/lcmc/>, konkordancer online na: <http://score.crpp.nie.edu.sg/cgi-bin/lcmc/conc.pl>.

27. **Lancaster Los Angeles Spoken Chinese Corpus** – dílo ve spolupráci Richarda Xiaa a Hongyin Taa, informace na: <http://www.ling.lancs.ac.uk/corplang/lsccl/>.

Korpus Beijing CCL

Projekt korpusu moderní čínštiny realizovalo Centrum pro čínskou lingvistiku při Pekingské univerzitě (Center for Chinese Linguistics PKU). Na budování korpusu získalo Centrum finanční podporu z Ministerstva školství ČLR a Pekingské univerzity.

Údaje o distribuci korpusu moderní čínštiny s údaji k 20. červenci 2009 jsou uvedeny v **Příloze č. 2**. Korpus moderní čínštiny celkem obsahuje 1696 dokumentů, 70 složek a zabírá 728.909.261 bytů (695MB) dat.

Korpusová data byla sbírána z textů novin a časopisů (z nejznámějších např. z Renmin ribao 人民日报 v letech 1993-1996, 1998 a 2000, z Reader's Digest 作家文摘 v letech 1993-1997 atd.), z historických biografií, z internetových článků, z textů slovníků, z právních dokumentů, z tiskových zpráv agentury Xinhua, z odborných lingvistických článků, z encyklopedií, z vládních dokumentů, ze záznamů televizních pořadů různých žánrů, z literárních děl čínských, taiwanských a hongkongských autorů (např. Ba Jin, Lao She, Feng Jikai, A Cheng, Ding Ling, Sheng Congwen a mnoho dalších), dále z překladů světových literárních děl (např. *Sbírka pohádek* H. Ch. Andersena, *Orwelův 1984*, *Milenec Lady Chatterlyové* od D. H. Lawrence, *Pýcha a předsudek* od J. Austenové, *Bídníci* V. Huga, *Harry Potter* a mnoho dalších).⁸

Tento korpus byl pro naši analýzu vybrán z několika důvodů:

1. pokrývá moderní čínštinu,
2. je jedním z hlavních budovaných korpusů v ČLR,
3. je dostupný zdarma a online (jen s menšími výpadky) i z České republiky, což se u ostatních korpusů nepodařilo zajistit.

Na **Obrázku č. 1** si představíme grafické rozhraní a používání korpusu. Ve vstupním okně korpusového manažeru Beijing CCL stačí zadat příslušné heslo či frázi bez dalších parametrů a zaškrtnout variantu hledání v moderní čínštině (Xiandai hanyu 现代汉语). Po odeslání dotazu se zobrazí výsledek hledání, který ukáže seznam prvních vět (maximálně padesát vět na stránku), kde se daný výraz vyskytuje, a vpravo nahoře celkový počet výskytů v dané databázi slov. V některých případech se ale může stát, že

⁸ Údaje čerpány z dokumentu, který je k dispozici online na: http://ccl.pku.edu.cn:8080/ccl_corpus/CCL_Xiandai.pdf.

se dané slovo či fráze v korpusu nevyskytuje. Ale i tento výsledek má pro nás vypovídací hodnotu a dal se očekávat, protože korpus Beijing CCL zahrnuje omezený počet textů z různých oborů, my však hledáme slovní zásobu jen jednoho velmi specifického oboru.

北京大学汉语语言学研究 Center for Chinese Linguistics PKU

[使用说明](#) [高级查询](#)

现代汉语 古代汉语

2009-07-20更新

CCL语料库规模: 4.77亿字(1.06GB)

语料分布: [现代](#) [字数](#) [古代](#) [字数](#)

CCL语料库的建设得到教育部“教育振兴专项资助项目”：现代汉语句子结构规则研究及其辅助软件环境的开发(200110)，以及北大中文系211工程子项目“中国语言文学教学和基础理论及应用研究”资助。

[汉英双语语料库](#)

北京大学汉语语言学研究
Center for Chinese Linguistics PKU

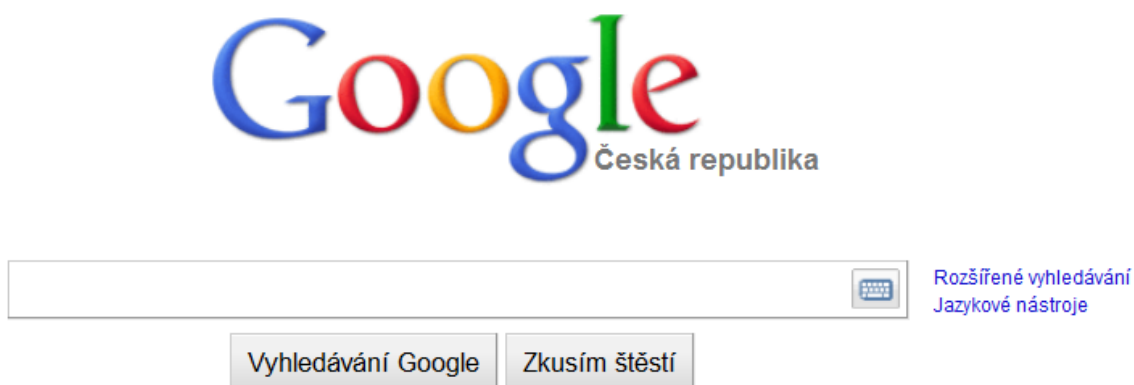
Powered by [WebLucene](#) on [Lucene](#)

Obrázek č. 1: Webové rozhraní korpusového manažera Beijing CCL

Internetový vyhledávač Google

K dnešnímu dni existuje dle odhadů asi deset miliard webových stránek. Každým dnem přibývají nové, některé zase mizí, některé jsou pro změnu aktualizovány. (ISKRA: 11, 2008) Internetový vyhledávač **Google** je jedním z nejznámějších vyhledávačů, který prohledává webové stránky. Jak již bylo zmíněno, prohledává asi deset miliard webových stránek a většinu prohledávaného obsahu také archivuje. Společnost Google u svého vyhledávače klade důraz na řazení výsledků podle algoritmu *PageRank*⁹ a co nás v této práci nejvíce zajímá, klade důraz na vyhledávání frází. Vyhledávač Google nabízí rozhraní i v češtině.

Co je vlastně vyhledávač? V nepřehledném množství informací na Internetu je vyhledávač neocenitelným pomocníkem při vyhledávání konkrétní informace. V rozhraní vyhledávače popíšeme (viz **Obrázek č. 2**), co hledáme, můžeme připojit různé parametry a během několika vteřin se nám zobrazí výsledek. Kvalita či relevantnost výsledků je silně závislá na podobě dotazu. Musíme brát v potaz, že přestože Google prohledává velké množství stránek, nemůže Google, ani jiný vyhledávač, pojmout všechny stránky, protože indexovat kompletní obsah Internetu doopravdy není možné. (ISKRA 2008: 11-12)

Obrázek č. 2: Webové rozhraní internetového vyhledávače Google.cz

⁹ PageRank využívá strukturu hypertextových odkazů jako vzájemné “doporučování” stránek. Hodnocení stránky se nepočítá z prostého počtu odkazů, které na ni vedou, ale bere se v úvahu i hodnocení odkazujících stránek.

Google neposkytuje statickou „kopii“ webu a neustále vyhledává nové stránky, případně změny na stránkách již indexovaných, takže pokud v určitý okamžik dostaneme na určité heslo nějaké konkrétní výsledky, nemusíme za měsíc při opakovaném zadání stejného dotazu dostat stejný výsledek. Google je fulltextový vyhledávač (nebo-li vyhledávací robot), což znamená, že kromě titulků a popisů stránek prohledává i jejich obsah. Tímto se liší od tzv. katalogů, které jsou seznamem odkazů na webové stránky a jsou setříděny do stromu kategorií a podkategorií. Jejich představiteli jsou např. katalog Yahoo! Directory či katalog Seznam.cz.

Google nabízí několik možností, jak upřesnit hledání, abychom mohli získat co nejpřesnější výsledek. V našem případě se zaměříme pouze na jeden parametr, kterým zajistíme vyhledání fráze a to tím, že zadáme hledané spojení slov do **uvozovek**: "CCL 语料库". Oproti výsledkům korpusu Beijing CCL se dá očekávat, že Google nabídne mnohem více výskytů, což je dáno tím, že prohledává celosvětovou síť webových stránek z různých oborů.

6. Frekvenční analýza

V předchozích kapitolách jsme si představili online přístupný korpus Beijing CCL i internetový vyhledávač Google, které nyní využijeme k frekvenční analýze připravené slovní zásoby. Rozhraní obou výše zmíněných, jak je vidět na **Obrázcích č. 1 a č. 2**, je velmi podobné a jednoduché. V našem případě potřebujeme pouze zjistit, zda-li se slovo či fráze v příslušné databázi vyskytuje a pak celkový počet výskytů. Pro naši analýzu nepotřebujeme žádné další údaje. Po té přejdeme přímo k získaným datům o frekvenci a provedeme jejich statistickou analýzu.

Frekvenční analýza byla provedena formou vyhledávání jednotlivých hesel a frází:

1. **v korpusu Centra pro čínskou lingvistiku na Pekingské univerzitě** se zaměřením na moderní čínštinu (Xiandai hanyu 现代汉语) na adrese: http://ccl.pku.edu.cn:8080/ccl_corpus/.
2. **v databázi webových stránek indexovaných v internetovém vyhledávači Google** na internetové adrese <http://www.google.cz>.

Nyní se budeme věnovat analýze počtu výskytů slovníkových hesel stanovených jednak pomocí vyhledávače Google a dále rovněž pomocí korpusu Beijing CCL.

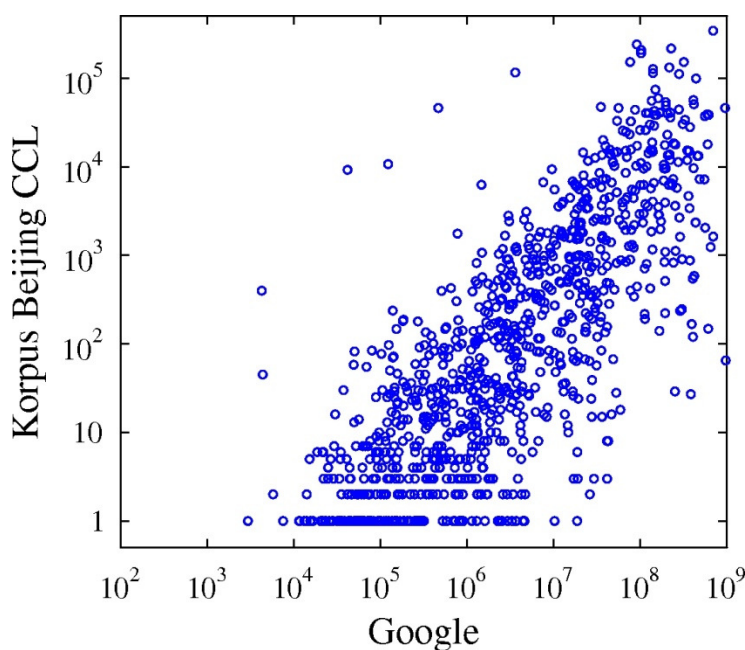
Výsledkem sběru těchto empirických dat jsou dva číselné údaje přiřazené každému slovníkovému heslu: počet výskytů nalezený vyhledávačem Google g_j a počet výskytů daného slova v korpusu Beijing CCL k_j . Dolní index j označuje jednotlivá slova seřazená v abecedním pořadí (viz tabulka v **Příloze č. 1**) a nabývá celočíselných hodnot od 1 do 1437, což je celkový počet slovníkových hesel. Hodnoty počtu výskytů se pohybují ve velmi širokém rozsahu od 0 až do více než 100.000.000. V další analýze proto často s výhodou využijeme logaritmické škály¹⁰.

Naším cílem je stanovit a ověřit určité zákonitosti, jimiž se vyznačují shromážděná empirická data. První klíčový aspekt, kterému budeme věnovat pozornost, je souvislost mezi počtem výskytů na Googlu a v korpusu Beijing CCL. A priori můžeme předpokládat, že jak údaje získané z korpusu tak údaje obdržené pomocí Googlu určují

¹⁰ Připomeňme, že dekadický logaritmus čísla x je definován jako exponenta, na niž musíme umocnit základ logaritmu 10, abychom obdrželi dané číslo; $y = \log(x)$ implikuje $x = 10^y$.

frekvenci používání daného slova. Nicméně oba zdroje se od sebe podstatně liší rozsahem i metodikou. Jestliže seřadíme hesla podle počtu výskytů na Googlu a v korpusu Beijing CCL, získáme dvě rozdílné posloupnosti slov. Nicméně lze vypořádat určité korelace mezi oběma bloky dat.

Názorně je to ilustrováno na **Grafu č. 2**, kde je provedeno srovnání počtu výskytů v korpusu Beijing CCL a na Googlu. Každý bod na grafu představuje jedno slovníkové heslo. X-ová souřadnice bodu představuje počet výskytů na Googlu g_j a Y-ová souřadnice udává počet výskytů v korpusu Beijing CCL k_j . Pokud by obě veličiny byly zcela korelované a přímo úměrné jedna druhé, tj. pokud by platilo že $k_j = a \times g_j$, pak by všechny body grafu ležely na jedné přímce. Ačkoliv tomu tak není, je nicméně z **Grafu č. 2** patrné, že oba počty výskytů jsou **korelované** (tzn. jsou ve vzájemném vztahu), což se projevuje shluknutím většiny bodů do diagonálního „pásu“.

Graf č. 2: Srovnání počtu výskytů v korpusu Beijing CCL a ve vyhledávači Google

Pro kvantitativní zhodnocení pozorovaných korelací použijeme metod matematické statistiky, které jsou vhodné pro analýzu empiricky získaných datových řad. Na hodnoty počtu výskytů k_j a g_j můžeme nahlížet jako na realizace dvou náhodných proměnných \mathbf{K} a \mathbf{G} a studovat jejich statistické korelace. Míru souvislosti obou počtů výskytů tedy můžeme kvantifikovat pomocí korelačního koeficientu. Z **Grafu č. 2** je patrné, že korelace mezi oběma veličinami má charakter přibližné přímé úměrnosti. Vzhledem

k této skutečnosti můžeme použít *Pearsonův korelační koeficient* (REKTORYS 1995: 660), který je definován následujícím vzorcem:

$$C = \frac{E[GK] - E[G]E[K]}{\sqrt{V_G V_K}}$$

V této rovnici symbol $\mathbf{E}[\]$ označuje operaci statistického středování, takže $\mathbf{E}[\mathbf{G}]$ a $\mathbf{E}[\mathbf{K}]$ představují průměrné počty výskytů všech uvažovaných slov na Googlu a v korpusu Beijing CCL a

$$E[GK] = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^N g_j k_j$$

kde $\mathbf{N}=1437$ je celkový počet slov. Veličiny \mathbf{V}_G a \mathbf{V}_K pak představují variance náhodných veličin \mathbf{G} a \mathbf{K} a lze je spočítat pomocí následujícího vzorce,

$$V_G = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^N g_j^2 - \frac{1}{N^2} \left(\sum_{j=1}^N g_j \right)^2$$

a obdobný vztah platí i pro \mathbf{V}_K . Korelační koeficient nabývá hodnot od -1 do +1 a korelace jsou tím silnější, čím je větší absolutní hodnota \mathbf{C} . Přitom platí, že $|\mathbf{C}|=1$ pouze tehdy, pokud jsou si obě uvažované veličiny přímo úměrné, t.j. pokud platí, že $\mathbf{K}=\mathbf{a} \times \mathbf{G} + \mathbf{b}$, kde \mathbf{a} a \mathbf{b} jsou určité konstanty.

Po dosažení do vzorce pro Pearsonův korelační koeficient obdržíme $\mathbf{C}=0.33$, což indikuje určitou slabou pozitivní korelaci. Je třeba si ovšem uvědomit, že v důsledku definice korelačního koeficientu \mathbf{C} hrají největší roli slova, jež vykazují největší počet výskytů. Jestliže se možné počty výskytů pohybují v řádu jednotek až stovek milionů, pak několik málo slov vykazujících extrémně vysoké počty výskytů do značné míry determinuje hodnotu \mathbf{C} . Nás však zajímají korelace mezi hodnotami \mathbf{k}_j a \mathbf{g}_j pro všechna slova. Proto se jako vhodnější jeví přejít k logaritmicke škále a uvažovat veličiny $\mathbf{log}(\mathbf{K})$ a $\mathbf{log}(\mathbf{G})$. Korelační koeficient pro tyto zlogaritmované hodnoty lze stanovit stejně jako v předchozím případě, jen ve všech vzorcích musíme zaměnit počty výskytů za jejich dekadické logaritmy. V této souvislosti se musíme vypořádat s jednou technickou komplikací a to se skutečností, že pro některá slova je počet

výskytů v korpusu Beijing CCL roven nule. Protože logaritmus nuly je roven mínus nekonečnu, vedl by výpočet korelačního koeficientu k divergující hodnotě. Toto ošetříme tak, že se omezíme na $N=987$ položek, pro něž jsou oba počty výskytů nenulové. Nyní již můžeme bez problému aplikovat výše uvedené vzorce a po dosažení číselných hodnot obdržíme $C_{\log}=0.79$. Tato hodnota indikuje poměrně silné a statisticky významné korelace mezi oběma veličinami.

Můžeme konstatovat, že Google a korpus Beijing CCL poskytují při stanovení četnosti výskytu daného slova řádově srovnatelné výsledky. Určité odlišnosti lze vysvětlit rozdílným zaměřením obou zdrojů. Google pracuje s webovými stránkami na Internetu, lze proto přirozeně očekávat, že zde budou mít termíny z oblasti IT vysoké zastoupení. Naproti tomu korpus Beijing CCL vychází z běžných textů, které v drtivé míře nejsou specificky zaměřené na IT. Jako příklad můžeme uvést termín *domovská stránka* (主页, 首页), pro nějž vyhledávač Google našel 967.000.000 výskytů a jedná se tak o čtvrtý nejčastěji se vyskytující termín. Naproti tomu počet výskytů tohoto termínu v korpusu Beijing CCL je pouze 65, čímž se daný termín řadí až na pozici 517 v pořadí podle počtu výskytů v tomto korpusu, viz také **Tabulka č. 3**. Tento výrazný rozdíl se vyskytuje u několika málo slov, jež jsou specifické pro Internet a WWW stránky, a jež tedy přirozeně vykazují vysoké hodnoty výskytu při použití vyhledávače Google, zatímco jejich použití v běžné každodenní čínštině je méně frekventované.

pořadí Google	Česky	čínsky	frekvence Google	pořadí Korpus Beijing CCL
1.	vrátit	返回	2640000000	111.
2.	nepřipojený (offline)	脱机, 离线	1740000000	600.
3.	generace	代	1550000000	5.
4.	stránka, domovská	主页, 首页	967000000	517.
⋮				⋮
726.	procesor, centrální (CPU)	中央处理器	678000	581.
727.	jazyk, skriptovací	脚本语言	665000	808.
⋮				⋮
956.	restart, teplý	热启动	166000	824.
957.	tiskárna, síťová	网络打印机	166000	1375.
⋮				⋮
1435.	formát pro uložení textu (RTF)	富文体格式	2	1052.
1436.	hledat v ...	在...插素	1	1067.
1437.	systém master/slave	主/从系统	1	1351.

Tabulka č. 3 Frekvenční tabulka – slova řazena podle počtu výskytů na Google

pořadí korpus Beijing CCL	Česky	čínsky	frekvence korpus Beijing CCL	pořadí Google
1.	řada	行	707379	29.
2.	zapnout	开	601340	22.
3.	hlavní	主	515488	18.
4.	bod	点	343075	7.
5.	generace	代	331870	3.
⋮				⋮
207.	poškození	损坏	1934	327.
208.	hardware (technické vybavení počítače)	硬件	1924	167.
⋮				⋮
379.	procesor	处理器	288	291.
380.	server	服务器	282	198.
⋮				⋮
891.	adware	广告软件	1	912.
892.	analýza chyb	误差分析	1	901.
⋮				⋮
985.	změnit heslo	更改密码	1	686.
986.	zoom, optický	光学变焦	1	530.
987.	zpráva o navázání relace	注册信息	1	471.

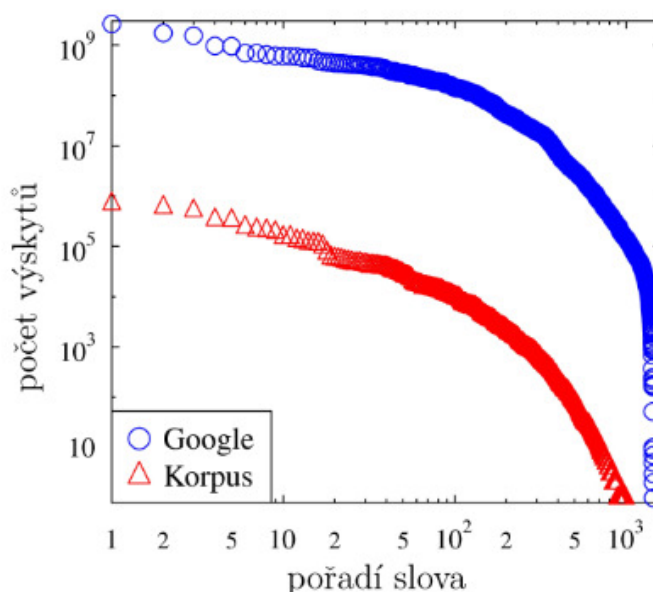
Tabulka č. 4 Frekvenční tabulka – slova řazena podle počtu výskytů v korpusu Beijing CCL

V další části statistické analýzy se zaměříme na rozdělení frekvencí výskytů slov. Jestliže slova seřadíme sestupně podle počtu výskytů, obdržíme tzv. frekvenční tabulku, v níž tvoří frekvence výskytů slov klesající číselnou posloupnost. Ukázky částí frekvenčních tabulek sestavených na základě počtu výskytů slov ve vyhledávači Google a v korpusu Beijing CCL jsou uvedeny v **Tabulce č. 3** a v **Tabulce č. 4**. Posloupnost frekvencí výskytů se velmi často řídí *Zipfovým zákonem*, podle něhož je frekvence výskytu určitého slova v jazyce nepřímo úměrná jeho pořadí ve frekvenční tabulce (ČERNÝ 1996: 254). Matematicky vyjádřeno platí, že $f_n = A/n$, kde f_n je počet výskytů daného slova, n je pořadí daného slova ve frekvenční tabulce a A je určitá konstanta. Například Zipfův zákon předpovídá, že první slovo ve frekvenční tabulce se vyskytuje třikrát častěji než třetí slovo, pětkrát častěji než páté slovo atd. Zipfův zákon ovšem neplatí zcela obecně a univerzálně. Zkoumejme proto, zda se jím řídí empiricky získané frekvence výskytů čínských termínů z oblasti informačních technologií. **Graf č. 3** znázorňuje závislost počtu výskytů slova na jeho pořadí ve frekvenční tabulce jak pro vyhledávač Google tak i pro korpus Beijing CCL. Povšimněme si, že obě osy grafu jsou

v logaritmickém měřítku. Zlogaritmováním Zipfova zákona obdržíme lineární vztah mezi logaritmem frekvence výskytů a logaritmem pořadí slova ve frekvenční tabulce,

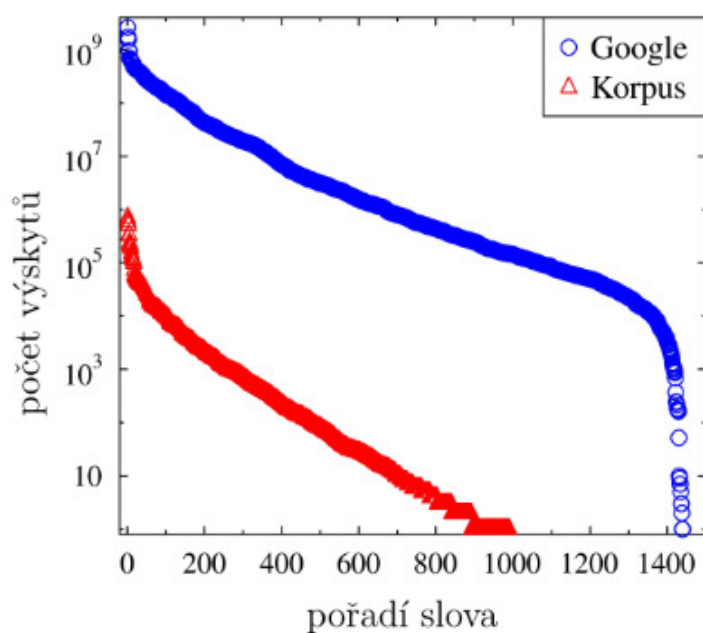
$$\log f_n = \log A - \log n.$$

Pokud by se frekvence výskytů řídily Zipfovým zákonem, měly by se jednotlivé body na **Grafu č. 3** nacházet na přímce. Vidíme ovšem, že tomu tak není, obdržené křivky se výrazně liší od přímek.

Graf č. 3: Závislost počtu výskytů slova na jeho pořadí ve frekvenční tabulce pro korpus Beijing CCL a pro vyhledávač Google

Můžeme tedy konstatovat, že Zipfův zákon v tomto případě neplatí a nelze jej aplikovat. Příčin může být několik. Nezkoumáme celou slovní zásobu jazyka, ale omezili jsme se pouze na velmi úzkou skupinu slov a termínů vztahujících se k informačním terminologiím. Některé z hesel s velmi vysokým počtem výskytů mají více než jeden význam a běžně se užívají i mimo oblast informačních technologií. Kromě jednoslovných termínů uvažovaný soubor hesel zahrnuje i spojení dvou či více slov. Další příčinou mohou být specifické rysy čínského jazyka, zejména používání znaků, kterých je velký počet např. ve srovnání s písmeny latinské abecedy. (WANG&LI&DI 2005)

Graf č. 4: Semilogaritmický graf závislosti frekvence výskytu slova na jeho pořadí ve frekvenční tabulce

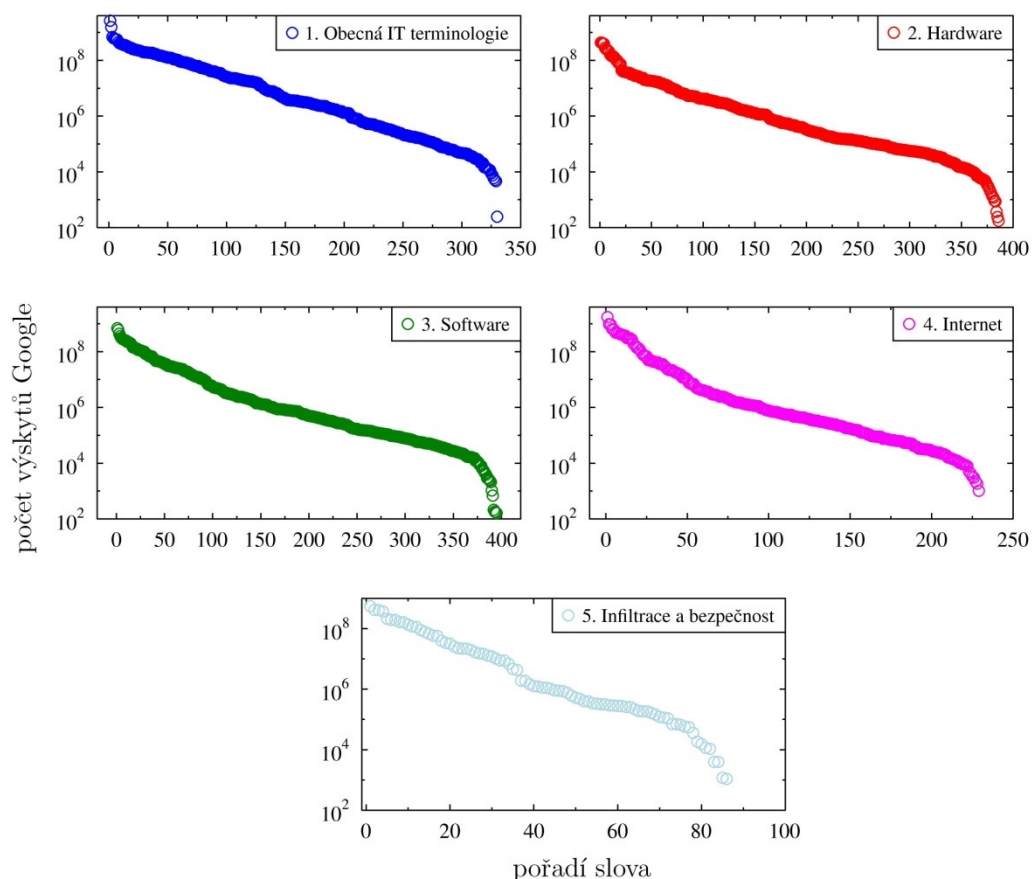
Jestliže nelze statistické rozdělení frekvence výskytů slov globálně popsat pomocí Zipfova zákona, naskytá se otázka, zda existuje nějaké jednoduché pravidlo, jímž se zkoumané rozdělení frekvencí výskytů řídí. Abychom toto pravidlo našli, znázorníme opět graficky závislost frekvence výskytu slova na pořadí slova, tentokrát však v semilogaritmickém měřítku, viz **Graf č. 4**. Z grafu je na první pohled patrné, že pozorovanou závislost můžeme v širokém intervalu aproximovat lineární závislostí. Vzhledem k tomu, že frekvence výskytů je vynesena v logaritmickém měřítku, můžeme vyslovit hypotézu, že frekvence počtu výskytů klesá přibližně exponenciálně s pořadím slova ve frekvenční tabulce,

$$f_n = A \times 10^{-Bn}.$$

Abychom tuto hypotézu ověřili, nalezneme nejlepší fit ve tvaru výše uvedené exponenciální funkce a spočteme Pearsonův korelační koeficient mezi logaritmem empiricky stanovených frekvencí výskytu a nalezeným optimálním lineárním fitem ve tvaru $\log A - Bn$. V případě korpusu obdržíme $C=0,992$ a pro vyhledávač Google obdržíme $C=0,971$. Jestliže v případě vyhledávače Google vyloučíme z analýzy posledních 40 slov s nejmenším počtem výskytů, zvýší se hodnota korelačního koeficientu na $C'=0,991$. Tím jsme ověřili, že frekvenci výskytů slova v závislosti na

jeho pořadí n ve frekvenční tabulce lze ve velmi širokém intervalu hodnot n aproximovat exponenciální závislostí.

Ve čtvrté kapitole jsme navrhli členění slovníku do pěti tematických podskupin a navrhli jsme přibližně zachovat poměrné zastoupení termínů z jednotlivých podskupin při výběru jádra slovní zásoby. Důležitou otázkou tedy je, jaké jsou statistické vlastnosti frekvencí výskytu v rámci jednotlivých podskupin. Na **Grafu č. 5** je znázorněna závislost počtu výskytů ve vyhledávači Google na pořadí slova ve frekvenční tabulce pro jednotlivé tematické skupiny. Ve všech pěti případech pozorujeme exponenciální pokles počtu výskytů s rostoucím pořadím slova ve frekvenční tabulce, což je indikováno přibližně lineárními křivkami na semilogaritmickém **Grafu č. 5**. Můžeme tedy konstatovat, že frekvence výskytů slov v rámci jednotlivých tematických skupin vykazují obdobné statistické vlastnosti jako celá slovní zásoba.

Graf č. 5: Závislost počtu výskytů slova na jeho pořadí ve frekvenční tabulce pro jednotlivé tematické podskupiny.

Pozorovaná exponenciální závislost znamená, že neexistuje žádná ostrá hranice, jež by přirozeně oddělovala jádro slovní zásoby od jejího zbytku. Uspořádání slov podle počtu výskytů nicméně představuje dobré vodítko pro identifikaci jádra slovní zásoby. Velikost jádra je přitom třeba chápat jako do jisté míry volný parametr, který je třeba stanovit na základě předpokládaného/požadovaného rozsahu slovníku.

Na základě výše provedené analýzy doporučujeme v tomto případě při konstrukci jádra slovní zásoby vycházet z frekvenční analýzy podle vyhledávače Google. V **Příloze č. 1** je modrou barvou vyznačen návrh jádra o celkovém rozsahu 440 hesel zachovávající poměrné zastoupení jednotlivých podskupin dle **Tabulky č. 2**. Při konstrukci tohoto jádra byl v každé skupině vybrán odpovídající počet hesel s nejvyšším počtem výskytů podle Google. Výběr jádra slovní zásoby provedený pouze na základě počtu výskytů může ovšem vést k tomu, že některá důležitější oborově specifická slovíčka chybí, zatímco některá velmi obecná se do seznamu „jádra“ vešla. Je to dáno tím, že frekvenční analýza byla orientačním vodítkem a nehodnotila význam slov v určitých kontextech, proto některé frekvence slov jsou tak vysoké, zatímco velmi odborná terminologie má frekvenci nižší. Při finální kompilaci jádra slovní zásoby pro ČČTS bude proto třeba manuální zásah lexikografa, který provede finální výběr s tím, že počet slov v každé tematické podskupině se pochopitelně může mírně lišit od přesně stanoveného poměrného zastoupení.

7. Závěr

Dictionaries are like watches: the worst is better than none, and the best cannot be expected to go quite true.

Samuel Johnson: Letter to Fransesco Sastres (August 21, 1784)

Díky současnému vývoji v oblasti moderních technologií se za pomoci rychlých počítačů a nejnovějších softwarů naskýtají dříve nevídané možnosti v oboru lexikografie, které lze aplikovat jak při tvorbě slovníků, tak i korpusů. Další nástroje nám pak usnadňují jejich zpracování a analýzu. V posledních několika letech se diskutuje potřeba vytvoření česko-čínského tematického slovníku, který by doplnil mezeru v existujících slovnících, které jsou však buď zastaralé nebo jsou malé svým rozsahem. V této práci jsme navrhli a aplikovali metodiku tvorby slovní zásoby pro ČČTS. S trendem života v informační společnosti stoupá potřeba slovní zásoby v oblasti informačních technologií, která nebyla dosud na našem území zpracována, proto jsme se rozhodli zaměřit na vytvoření dostatečně rozsáhlé slovní zásoby v této oblasti. Dalším cílem bylo stanovení jádra dané slovní zásoby pomocí frekvenční analýzy, určení parametrů slovníku, profilu jeho uživatele, mikrostruktury a makrostruktury slovníku.

Ve třetí kapitole jsme se zabývali vytvořením slovní zásoby jednoho tematického celku slovníku v oboru IT o celkovém počtu 1437 slov, která se stane vzorem pro tvorbu dalších tematických celků ČČTS. Tato slovní zásoba je uvedena v **Příloze č. 1**, která je nedílnou součástí této práce.

Nadefinovali jsme si profil uživatele a základní parametry slovníku. Náš slovník bude dvojjazyčný jednosměrný (výchozí jazyk: čeština, cílový jazyk: čínština), bude pokrývat dílčí témata (v našem případě se jedná o terminologii z oblasti IT), slova budou organizována od slova k významu, jazykem všech uživatelů bude čeština a budou jej využívat jako slovník kódovací. Uživatelem ČČTS bude osoba, jejímž rodným jazykem je čeština (výchozí jazyk slovníku) a která ovládá cílový jazyk slovníku – čínštinu – na středně pokročilé až pokročilé úrovni (v případě jádra slovní zásoby). Mezi takovéto uživatele budou patřit převážně studenti a absolventi oboru sinologie, kteří jsou zběhlí v obou použitých jazycích a kteří jsou obeznámeni se základní jazykovou terminologií.

Tito uživatelé znají základní principy čínštiny, pro přepis výslovnosti používají pinyin a umí pracovat s různými typy slovníků. Uživatel může slovník využít při rozšiřování slovní zásoby ve specializovaných oborech. Slovník mohou dále v jeho rozšířené podobě (tj. včetně „periferie“ slovní zásoby) využívat překladatelé a specialisté, kteří pracují v oboru IT.

Ve čtvrté kapitole jsme se věnovali struktuře slovníku, nedefinovali jsme si mikrostrukturu a makrostrukturu slovníku s ohledem na profil uživatele. Výsledné heslo má tuto podobu: český výraz, čínský výraz ve znacích, po kterém ihned v hranatých závorkách následuje přepis v pinyinu (viz **Příklad č. 1 až 3**). Kombinujeme oba druhy makrostruktury – alfabetskou a systematickou. V první fázi (systematické) byla hesla rozdělena tematicky podle navrženého dělení celkem do pěti podtémat: 1. Základní počítačová a IT terminologie, 2. Hardware, 3. Software, 4. Počítačové sítě a Internet, 5. Počítačová infiltrace a bezpečnost; v druhé fázi jsou hesla v rámci každého tematického celku řazena striktně podle české abecedy a podle principu slovo za slovem na základě inverzního slovosledu.

Uvažujeme-li o česko-čínském tematickém slovníku, není možné, aby každé téma bylo příliš rozsáhlé a bylo tedy třeba omezit počet slov vytvořené lexikální databáze. Jako vodítko pro stanovení jádra slovní zásoby nám posloužila analýza frekvence výskytu jednotlivých slovníkových hesel. Ke zjištění frekvence výskytů jsme využili jednak tzv. jazykový korpus a dále vyhledávač Google, které jsme si představili v páté kapitole. Z přehledového seznamu existujících čínských korpusů jsme si vybrali korpus Beijing CCL, a to hned z několika důvodů: pokrývá moderní čínštinu, je jedním z hlavních budovaných korpusů v ČLR a je dostupný zdarma a online i z České republiky, což se u ostatních korpusů nepodařilo zajistit.

V šesté kapitole jsme provedli frekvenční analýzu a srovnali jsme výsledky obdržené pomocí korpusu a vyhledávače Google. Dle výsledků frekvenční analýzy slovní zásoby můžeme konstatovat, že uspořádání slov podle počtu výskytů představuje dobré vodítko pro identifikaci jádra slovní zásoby. Velikost jádra je přitom třeba chápat jako do jisté míry volný parametr, který je třeba stanovit na základě předpokládaného/požadovaného rozsahu slovníku. Orientačně stanovené jádro tvoří přibližně 30 % z celkové vytvořené slovní zásoby (440 ze 1437 hesel) a v **Příloze č. 1** je označeno modrou barvou. Hranice

30 % byla stanovena autorkou práce po analýze jiných tematických slovníků, kde se počet hesel v rámci jednoho tématu pohyboval v přibližně stejném rozsahu.

K této práci je přiložen CD-ROM, který obsahuje soubor v MS Excel s databází slovní zásoby. Ta obsahuje český a čínský výraz (vč. výslovnosti v pinyinu), dále jsou ke každému heslu přiřazeny údaje o frekvenci výskytu slov v korpusu Beijing CCL a na Google, číselné označení příslušné tematické skupiny a vyznačení jádra. Tabulkový formát umožňuje pohodlné převedení dat do jiného formátu, snadné třídění, řazení a filtrování dat včetně jejich analýzy, což významně usnadňuje výběr „hrubého“ jádra slovní zásoby.

Při analýze dat v rámci této práce se objevily návrhy na možné pokračování či rozšíření této práce dalším směrem:

1. Srovnání frekvenční analýzy daného vzorku slov v jiných jazycích (k dispozici je kromě české také anglická verze vytvořené slovní zásoby) jak na Google, tak v příslušném národním korpusu. Cílem by bylo ověření výsledku analýzy této práce, tzn. zda-li i v jiných jazycích vyjde exponenciální statistika.
2. Zpracování a testování formou frekvenční analýzy dalších tematických okruhů v rámci česko-čínského tematického slovníku.
3. Testování frekvenčního rozdělení v náhodně vybraném vzorku cca tisíce čínských slov a určit, do jaké míry odpovídá exponenciálnímu rozdělení pozorovanému v této práci.
4. Zjišťování subjektivního jádra zpracované slovní zásoby u IT odborníků a u odborně nezainteresovaných informantů formou dotazování se stanovenou škálou (např. 1 – jádro až 4 – periferie).

8. Anotace

Příjmení a jméno autora: Fiurášková Jarmila
Název katedry a fakulty: Katedra asijských studií, Filozofická fakulta
Název diplomové práce: Česko-čínský tematický slovník výpočetní techniky a informačních technologií
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Ondřej Kučera
Počet znaků: 141.655
Počet stran: 130 s.
Počet příloh: 2
Počet titulů použité literatury: 33

Klíčová slova: čínská lexikografie, tematický slovník, česko-čínský slovník, informační technologie, korpusová lingvistika, čínský korpus, Google, frekvenční analýza

Práce se zabývala postupy a vytvořením slovní zásoby (celkem 1437 hesel) vzorového tématu v oboru výpočetní techniky a informačních technologií plánovaného česko-čínskému tematickému slovníku, která byla dále rozdělena do pěti tematických podskupin. Byl definován profil uživatele, mikrostruktura a makrostruktura slovníku. Dalším cílem práce bylo identifikovat jádro slovní zásoby, pro které byla využita frekvenční analýza v korpusu Beijing CCL a ve vyhledávači Google. Dle výsledků frekvenční analýzy lze konstatovat, že frekvence výskytů na Google korelují s výskyty v korpusu Beijing CCL a že uspořádání slov podle počtu výskytů na Google představuje v tomto případě dobré vodítko pro identifikaci jádra slovní zásoby.

9. Abstract

This work concerns with creating and developing one model theme in the field of Computing and Information Technology of the planned Czech-Chinese Thematic dictionary. A vocabulary including 1437 entries was compiled and subsequently sorted into five thematic sections. User's profile, microstructure and macrostructure of the envisioned dictionary were defined. A method of selecting the vocabulary's core was suggested, based on an analysis of the frequency of words' appearance in the corpus Beijing CCL and in the search engine Google. According to the results of frequency analysis we can conclude that words' frequency determined by Google correlates with that obtained from corpus Beijing CCL. Therefore, Google results are in this case a suitable guideline for determination of the core vocabulary.

Key-words: Chinese Lexicography, Thematic Dictionary, Czech-Chinese Dictionary, Information Technology, Corpus Linguistics, Chinese Corpus, Google, Frequency Analysis

10. Použitá literatura

ATKINS, Beryl T. Sue, RUNDELL, Michael. *The Oxford Guide to Practical Lexicography*. Oxford: Oxford University Press, 2008. 540 s. ISBN 978-0-19-927771-1.

ČERMÁK František, BLATNÁ Renata, eds. *Manuál lexikografie*. Jinočany: H&H, 1995. 283 s. ISBN 80-85787-23-7.

ČERNÝ, Jiří. *Dějiny lingvistiky*. Olomouc: Votobia, 1996. 517 s. ISBN 80-85885-96-4.

FONTENELLE, Thierry, ed. *Practical Lexicography: A Reader*. Oxford: Oxford University Press, 2008. 405 s. ISBN 978-0-19-929234-9.

ISKRA, Jiří. *Google: tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. 231 s. ISBN 978-80-251-1833-7.

KOPŘIVOVÁ, Marie. **Český národní korpus na přelomu tisíciletí**. In *Český národní korpus* [online]. Praha: Ústav Českého národního korpusu, [2002]. [cit. 9. 7. 2010]. Dostupné z WWW: <http://korpus.cz/doc/2002_cnk.rtf>.

McENERY Anthony, XIAO Richard, TONO, Yukio. *Corpus Based Language Studies: An Advanced Resource Book*. New York/Oxon: Routledge, 2006. 408 s. ISBN 978-0415286220.

REKTORYS, Karel, et al. *Přehled užití matematiky II*. 6. přeprac. vyd. Praha: Prometheus, 1995. 874 s. ISBN 80-85849-62-3.

SVENSÉN, Bo. *A Handbook of Lexicography: The Theory and Practice of Dictionary-Making*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009. 535 s. ISBN 978-0-521-70824-1.

TAO, Hongyin. **Chinese Corpus Resource Guide for Language Educators**. The Pennsylvania State University (CALPER), 2006. 13 s. [cit. 15. 7. 2010]. Dostupné z WWW: <<http://calper.la.psu.edu/downloads/download.php?8>>.

VIŠE, David A., MALSEED, Mark. *Google story*. Hodkovičky [Praha]: Pragma, 2007. Přel. Jaroslava Kočová. 363 s. ISBN 978-80-7349-034-8.

WANG, Dahui, LI Menghui a DI Zengru. **True reason for Zipf's law in language.** *Physica A*, 2005, roč. 358, s. 545-550. ISSN 0378-4371.

WANG, Jianxin. **Recent Progress in Corpus Linguistics in China.** *International Journal of Corpus Linguistics*, 2002, roč. 6, č. 2. s. 281-304. ISSN 1384-6655.

WILKINSON, Endymion Porter. *Chinese History: manual.* Cambridge, Mass.: Harvard University Asia Center, 2000. 1181 s. ISBN ISBN 0-674-00249-0.

XIAO, Richard. **Corpora Survey.** Routledge Companion Website. [cit. 29. 7. 2010]. Dostupné z WWW: <<http://cw.routledge.com/textbooks/0415286239/resources/corpa.htm>> [viz také XIAO, Richard. **Well-known and influential corpora.** s. 383–457. In LÜDELING, Anke a KYTÖ, Merja, eds. *Corpus Linguistics. An International Handbook.* Berlin, New York: Mouton de Gruyter, 2008. ISBN: 978-3-11-018043-5.]

YANG, Xiao-jun. **Survey and Prospect of China's Corpus-Based Research.** s. 219-233. In WILSON, Andrew, ARCHER, Dawn a RAYSON, Paul, eds. *Corpus linguistics around the world.* Amsterdam: Rodopi, 2006. 233 s. ISBN 90-420-1836-4.

ZGUSTA, Ladislav et al. *Manual of lexicography.* Praha: Academia, 1971. 360 s.

11. Použité slovníky

Tištěné:

COLLIN, S.M.H, ed. *Dictionary of Information Technology.* 英汉双解信息技术词典. 北京: 外语教学与研究出版社, 2000. [Beijing: Waiyu jiaoxue yu yanjiu chubanshe]. Přel. 刘相东, 庞萍 [Liu Xiangdong, Pang Ping]. 576 s. ISBN 7-5600-1842-4.

丛林 [CONG Lin] et al., eds. *新捷汉词典. Nový česko-čínský slovník.* 北京: 商务印书馆, 1999. [Beijing: Shangwu yinshuguan]. 1534 s. ISBN 7-100-01962-1.

HYNEK, Jiří, VÍTKOVSKÝ, Radmil. *Anglicko-český a česko-anglický slovník výpočetní techniky a informačních technologií*. Plzeň: Fraus, 2000. 518 s. ISBN: 80-7238-070-2.

陈俊良[CHEN Junliang], ed. (科学出版社名词室 [Kexue chubanshe mingcishi]). *English-Chinese Dictionary of Computer Science. 英汉计算机与网络技术使用词典*. 北京: 科学出版社, 2006. [Beijing: Kexue chubanshe]. 2. vyd.. 1270 s. ISBN 978-7-03-017269-3.

ILLINGWORTH, Valerie, ed. *Oxford Dictionary of Computing with Chinese Translation. 牛津英汉双解计算机词典*. 上海: 外语教育出版社, 2007. [Shanghai: Waiyu jiaoyu chubanshe] Ed. a přel. 张季东 [ZHANG Jidong]. 1145 s. ISBN 978-7-5446-0546-5.

INCE, Darrel, ed. *Oxford Dictionary of the Internet. 牛津因特网词典*. 上海: 上海外语教育出版社, 2007. [Shanghai: Shanghai waiyu jiaoyu chubanshe]. 261 s. ISBN 978-7-5446-0071-2.

Microsoft Internet & Networking Dictionary. 英汉双解微软因特网与联网技术辞典. 北京: 清华大学出版社, 2004. [Beijing: Qinghua daxue chubanshe]. Přel. 章天懿 [ZHANG Tianyi]. 688 s. ISBN 7-302-07260-4.

MOHELSKÁ, Libuše. *Kapesní počítačový slovník anglicko-český*. Brno: Computer Press, 2003. 60 s. ISBN 978-80-7226-666-1.

ŘÍHA, Petr. *Slovník počítačové informatiky: výkladový slovník pro práci s informacemi: hardware a software včetně počítačových sítí, internetu a mobilních technologií*. Ostrava: Montanex, 2002. 261 s. ISBN 80-7225-083-3.

ŠTOVÍČKOVÁ, Dana. *Česko-čínský tematický slovník*. Peking: Shangwu yinshuguan, 1961. 1218 s.

VEDRAL, Jiří. *Anglicko-český slovník počítačový*. Praha: JTP, 2002. 60 s. ISBN 80-86261-34-4.

VITOVSKÝ, Antonín. *Anglicko-český a česko-anglický výkladový slovník Internetu*. Praha: AV Software, 2004. 300 s. ISBN 80-901428-7-7.

VITOVSKÝ, Antonín. *Moderní slovník softwaru: výkladový anglicko-český a česko-anglický*. Praha: AV Software, 2006. 588 s. ISBN 80-901428-8-5.

VOCHALA, Jaromír. *Čínsko-český, česko-čínský slovník*. Voznice: Leda, 2003. 1. vyd. 1356 s. ISBN 80-7335-011-4.

汪翠珍 [WANG Cuizhen] a 卢建军 [LU Jianjun], eds. *实用汉英百科分类词典. A Practical Chinese-English Lexicon Classified Encyclopedically*. 上海: 上海交通大学出版社, 2003. [Shanghai: Shanghai jiaotong daxue chubanshe] 871 s. ISBN 7-313-03530-6.

吴艳 [WU Yan], ed. *实用电脑英汉词典*. 北京: 人民邮电出版社, 2008. [Shiyong diannaoyinghan cidian. Beijing: Renmin youdian chubanshe]. 486 s. ISBN 978-7-115-17526-7.

Elektronické:

Millennium 7. Odborný překladový slovník. [CD-ROM]. Verze 7.1.0.0, 2008. ©1996-2004. Nakladatelství Commercial Service K+K, s.r.o.

Wenlin Software for Learning Chinese. [CD-ROM]. Verze 3.0, 2002. ©1999-2002. Wenlin Institute, Inc.

Online:

Slovník cizích slov ABZ.cz. Dostupný z WWW: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/>>

Slovník Google. Anglicko-český, česko-anglický. Anglicko-čínský, čínsko-anglický. Dostupný z WWW: <<http://www.google.cz/dictionary>>

Slovník společnosti LangSoft. Anglicko-český, česko-anglický. Dostupný z WWW: <<http://www.slovník.cz/>>

12. Seznam příloh

Příloha č. 1: Abecedně řazený seznam slovní zásoby výpočetní techniky a informačních technologií

Příloha č. 2: Údaje o distribuci CCL korpusu moderní čínštiny

Příloha č. 1: Abecedně řazený seznam slovní zásoby výpočetní techniky a informačních technologií

česky	čínsky	výslovnost pinyin	Jádro	Skupina	Frekvence Google	Frekvence Beijing CCL
adaptér, síťový	网络适配器	wǎngluò shìpèiqì		2	266000	0
administrátor (správce) sítě	网络管理员	wǎngluò guǎnlǐyuán		5	888000	2
administrátor databáze	数据库管理员	shùjùkù guǎnlǐyuán		3	276000	1
adresa	地址	dìzhǐ	*	5	370000000	3393
adresa IP, třídy A/B/C	A / B / C 类 IP 地址	A/B/C lèi IP dìzhǐ		5	164000	0
adresa zdroje v síti Internet, jedinečná (URL)	信息地址	xìnxī dìzhǐ		5	276000	0
adresa, e-mailová	邮件地址	yóujiàn dìzhǐ		5	4330000	33
adresa, lokální	本地地址	běndì dìzhǐ		5	55600	0
adresa, mobilní IP	移动 IP 地址	yídòng IP dìzhǐ		5	35700	0
adresa, platná	有效地址	yǒuxiào dìzhǐ		5	66200	0
adresa, relativní	相对地址	xiāngduì dìzhǐ		5	185000	0
adresa, unikátní	唯一地址	wéiyī dìzhǐ		5	185000	0
adresa, webová	网址	wǎngzhǐ	*	5	113000000	191
adresář (na disku)	目录	mùlù	*	2	114000000	3782
adresář (poštovní)	邮件列表	yóujiàn lièbiǎo		5	477000	0
adresář, domovský	主目录	zhǔmùlù		2	540000	0

adresář, kořenový	根目录	gēnmùlù		2	1440000	2
adresář, pracovní	工作目录	gōngzuò mùlù		2	151000	0
adresář, veřejný	公共目录	gōnggòng mùlù		2	62200	0
adresování, dynamické	动态寻址	dòngtài xúnzhǐ		2	128000	0
adresování, nepřímé	间接寻址	jiànjiē xúnzhǐ		2	26800	0
adresování, relativní	相对寻址	xiāngduì xúnzhǐ		2	427000	0
adware	广告软件	guǎnggào ruǎnjiàn		5	218000	1
aktivace	激活	jīhuó	*	3	19500000	477
aktivní	活动的	huódòng d	*	3	30000000	12575
aktovka	公文包文件夹	gōngwén bāo wénjiànjiā		2	64600	0
aktualizace (update)	更新	gēngxīn	*	5	549000000	7184
aktualizace (upgrade)	升级	shēngjí	*	1	109000000	2947
algoritmus	算法	suànfǎ	*	3	10600000	707
alokace	分配	fēnpèi	*	2	36000000	13570
analýza chyb	误差分析	wùchā fēnxi		3	245000	1
analýza textu, strukturální (textu, programu)	语法分析	yǔfǎ fēnxi		3	138000	70
analýza, systémová	系统分析	xìtǒng fēnxi		3	2030000	169
analyzovat	分析	fēnxi	*	3	222000000	35925
aplikace	应用	yìngyòng	*	3	131000000	15408
aplikace, síťová	网络应用	wǎngluò yìngyòng		4	2350000	29

applet	小应用程序	xiǎo yìngyòng chéngxù		3	31500	0
architektura (systému)	系统结构	xìtǒng jiégòu		3	1250000	99
architektura, síťová	网络体系结构	wǎngluò tǐxì jiégòu		4	92400	0
archiv (souborů)	档案	dàng'àn	*	2	139000000	4024
archiv, samorozbalovací	自解压文档	zìjiě yāwéndàng		2	91000	0
assembler	汇编程序	huìbiān chéngxù		3	152000	5
asynchronní	异步的	yìbù d		2	73800	2
balení (komprimování)	压缩法	yāsuōfǎ		3	115000	0
balíček, kancelářský	办公套件	bàngōng tàojiàn		3	109000	1
balíček, kancelářský (Office)	Office 办公套件	Office bàngōng tàojiàn		3	1270000	0
balíček, servisní	服务包	fúwùbāo		3	273000	30
balíček, softwarový	软件包	ruǎnjiàn bāo		3	1300000	54
balík	包	bāo	*	1	216000000	131731
barva pozadí	背景颜色	bèijǐng yánsè	*	2	18900000	3
baterie	电池	diànchí	*	2	36500000	1650
baterie, lithium-ionová	锂离子电池	lǐlízǐ diànchí		2	1260000	7
baterie, lithium-polymerová	锂聚合物电池	lǐjùhéwù diànchí		2	129000	0
baterie, záložní	后背电池	hòubèi diànchí		2	86500	0
běh (chod)	运行	yùnxíng	*	3	67900000	15152
bezdrátový	无线	wúxiàn	*	4	35700000	3650

bezpečnost	安全性	ānquánxìng	*	5	22200000	957
bezpečnost sítě	网络安全	wǎngluò ānquán		5	8780000	84
bezpečný	安全	ānquán	*	5	415000000	50727
bit (b)	位(元), 比特	wèiyuán, bītè		1	2570000	166
bitmapa, obrazová (BMP)	位图	wèitú		3	1050000	64
BlackBerry (telefon)	黑莓手机	hēiméi shǒujī		2	2010000	0
blog	博客	bókè	*	4	383000000	27
blok (textu)	块字	kuàizì		3	79200	84
Bluetooth (modrý zub)	蓝牙	lánáyá	*	2	16800000	26
bod	点	diǎn	*	1	693000000	343075
bod, mrtvý	死锁	sǐsuǒ		1	248000	0
boot sektor	引导扇区	yǐndǎo shānqū		2	119000	3
brána, síťová	网关	wǎngguān	*	4	3320000	22
buňka (tabulky)	单元格	dānyuángé		3	821000	0
buňka, aktivní	活动单元	huódòng dānyuán		3	153000	1
byte (B)	字节	zìjié	*	1	25800000	64
cesta	路径	lùjìng	*	2	14500000	530
cesta, absolutní	绝对路径	juéduì lùjìng		2	1140000	0
cesta, relativní	相对路径	xiāngduì lùjìng		2	184000	0
citlivost myši	鼠标灵敏性	shǔbiāo língmǐnxìng		2	13000	0

citlivý na velká a malá písmena	区分大小写	qūfēn dàxiǎoxiě		1	17600000	0
clipart	美工图案	měigōng tú'àn		3	176000	0
copyright	版权	bǎnquán	*	1	561000000	2043
cracker	黑帽黑客	hēimào hēikè		4	218000	0
čas procesoru	(中央)处理器时间	(zhōngyāng) chǔlǐqì shíjiān		2	48200	0
časovač	计时器	jìshíqì	*	2	4240000	62
čekat	等待	děngdài	*	3	109000000	9509
červ, počítačový	蠕虫病毒	rúchóng bìngdú		5	318000	61
četnost přístupů	命中率	mìngzhònglǜ		4	2420000	309
čip (integrovaný obvod)	芯片	xīnpiàn	*	2	17900000	970
číslice	数字	shùzì	*	1	124000000	14214
číslo verze	版本号	bǎnběnhào		1	1320000	2
číslo, osobní identifikační (PIN)	个人识别号	gèrén shíbié hào		5	10600	0
číslo, sériové	序列号	xùlièhào		1	3380000	2
číst	读入	dú rù		1	530000	29
číst data	读出数据	dúchū shùjù		2	186000	1
čtečka	阅读器程序	yuèdúqì chéngxù		3	27400	0
čtečka čárového kódu	条形码扫描器	tiáoxíngmǎ sǎomiáoqì		2	22800	1
čtečka karet	卡片输入机	kǎpiàn shūrùjī		2	32400	0
dát do karantény	隔离服务	gélí fúwù		5	11500	0

data	数据	shùjù	*	1	186000000	10503
data, obnovená	恢复数据	huīfù shùjù	*	2	18600000	1
data, odchozí	传出数据	chuánchū shùjù		1	205000	14
data, výstupní	输出数据	shūchū shùjù		1	205000	14
databáze	数据库	shùjùkù		3	30200	0
databáze Oracle	Oracle 数据库	Oracle shùjùkù		3	793000	2
datum vytvoření	创建日期	chuàngjiàn rìqī		1	1300000	2
deformování	变形	biànxíng	*	3	19100000	1670
defragmentace	碎片整理	suìpiàn zhěnglǐ	*	2	3030000	0
dělitko	分隔符	fēngéfú		1	286000	1
demo (ukázková verze programu)	演示	yǎnshì	*	3	14000000	691
demodulátor	解调器	jiětiáoqì		2	1040000	50
démon (program běžící na pozadí)	守护程序	shǒuhù chéngxù		3	36400	0
deska, základní	主板, 底板, 母板	zhǔbǎn, dǐbǎn, mǔbǎn	*	2	23400000	154
dešifrovat	解码, 译码	jiěmǎ, yìmǎ		5	6890000	81
detekce chyb	误差检测	wùchā jiǎncè		1	103000	0
detekce poruch	故障检测	gùzhàng jiǎncè		1	407000	3
detekovat	检测	jiǎncè	*	1	53500000	5135
diagnostika chyb	诊断误差	zhěnduàn wùchā		1	7470	1
diagram	图解, 图表	tújiě, túbiǎo	*	3	8770000	435

diagram, sloupcový	条形图	tiáoxíngtú		3	74100	2
diagram, vývojový	流程图	liúchéngtú	*	3	3100000	66
digitalizace (dat, nahrávek)	数字化	shùzìhuà		1	5730000	908
digitální	数字	shùzì	*	1	124000000	14214
dioda, světelná emisní (LED)	发光二极管	fāguāng èrjǐguǎn		2	1150000	29
díra, bezpečnostní	安全漏洞	ānquán lòudòng		5	1030000	32
disk	盘, 磁盘	pán, cípán	*	2	129000000	29941
disk, blu-ray	蓝光光盘	lánguāng guāngpán		2	136000	1
disk, CD-R	CD-R 光盘 (可录光盘)	CD-R guāngpán (kělù guāngpán)		2	66800	7
disk, CD-ROM	CD-ROM 光盘 (只读光盘)	CD-ROM guāngpán (zhǐdú guāngpán)		2	129000	27
disk, CD-RW	可擦写 CD 光盘	kěcāxiě CD guāngpán		2	157000	0
disk, DVD (Digital Versatile Disc)	高密盘, DVD 光盘	gāomípán, DVD guāngpán		2	1140000	15
disk, DVD (Digital Video Disc)	数字视盘, DVD 视盘	shùzì shìpán, DVD shìpán		2	21300	6
disk, DVD-ROM	DVD 只读盘	DVD zhǐdúpán		2	239	0
disk, hudební	唱盘	chàngpán		1	138000	237
disk, kompaktní (CD)	光盘, 光碟	guāngpán, guāngdié	*	2	23800000	943
disk, kompaktní s možností zápisu (CD-R)	可写光盘	kěxiě guāngpán		2	316000	1
disk, magnetický	磁盘	cípán	*	2	7080000	302
disk, optický	光盘	guāngpán	*	2	23600000	943
disk, pevný	硬盘, 硬碟	yìngpán, yìngdié	*	2	35100000	202

disk, sdílený	共享盘	gòngxiǎngpán		2	16100	0
disk, USB flash	U 盘	U pán	*	2	26100000	2
disk, virtuální	虚拟磁盘	xūnǐ cípán		2	147000	0
disk, výměnný	可换磁盘	kěhuàn cípán		2	19100	0
disk, zrcadlený	镜像磁盘	jìngxiàng cípán		2	48800	0
disk, zvukový	唱片	chàngpiān	*	2	12300000	1853
disketa	软磁盘, 软盘	ruǎncípán, ruǎnpán		2	1750000	223
displej	显示器	xiǎnshìqì	*	2	27700000	339
displej s tekutými krystaly (LCD)	液晶显示	yèjīng xiǎnshì		2	2880000	169
displej, dotykový	接触式屏幕	jiēchùshì píngmù		2	371	0
distribuce	分布	fēnbù	*	1	46700000	6622
doba nečinnosti	待机时间, 空闲时间	dàijī shíjiān, kòngxián shíjiān	*	2	2940000	122
doba odezvy	回答实践, 响应时间	huídá shíjiàn, xiǎngyìng shíjiān		2	1300000	10
doba výpočtu	执行时间	zhíxíng shíjiān	*	3	19200000	24
doba, krátká vybavovací	慢速存取时间	mànsù cún-qǔ shíjiān		2	7	0
doba, přístupová	等待时间	děngdài shíjiān		2	1310000	34
doba, uplynulá	占用时间	zhànyòng shíjiān		2	155000	21
doba, vybavovací	存取时间, 访问时间	cún-qǔ shíjiān, fǎngwèn shíjiān		2	463000	46000
doba, vyhledávání	查找时间, 寻道时间	cházhǎo shíjiān, xúndào shíjiān		3	94500	0
dokument	文件, 文档	wénjiàn, wéndǎng	*	3	135000000	15592

dokument, příložený	附带文档	fùdài wéndǎng		3	22700	0
dokument, zdrojový	源文件	yuán wénjiàn		3	2250000	1
dokumentace	文档	wéndǎng	*	1	34500000	176
dokumentace (programu)	程序说明书	chéngxù shuōmíngshū		3	82400	0
dolování dat	数据挖掘	shùjù wājué		3	1290000	23
doména	区域	qūyù	*	4	91500000	17225
doména, kontrolní	控制区域	kòngzhì qūyù		1	88000	25
dostupnost	可达性	kědǎxìng		1	73800	0
dostupný	可用	kěyòng		1	2340000	178
dotaz	查询, 询问	cháxún, xúnwèn	*	1	132000000	5687
dotaz-odpověď	查询 / 响应, 询问 / 应答	cháxún/xiǎngyìng, xúnwèn/yìngdá		1	60500	0
drát, silný	大量线, 粗缆	dàliàng xiàn, cūlǎn		2	51800	7
drát, tenký	小量线, 细缆	xiǎoliàng xiàn, xìlǎn		2	14900	0
držet	保持	bǎochí	*	1	125000000	40463
důkaz	证据	zhèngjù		1	16500000	6811
duplexní	双工	shuānggōng		1	564000	19
duplikovat	复制, 复写	fùzhì, fùxiě	*	1	170000000	1967
důvěryhodný	委托	wěituō	*	5	22000000	7964
dvojklik	双击	shuāngjī	*	2	8270000	15
dvojlinka, kroucená	双绞线	shuāngjiǎoxiàn		4	1530000	4

dynamický	动态	dòngtài	*	1	193000000	3936
edice	版本	bǎnběn	*	1	173000000	2417
editace stránky	页面编辑	yèmiàn biānjí		4	38600	0
editor	编辑	biānjí	*	3	218000000	13738
editor maker	宏编辑器	hóng biānjíqì		3	8040	0
editor, obrázkový	图像编辑程序	túxiàng biānjí chéngxù		3	341000	0
editor, textový	文字编辑器, 文体编辑器	wénzì biānjíqì, wéntǐ biānjíqì		3	87000	0
editor, textový (Word)	文字处理软件	wénzì chùlǐ ruǎnjiàn		3	113000	9
e-learning	远程教育	yuǎnchéng jiàoyù	*	4	4170000	134
elektronický	电子	diànzǐ	*	1	254000000	17756
e-mail	伊妹儿	yīmèi'er		4	151000	1
emotikon	表情图标	biǎoqíng túbiāo		4	559000	0
emulace	仿真	fǎngzhēn	*	3	16200000	635
ergonomie	人机工程学	rénjīgōng chéngxué		2	129000	3
Ethernet	以太网	yǐtàiwǎng		4	2430000	18
Ethernet, gigabitový	吉比特以太网	jíbǐtè yǐtàiwǎng		4	552000	0
Ethernet, rychlý (fast)	快速以太网	kuàisù yǐtàiwǎng		4	155000	1
fax	传真	chuánzhēn	*	2	97800000	2921
faxovat	发传真	fā chuánzhēn		2	326000	45
fieldbus	现场总线	xiànchǎng zǒngxiàn		1	805000	1

film	动态视频	dòngtài shìpín		1	369000	3
filtr	过滤器	guòlǜqì		1	3630000	83
filtrování	过滤	guòlǜ		1	18200000	689
firewall	防火墙	fánghuǒqiáng		5	8810000	64
firewall, osobní	个人防火墙	gèrén fánghuǒqiáng		5	332000	11
FireWire (též IEEE 1394)	FireWire 总线 (1394 接口)	FireWire zǒngxiàn (1394 jiēkǒu)		2	289000	0
firmware	固件	gùjiàn	*	3	5190000	26
flexibilní, přizpůsobivý	灵活	líng huó		1	22500000	6634
font	字型	zìxíng	*	3	6640000	329
formát	格式	géshì	*	2	80100000	1311
formát BMP (bitmapa)	位图格式	wèitú géshì		3	22000	0
formát data	日期格式	rìqī géshì		3	785000	0
formát pro uložení textu (RTF)	富文体格式	fùwéntǐ géshì		3	2	0
formát souboru	文件格式	wénjiàn géshì	*	3	4450000	8
formátování disku	格式化	géshìhuà	*	2	3390000	43
formulář dotazu	查询表格	cháxún biǎogé		3	21300	1
fórum	论坛	lùntán	*	4	483000000	7232
fotoaparát, digitální	数码相机	shùmǎ xiāngjī	*	2	31800000	120
fragmentace	分段	fēnduàn	*	2	3640000	516
frame	帧	zhēn		1	3670000	1235

framework	框架	kuàngjià		1	19600000	5581
frekvence	频率	pínlǜ	*	2	18300000	1517
frekvence, obnovovací	重新频率	chóngxīn pínlǜ		2	865	0
fronta	队列	duìliè		1	1490000	565
fronta, prioritní	优先队列	yōuxiān duìliè		1	14200	0
fronta, tisková	打印队列	dǎyìn duìliè		2	22200	0
funkce	功能	gōngnéng	*	1	242000000	18364
funkce (matematická)	函数	hánshù	*	3	12100000	486
funkce (subroutine)	子程序	zǐchéngxù		3	389000	21
galerie grafů	图库	túkù	*	3	46400000	16
gamepad	游戏柄	yóuxìbǐng		2	13900	1
generace	代	dài	*	1	1550000000	331870
generický	类属	lèishǔ		1	141000	72
gigabyte (1000000000 B)	吉字节, 千兆字节	jízìjié, qiānzhào zìjié		1	505000	5
graf	图	tú	*	3	440000000	99087
graf	图表	túbiǎo	*	3	83900000	1223
graf, koláčový	饼图	bǐngtú		3	315000	0
grafika	计算机图形学	jìsuànjī túxíngxué		3	266000	20
grafika, interaktivní	交互式制图	jiāohùshì zhìtú		3	37900	0
grafika, počítačová	电脑图形	diànnǎo túxíng		3	32900	1

grafika, vektorová	矢量制图法	shǐliàng zhìtúfǎ		3	32300	0
grid	网格	wǎnggé		1	3150000	88
hacker	电脑黑客, 骇客	diànnǎo hēikè, hàikè		5	1870000	16
hardware (technické vybavení počítače)	硬件	yìngjiàn	*	3	67500000	1924
hardware, síťový	网络硬件	wǎngluò yìngjiàn		4	1290000	3
hašování	散列法	sànlièfǎ		1	231000	0
helpdesk	帮助台	bāngzhùtái		1	37200	30
hertz	赫兹	hèzī		2	555000	147
heslo	密码, 口令	mìmǎ, kǒulìng	*	5	193000000	513
heslo, neplatné	非法口令	fēifǎ kǒulìng		5	1180	0
heslo, osobní	个人口令	gèrén kǒulìng		5	3960	0
heslo, slabé	弱口令	ruò kǒulìng		5	70200	1
heslo, uživatelské	用户口令	yònghù kǒulìng		5	108000	0
histogram	直方图	zhífāngtú		1	345000	3
historie	历史记录	lìshǐ jìlù		1	2710000	146
hlasitost reproduktoru	扬声器音量	yángshēngqì yīnliàng		2	32000	0
hlášení, chybové	出错信息	chūcuò xīnxi		1	216000	1
hlava, čtecí a záznamová (univerzální hlava)	读 / 写磁头	dú/xiě cítóu		2	1450000	2
hlava, magnetická (záznamová)	磁头	cítóu		2	541000	90

hlavička (dokumentu)	文件头	wénjiàntóu		3	184000	1
hlavička dopisu	笺头	jiāntóu		3	11400	1
hlavička e-mailu	邮件头	yóujiàntóu		4	25400	0
hlavní	主	zhǔ	*	1	459000000	515488
hledat	搜索,检索,查找	sōusuǒ, jiǎnsuǒ, cházhǎo	*	3	694000000	1624
hledat a nahradit	查找并替换	cházhǎo bìng tìhuàn		3	425000	0
hledat dozadu	向后插素	xiànghòu chāsù		3	3	0
hledat v ...	在...插素	zài...chāsù		3	1	0
hluk	噪声	zàoshēng	*	2	4710000	889
hodnota	数值	shùzhí		1	9050000	665
hodnota, implicitně nastavená (default)	默认(值),缺省值	mòrèn(zhí), quēshěng(zhí)	*	1	84500000	342
hovor, konferenční	电话会议	diànhuà huìyì	*	4	2870000	895
hra	游戏, 博弈	yóuxì, bóyì	*	3	264000000	5764
hra, online	网络游戏, 在线游戏	wǎngluò yóuxì, zàixiàn yóuxì	*	4	30000000	253
hra, počítačová	计算机游戏	jìsuànjī yóuxì		3	95300	8
hrozba	威胁	wēixié	*	5	21800000	14451
hustota	密度	mìdù		1	21600000	1811
hustota záznamu	包装密度, 记录密度	bāozhuāng mìdù, jìlù mìdù		2	137000	4
hustota, vysoká (HD)	高密度	gāo mìdù	*	2	5050000	218
hypertext	超文体	chāowéntǐ		1	8750	0

chat	对话(程序)	duìhuà(chéngxù)		4	41400	9211
chat, hlasový	语音聊天(程序)	yǔyīn liáotiān (chéngxù)		4	688000	1
chyba	差误	chāwù		1	249000	25
chyba, programátorská (bug)	(程序)错误	(chéngxù) cuòwù	*	3	77800000	15637
chyba, závažná	致命错	zhì mìng cuò		1	49400	13
ICQ (I seek you)	我在寻找你	wǒ zài xúnzhǎo nǐ		4	60500	2
identifikace	身份识别	shēnfen shíbié		5	316000	15
ignorovat	无视	wúshì		1	6670000	1611
ikona	图标	túbiāo	*	3	31200000	57
ikona na pracovní ploše	桌面图标	zhuōmiàn túbiāo		3	1130000	1
implementace	执行	zhíxíng	*	1	77800000	32414
index	索引	suǒyǐn	*	1	41300000	759
index, hlavní	主索引	zhǔsùoyǐn		1	9	0
informace	信息	xìnxī	*	1	617000000	38539
informatika	信息科学	xìnxī kēxué		1	2310000	119
infrastruktura	基础结构	jīchǔ jiégòu		1	363000	74
instalovat	安装	ānzhuāng	*	3	100000000	6213
instalovat nové písmo	安装新字体	ānzhuāng xīn zìtǐ		3	16400	0
instalovat ovladač	安装驱动程序	ānzhuāng qūdòng chéngxù		3	325000	0
Instant Messaging	即时信息	jíshí xìnxī		4	263000	7

instrukce, strojová	指令	zhǐlìng	*	2	17700000	2300
integrita	完整性	wánzhěngxìng		1	21400000	409
integrováný	集成	jíchéng	*	2	30900000	2598
intelligence	智能	zhìnéng	*	1	84800000	2194
intelligence, umělá (AI)	人工智能	réngōng zhìnéng		1	2150000	260
intenzita světla	光强度	guāng qiángdù		2	231000	23
interaktivní	交互式的	jiāohùshì d		3	842000	12
Internet	(国际)互联网, 因特网	(guójì) hùliánwǎng, yīntèwǎng	*	4	134000000	1853
Internet, bezdrátový	无线因特网	wúxiàn yīntèwǎng		4	307000	1
interval, časový	时间间隔	shíjiān jiàngé		1	1290000	109
intranet	内联网	nèilián wǎng		4	119000	25
invertovat	反	fǎn	*	1	102000000	190650
Jabber	jabber 软件	jabber ruǎnjiàn		4	3020	0
jádro (kernel)	内核	nèihé	*	3	4770000	343
Java	Java	Java	*	3	251000000	29
Java applet (miniaplikace)	Java 小应用程序	Java xiǎoyìngyòng chéngxù		3	26400	0
Java kompilátor	Java 编译器	Java biānyìqì		3	36000	1
Java prohlížeč	Java 浏览器	Java liúǎnqì		3	918000	0
jazyk Pascal	程序设计语言	chéngxù shèjì yǔyán		3	458000	27

jazyk pro popis stránek, hypertextový (HTML)	HTML 语言 (超文体链接表示语言)	HTML yǔyán (chāo wéntǐ liànjiē biǎoshì yǔyán)		3	252000	59
jazyk s příkazy pro tiskárnu (PCL)	打印机指令语言	dǎyìnjī zhǐlìng yǔyán		3	10600	0
jazyk SQL	SQL 语言 (结构化查询语言)	SQL yǔyán (jiégòu huà cháxún yǔyán)		3	264000	1
jazyk, dotazovací	查询语言	cháxún yǔyán		3	133000	0
jazyk, objektový	目标语言	mùbiāo yǔyán		3	49600	0
jazyk, počítačový programovací	ALGOL 语言(爱固算法语言), 算法语言	ALGOL yǔyán (àigù suànfǎ yǔyán), suànfǎ yǔyán		3	34100	5
jazyk, postscriptový	PostScript 语言	PostScript yǔyán		3	57700	0
jazyk, programovací C	C 语言	C yǔyán		3	1980000	3
jazyk, programovací C++	C++ 程序设计语言	C++ chéngxù shèjì yǔyán		3	120000	0
jazyk, programovací Java	Java 语言	Java yǔyán		3	729000	2
jazyk, programovací Visual Basic	Visual Basic 语言	Visual Basic yǔyán		3	106000	0
jazyk, programovací Visual C++	Visual C++ 编程语言	Visual C++ biānchéng yǔyán		3	1420000	0
jazyk, skriptovací	脚本语言	jiǎoběn yǔyán		3	665000	3
jazyk, značkovací	置标语言	zhìbiāo yǔyán		3	746000	0
jednotka, virtuální disková	虚拟磁盘驱动	xūnǐ cípán qūdòng		2	109000	0
jméno	名称	míngchēng	*	1	239000000	7239
jméno domény poštovního serveru	邮件服务器的域名	yóujiàn fúwùqì d yù míng		4	351000	0
jméno internetové domény	域名	yù míng	*	4	35400000	84

jméno souboru	文件名	wénjiànmíng	*	2	4440000	15
jméno účtu	账户名	zhànghùmíng		4	211000	3
jméno, uživatelské	用户名	yònghùmíng	*	5	58800000	18
joystick	控制杆	kòngzhìgǎn		2	114000	8
jukebox	光盘库	guāngpánkù		2	1130000	3
kabel	电缆	diànlǎn	*	2	10000000	1456
kabel, datový	数据电缆	shùjù diànlǎn		2	39800	0
kabel, hlavní	主电缆	zhǔ diànlǎn		2	74300	1
kabel, koaxiální	同轴电缆	tóngzhóu diànlǎn		4	402000	31
kabel, křížový čtyřkový (quad)	四芯导线	sìxìn dǎoxiàn		2	51900	0
kabel, metalický	金属电缆	jīnshǔ diànlǎn		4	19200	0
kabel, optický (vláknový)	光缆	guānglǎn		4	1480000	1068
kabel, plochý	扁平电缆	biǎnpíng diànlǎn		2	55300	0
kachna (hoax)	骗局	piànjú	*	4	15200000	571
kalendář	日历	rìlì		1	22900000	427
kalkulačka	计算器	jìsuànqì	*	3	29900000	228
kalkulátor, tabulkový	电子表格程序	diànzǐ biǎogé chéngxù	*	3	13000000	29
kalkulátor, tabulkový (Excel)	(Excel) 电子表格	(Excel) diànzǐ biǎogé		3	203000	29
kamera, webová	网络摄像头	wǎngluò shèxiàngjī		2	414000	83
kanál	信道	xìndào		1	1280000	817

kapacita, paměťová	存储容量	cúnychǒu róngliàng		2	1130000	12
karta PC (PCMCIA)	计算机卡	jìsuànjìkǎ		2	56300	1
karta PCMCIA	PCMCIA 卡 (个人计算机存储卡)	PCMCIA kǎ (gèrén jìsuànjī cúnychǒukǎ)		2	111000	0
karta, čipová (smart card)	智能卡	zhìnéngkǎ		2	1110000	86
karta, grafická	图像卡	túxiàngkǎ		2	15100	5
karta, herní	游戏卡	yóuxìkǎ		2	1600000	31
karta, paměťová	内存卡	nèicúnkǎ	*	2	4370000	0
karta, rozšiřující	扩充插件板	kuòchōng chājiàn bǎn		2	5870	0
karta, síťová	网卡	wǎngkǎ	*	2	14500000	12
karta, televizní	电视卡	diànshìkǎ		2	1440000	7
karta, video	视效卡	shìxiàokǎ		2	3390	0
karta, zvuková	声卡	shēngkǎ	*	2	6630000	8
Kaspersky	卡巴斯基	Kǎbāsījī		5	4640000	0
kazeta, inkoustová (cartridge)	墨盒	mòhé	*	2	4170000	53
kilobyte (1000 B)	千字节	qiān zìjié		1	521000	1
klastr	簇, 集群	cù, jíqún	*	2	5140000	2098
klávesa	键	jiàn	*	2	99200000	25938
klávesa Alt	交替键	jiāotìjiàn		2	8530	0
klávesa Backspace	退格键	tuìgéjiàn		2	62800	0

klávesa Break	断开键	duànkāijiàn		2	106000	0
klávesa CapsLock	大写锁定键	dàxiě suǒdìng jiàn		2	255000	0
klávesa Ctrl	控制键	kòngzhìjiàn		2	419000	19
klávesa Delete	删除键	shānchújiàn		2	150000	0
klávesa End	结束键	jiéshùjiàn		2	20500	0
klávesa Enter	回车键	huíchējiàn		2	1600000	6
klávesa Esc(ape)	逸位键, 略过键	yìwèijiàn, lüèguòjiàn		2	1650	0
klávesa Home	Home 键	Home jiàn		2	194000	0
klávesa Insert	加插键	jiāchājiàn		2	1190	0
klávesa NumLock	键盘上的数字锁定键	jiàn pánsàng d shùzì suǒdìngjiàn		2	52200	0
klávesa PageDown	下页键	xiàyèjiàn		2	2450	0
klávesa PageUp	上页键	shàngyèjiàn		2	4960	0
klávesa Pause	停止键	tíngzhǐjiàn		2	61700	1
klávesa PrintSreen	屏面打印键	píngmiàn dǎyìnjiàn		2	924	0
klávesa Shift (přeraďovač)	换档键	huàndǎngjiàn		2	289000	0
klávesa Tab	制表键, TAB 键, 跳格键	zhìbiǎojiàn, TAB jiàn, tiàogéjiàn		2	400000	0
klávesa, funkční	功能键	gōngnéngjiàn		2	1450000	5
klávesa, horká	热键	rèjiàn		2	945000	3
klávesa, univerzální	通用键	tōngyòngjiàn		2	25900	0
klávesa, uvolňovací (eject)	弹出键	tánchūjiàn		2	52900	0

klávesnice	键盘	jiànpán	*	2	44000000	480
klávesnice, alfanumerická	字母数字键	zìmǔ shùzìjiàn		2	50700	0
klávesnice, bezdrátová	无线键盘	wúxiàn jiànpán		2	748000	0
klávesnice, numerická	数字小键盘	shùzì xiǎo jiànpán		2	140000	0
klávesy, kurzorové	箭头键	jiàntóujiàn		2	96200	0
klíč, hardwarový (dongle)	道尔芯片	dào ěr xīnpiàn		2	10100	0
klíč, soukromý	私钥	sīyào		5	115000	1
klíč, tajný	密钥	mìyuè		5	1220000	12
klíč, veřejný	公钥	gōngyào		5	190000	0
klíent	客户	kèhù	*	5	213000000	6238
klíent, e-mailový (MUA)	邮件用户代理程序	yóujiàn yònghù dàilǐ(chéngxù)		4	181000	0
klíent, e-mailový Mozilla Thunderbird	雷鸟	Léiniǎo		4	225000	36
klíent, Unix(ový)	Unix 客户机	Unix kèhùjī		3	567000	0
klíent, vzdálený	远程客户	yuǎnchéng kèhù		3	52200	0
klíent-server	客户 / 服务器	kèhù/fúwùqì		1	161000	6
klik, levý	左击	zuǒjī		2	64200	3
klik, pravý	右击	yòujī		2	1710000	8
klik, prostřední	中间击	zhōngjiānjī		2	14000	0
klikat	点击, 单击	diǎnjī, dānjī	*	2	392000000	167
kliknout a táhnout	单击并拖动	dānjī bìng tuōdòng		2	679000	0

klon	克隆	kèlóng		1	7880000	746
knihovna	(程序)库	(chéngxù)kù	*	3	205000000	39854
knihovna obrázků	图像库	túxiàngkù		3	60100	1
kód	代码	dàimǎ	*	1	76800000	400
kód pro záznam textu (ASCII)	美国信息交换用标准代码	Měiguó xīnxi jiāohuàn yòng biāozhǔn dàimǎ		1	5960	0
kód, autentizační	鉴别码, 标识代码	jiànbié mǎ, biāozhì dàimǎ		5	18500	6
kód, autorizační	授权码	shòuquánmǎ		5	395000	0
kód, čárový	条形码	tiáoxíngmǎ		1	2450000	713
kód, dvojkový	二进制码	èrjìnzhì mǎ		1	45800	2
kód, magnetický čárový	磁条码	cítíáomǎ		1	4620	0
kód, objektový	目标代码	mùbiāo dàimǎ		1	53300	1
kód, zdrojový	源代码	yuándàimǎ	*	3	6080000	32
kodek	编解码器	biānjiěmǎqì		3	288000	0
kódování	编码	biānmǎ	*	5	25400000	988
kódování znaků	字符编码	zìfú biānmǎ		1	204000	0
kódování, binární	二进制编码	èrjìnzhì biānmǎ		1	46200	2
kompabilita programů	程序相容性	chéngxù xiāngróngxìng		3	4340	45
kompabilita, zpětná	向后兼容	xiànghòu jiānróng		3	77600	0
kompatibilita	兼容性	jiānróngxìng		1	3710000	126
kompatibilita, hardwarová	硬件兼容性	yìngjiàn jiānróngxìng		2	101000	1

kompilátor	编译程序	biānyì chéngxù		3	170000	12
kompresce dat	数据压缩	shùjù yāsuō		1	245000	7
komprimovat	压缩	yāsuō	*	1	30700000	2602
komunikace, mobilní	移动通信	yídòng tōngxìn	*	4	5440000	593
komunikace, vnitřní	内部通信	nèibù tōngxìn		1	43900	3
konec	结束	jiéshù	*	1	147000000	38438
konec spojení	话路端	huàlùduān		4	9210	0
konec stránky	分页符	fēnyèfú		1	63500	0
konektivita	连通性	liántōngxìng		4	178000	2
konektor (s kolíky)	插头	chātóu	*	2	4180000	112
konektor (se zdířkami)	插座, 插孔	chāzuò, chākǒng	*	2	10100000	79
konektor, kabelový	电缆接头	diànlǎn jiētóu		2	101000	2
konfigurace	配置	pèizhì	*	1	87200000	5392
kontrast	对比度	duìbǐdù		2	2310000	32
kontrola	校验	jiàoyàn		1	2290000	121
kontrola parity	奇偶校验	jī'ǒu jiàoyàn		1	124000	0
kontrola platnosti	效果检验	xiàoguǒ jiǎnyàn		1	28400	3
kontrola pravopisu	拼写检查程序	pīnxiě jiǎnchá chéngxù		3	146000	0
kontrola redundance	冗余校验	rǒngyú jiàoyàn		1	29800	0
konzola, herní	游戏机	yóuxìjī	*	2	18700000	656

konzola, ovládací	控制台	kòngzhìtái		1	2330000	91
kopie (Cc:)	抄送	chāosòng		4	1220000	106
kopie, skrytá (Bcc:)	密送	mìsòng		4	105000	30
kopie, záložní	备份, 副本	bèifèn, fùběn	*	4	11600000	505
kopírka	复印机	fùyìnjī	*	2	5360000	382
kopírovat	复制, 复写	fùzhì, fùxiě	*	3	170000000	1967
kopírovat a vložit	复制粘贴	fùzhì zhāntiē		3	2100000	0
koprocesor	协处理器	xiéchǔlǐqì		2	87900	3
kořen	根	gēn	*	3	76200000	151961
koš	回收站	huíshōuzhàn	*	3	14700000	10
koš (složka)	已删除	yǐshānchú		4	960000	5
krok	单步	dānbù		1	178000	2
krok	步	bù	*	1	102000000	207703
krok úlohy	作业步	zuòyèbù		3	15300	0
krok zpět	还原	huányuán	*	3	15000000	964
kryptografie	密码学	mìmǎxué		5	399000	5
kůň, trojský	特洛伊木马	Tèluòyī mùmǎ		5	256000	23
kurzíva	斜体	xiétǐ	*	3	27100000	24
kurzor	光标	guāngbiāo		2	1890000	36
kurzor myši	鼠标光标	shǔbiāo guāngbiāo		2	102000	0

kvalita tisku	打印质量	dǎyìn zhìliàng		2	168000	0
kvalita, dopisní (tisku)	印刷质量	yìnshuā zhìliàng		2	281000	91
kybernetika	控制论	kòngzhìlùn		1	505000	396
kyberprostor	计算机空间	jìsuànjī kōngjiān		1	33300	3
ladění (software)	调试	tiáoshì	*	3	9780000	976
laptop	膝上型计算机	xīshàngxíng jìsuànjī		2	41400	2
laser	激光	jīguāng	*	2	19600000	2277
LaTeX	拉泰赫, LaTeX	lātàihè, LaTeX		3	182	0
latinka	拉丁字母表	lādīng zìmǔbiǎo		3	2930	1
licence	许可证	xǔkězhèng	*	3	38500000	4297
licence vázaná na místo používání	站点许可证	zhàndiǎn xǔkězhèng		3	50200	0
licence, omezená	有限授权	yǒuxiàn shòuquán		3	24700	4
link	链接, 链路	liànjiē, liànlù	*	4	405000000	120
link, přednostní	热链接	rèliànjiē		4	52900	2
list	工作表	gōngzuòbiǎo		1	649000	426
lišta nabídky	菜单栏	càidānlán		3	731000	0
lišta navigace	导航条	dǎohángtiáo		4	639000	0
lišta, posouvací	滚动条	gǔndòngtiáo		3	860000	1
logika, logický	逻辑	luóji		1	17600000	6279
lokalizace	定位	dìngwèi	*	3	43900000	3058

lokalizace poruch (trouble shooting)	故障检修,排错	gùzhàng jiǎnxiū, páicuò		1	310000	38
lokalizovat	本地化	běndìhuà		1	1830000	161
lokální	本地	běndì	*	4	50100000	10191
Lotus 1-2-3	莲花 1-2-3	Liánhuā 1-2-3		3	33200	0
Lotus Notes	Lotus Notes 群件	Lotus Notes qúnjiàn		3	36300	0
Macintosh	多存取计算机	duō cún-qǔ jìsuànjī		2	2980	0
makro	宏	hóng	*	3	53800000	32902
makrojazyk	宏语言	hóngyǔyán		3	15400	0
makrovirus	宏病毒程序	hóngbìngdú chéngxù		5	608000	0
malování	画图	huàtú		3	1940000	345
malware	恶意软件	èyì ruǎnjiàn		5	10200000	1
manuál	使用手册	shǐyòng shǒucè		1	3140000	19
mapa, bitová	位映像	wèiyìngxiàng		3	66900	0
matice	矩阵	jǔzhèn		1	3740000	78
médium	媒体	méitǐ	*	2	139000000	14719
megabyte (1000000 B)	兆字节	zhào zìjié		1	158000	22
mechanika	驱动器	qūdòngqì	*	2	3290000	111
mechanika pevného disku (HDD)	硬盘驱动器	yìngpán qūdòngqì		2	305000	29
mechanika, disketová	软盘驱动	ruǎnpán qūdòng		2	55900	14
mechanika, magnetická disková	磁盘驱动器	cípán qūdòngqì		2	338000	6

mechanika, optická	光驱	guāngqū	*	2	12700000	35
mechanika, optická CD-ROM	CD-ROM 光驱 (光盘驱动器 驱动)	CD-ROM guāngqū (guāngpán qūdòngqì qūdòng)		2	45800	0
memo(randum)	备忘录	bèiwànglù		1	3050000	2416
memory stick	记忆棒	jìyìbàng		2	2200000	0
menu, kontextové	弹出式菜单	tánchūshì càidān		3	52600	0
menu, rozbalovací	下拉菜单	xiàlā càidān		3	776000	0
metadata	元数据	yuánshùjù		3	718000	4
metasoubor	元文件	yuánwénjiàn		3	57900	0
metoda	方法	fāngfǎ	*	1	556000000	37181
mez	界	jiè	*	1	90900000	240204
mez, spodní	下界	xiàjiè		1	783000	92
mezera	空格, 间隙	kònggé, jiànxi		1	6600000	650
mezerník	空格键	kònggéjiàn		2	851000	3
Microsoft Access	Access 数据库	Access shùjùkù		3	504000	0
Microsoft Frontpage	Frontpage 网页制作软件	Frontpage wǎngyè zhìzuò ruǎnjiàn		3	16700	0
Microsoft Internet Explorer	微软网页浏览器	Wēiruǎn wǎngyè liúlánqì		4	3330	0
Microsoft Office	Office 办公套件	Wēiruǎn (gōngsī d) Office bàngōng tàojiàn		3	1250000	0
Microsoft Outlook	Outlook 软件	Outlook ruǎnjiàn		4	16000	0
Microsoft Project	微软项目管理软件	Wēiruǎn xiàngmù guǎnlǐ ruǎnjiàn		3	6320	0

Microsoft Windows	微软 Windows 操作系统	wēiruǎn Windows cāozuò xìtǒng		3	1330000	10
Microsoft Works	微软工作软件	wēiruǎn gōngzuò ruǎnjiàn		3	51100	0
middleware	中间件	zhōngjiānjiàn		1	1600000	18
mikro	微	wēi	*	1	196000000	53679
mikrofon	麦克风	màikèfēng	*	2	6300000	320
mikropočítač	微机	wēijī		2	2730000	1665
mikroprocesor	微处理器	wēichǔlǐqì		2	1180000	139
minipočítač	小型机	xiǎoxíngjī		2	1610000	119
místnost, chatovací	聊天室	liáotiānshì	*	4	19100000	72
mobilní (přenosný)	可移植, 便携式	kěyízhí, biànxíeshì	*	2	7300000	211
mód	模式	móshì	*	1	207000000	13431
mód offline	脱机方式	tuōjī fāngshì		1	24900	0
mód, přenosový asynchronní ATM	异步传输模式	yìbù chuánsū móshì		4	26400	5
model	模型	móxíng	*	1	67300000	2877
model, barevný CMYK	CMYK 颜色模型	CMYK yánsè móxíng		2	40700	0
model, barevný RGB	三原色颜色模型	sānyuánsè yánsè móxíng		2	11500	0
model, Shannonův	香农模型	xiāngnóng móxíng		1	245	0
modem	调制解调器	tiáozhì jiětiáoqì		2	1350000	46
modul	模块	mókuài	*	1	50100000	409
modul, zásuvný (plug-in)	插件	chājiàn	*	3	27700000	39

monitor	显示器, 监视器	xiǎnshìqì, jiānshìqì	*	2	29100000	399
monitor RGB	三原色显示器	sānyuánsè xiǎnshìqì		2	7000	0
most	桥接	qiáojiē		4	546000	23
most (bridge)	网桥	wǎngqiáo		4	1150000	9
mřížka	栅极	shānjí		1	181000	8
multimédia	多媒体	duōméitǐ	*	1	26300000	1424
multiprocesor	多处理器, 多处理机	duōchǔlǐqì, duōchǔlǐjī		2	151000	13
myš	鼠标(器), 滑鼠	shǔbiāoqì, huáshǔ	*	2	39200000	135
nabídka (menu)	菜单	càidān	*	3	23900000	3380
nabídka nápovědy	帮助菜单	bāngzhù càidān		3	94900	1
nabídka okna	窗口菜单	chuāngkǒu càidān		3	95100	0
nabídka, hlavní	主菜单	zhǔcàidān		3	898000	1
nabídka, vedlejší	子菜单	zǐcàidān		1	275000	0
nabíjet	充电	chōngdiàn	*	2	27000000	357
načíst (znovu)	重新加载	chóngxīn jiāzài		3	130000	0
náhled	预览	yùlǎn	*	3	29100000	3
náhled okna	窗口预览	chuāngkǒu yùlǎn		3	50600	0
náhled stránky	页面预览	yèmiàn yùlǎn		3	735000	0
nahrát (data)	上载	shàngzài		3	1600000	233
nahrát (obraz, zvuk)	记录	jìlù	*	3	196000000	9552

nahrát (program)	加载	jiāzài	*	3	52600000	28
nahrát obrázek	载入映像	zǎirù yǐngxiàng		3	128000	0
napadení (infikování)	传染	chuánrǎn		5	12800000	4019
nápověda	帮助	bāngzhù	*	1	594000000	38941
napsat zprávu	写信	xiěxìn	*	4	10200000	5522
narušitel	入侵者	rùqīnzhě		5	751000	303
nastavení počátečních hodnot (inicializace)	初始化	chūshǐhuà		1	1860000	10
nastavení, počáteční	初始设置	chūshǐ shèzhì		1	105000	0
nastavení, síťová	网络设定	wǎngluò shèdìng		4	51100	1
nastavit čas	准备时间	zhǔnbèi shíjiān		1	616000	87
nastavit font	设定字体	shèdìng zítǐ		1	72900	0
nastavit hodiny	设置时钟	shèzhì shízhōng		1	20600	0
nastavit oblast tisku	设置打印区	shèzhì dǎyìnqū		1	12600	0
nastavit počáteční hodnoty	置初始状态	zhì chūshǐ zhuàngtài		1	48200	0
nastavit preference	设置首先项	shèzhì shǒuxiānxiàng		1	5	0
nastavit tiskárnu	设置打印机	shèzhì dǎyìnjī		2	54500	0
nástroje	工具	gōngjù	*	1	280000000	111342
neaktivní	不活动的	bù huódòng d		1	444000	6
nebezpečí (riziko)	危险	wēixiǎn	*	5	39400000	17108
nečinný	空闲	kòngxián		1	3340000	662

nedostatek místa na disku	磁盘空间不足	cípán kōngjiān bùzú		2	97000	0
nedostatek paměti	内存不足	nèicún bùzú		2	641000	0
neomezený	不受限制的	bù shòuxiànzhì d		1	884000	52
neplatný	无效	wúxiào		1	18700000	3335
neporušenost dat	数据一致性	shùjù yīzhìxìng		2	66300	0
nepřipojený (offline)	脱机, 离线	tuōjī, líxiàn	*	4	1740000000	28
nespolehlivý	不可靠	bùkěkào		1	1750000	476
netiketa	网络礼节	wǎngluò lǐjié		4	12100	0
networking	联网	liánwǎng	*	4	11300000	3545
norma pro multimediální elektronickou poštu (MIME)	MIME 协议(多用途的网际邮件扩充协议)	MIME xiéyì (duōyòngtú d wǎngjì yóujiàn kuòchōng xiéyì)		4	30100	0
Norton Antivirus	诺顿杀毒软件	nuòdùn shā dú ruǎnjiàn		5	121000	0
notebook	笔记本	bǐjìběn	*	2	73900000	1268
notebook, tenký	超薄笔记本	chāobáo bǐjìběn		2	214000	0
nulový	空值	kòngzhí		1	165000	2
objekt	对象	duìxiàng	*	3	45000000	13912
obnova (dat)	恢复	huīfù	*	1	68300000	24719
obnova souboru	文件恢复	wénjiàn huīfù		3	329000	0
obnovit	刷新, 重新整理	shuāxīn, chóngxīn zhěnglǐ	*	1	53200000	817
obnovit vše	全部刷新	quánbù shuāxīn		1	20800	0

obraz (disku)	图象,映射	túxiàng, yìngshè	*	3	3070000	138
obrázek	图象,映射	túxiàng, yìngshè	*	3	3070000	138
obrazovka	屏幕,显示器	píngmù, xiǎnshìqì	*	2	40300000	2525
obrazovka smrti, modrá (ve Windows)	蓝屏死机	lánpíng sǐjī		3	2480000	1
obrazovka, plazmová (PDP)	等离子显示器	děnglízǐ xiǎnshìqì		2	210000	9
obrazový	可视化	kěshìhuà		1	2650000	31
obsluhovat, operace	操作	cāozuò	*	1	187000000	9601
obvod	电路	diànlù	*	2	17000000	1888
oddálit (zmenšit)	缩小	suōxiǎo		1	15400000	4460
oddíl, diskový	(硬盘)分区	(yìngpán) fēnqū		2	772000	1755
odesílatel	发件人	fājiàn rén		4	1100000	5
odesílatel (vysílač)	发送器, 发送机	fāsòngqì, fāsòngjī		2	143000	7
odezva	响应报文	xiǎngyìng bàowén		1	482000	0
odhalení viru	病毒检测	bìngdú jiǎncè		5	279000	45
odhlásit se (log out)	注销, 签退	zhùxiāo, qiāntuì		1	6750000	607
odchozí	出站	chūzhàn		4	1370000	260
odkaz, hypertextový	超文体链接	chāowéntǐ liànjiē		4	7800	0
odkaz, hypertextový (internetový)	超链接	chāoliànjiē		4	1710000	2
odkládání (swapping)	交换	jiāohuàn	*	3	25000000	11652
odložit (odeslání)	存草稿	cúncǎogǎo		4	73000	0

odmítnout	拒绝	jùjué	*	1	53700000	14649
odmítnutí	否认	fǒurèn		1	17500000	6395
odpojit	分离	fēnlí		1	18300000	5977
odpojit (se)	断开	duànkāi		1	2320000	1035
odpověď	回答, 应答	huídá, yìngdá	*	1	328000000	33833
odpověď, automatická	自动应答	zìdòng yìngdá		1	117000	5
odpověď, negativní	否定回答	fǒudìng huídá		1	75400	8
odpovědět	回复	huífù	*	4	374000000	874
odstín, barevný	色调, 色度	sèdiào, sèdù	*	1	190000000	840
odstranit	消除, 排除	xiāochú, páichú		1	9500000	9356
odstranit sloupec	整列删除	zhěngliè shānchú		3	2900	0
odvozování (inference)	推理	tuīlǐ		1	15200000	1568
ochrana	保护	bǎohù	*	5	135000000	55536
ochrana proti přepsání	写保护	xiě bǎohù		1	337000	2
ochrana souboru	文件保护	wénjiàn bǎohù		5	256000	1
okno	窗口	chuāngkǒu	*	3	80000000	5530
okno, vyskakovací	弹出窗口	tánchū chuāngkǒu		3	936000	0
okraj (stránky)	页边空白	yèbiān kòngbái		3	359000	2
okraj stránky, horní	上边距	shàngbianjù		3	91300	0
okraj, horní	顶端边框	dǐngduān biānkuàng		3	3890	0

opakovač	中断器	zhōngjièqì		4	66000	0
opakování akce	重试	chóngshì		1	1830000	13
opakovat (příkaz)	重复	chóngfù	*	1	36800000	7199
operátor	运算符	yùnsuànfú		1	504000	7
oprávnění (autorizace)	授权	shòuquán	*	5	67400000	4237
optimalizovat	优化	yōuhuà	*	1	40200000	7252
opustit (escape)	换码	huànmǎ		1	332000	5
ořezávání (zvuku)	裁剪	cáijiǎn		1	3310000	275
otázky, často kladené (FAQ)	常见问题解答	chángjiàn wèntí jiědá		1	4670000	2
otevřít	开启	kāiqǐ	*	1	34600000	1176
ověření (verifikace)	验证	yànzhèng	*	5	164000000	2859
ověření hesla (autentikace)	密码身份验证	mímǎ shēnfēn yànzhèng		5	288000	0
ovladač	驱动程序	qūdòng chéngxù	*	3	4580000	1
ovládač tiskárny	打印机驱动程序	dǎyìnjī qūdòng chéngxù		3	155000	0
ovladač zařízení	设备驱动程序	shèbèi qūdòng chéngxù		3	442000	0
ovladač, kuličkový (trackball)	轨迹球	guǐjìqiú		2	581000	1
označit	标志	biāozhì	*	1	49900000	14379
oznámení	通知	tōngzhī	*	1	192000000	17542
pád počítače	(系统)崩溃	(xìtǒng) bēngkuì	*	1	107000000	2342
paket, datový	分组	fēnzǔ	*	4	7040000	1836

palec (anglický)	英寸	yīngcùn	*	2	15300000	902
paleta (barev)	调色板	tiáosèbǎn		3	548000	36
palmtop	掌上计算机	zhǎng shàngjì suàn jī		2	58100	1
paměť	内存	nèicún	*	2	37500000	399
paměť (počítače)	存储器	cúnychǔqì	*	2	2960000	138
paměť disku, rychlá vyrovnávací	磁盘缓存	cípán huǎn cún		2	92200	0
paměť ROM (pouze pro čtení)	只读存储器	zhǐdú cúnychǔqì		2	95800	10
paměť WORM	一次写多次读	yíci xiě duōcì dú		2	57200	0
paměť, externí	外存储器	wàicúnychǔqì		2	44900	3
paměť, hlavní (operační)	主存储器	zhǔ-cúnychǔqì		2	59600	2
paměť, magnetická disková	磁盘存储器	cípán cúnychǔqì		2	13100	1
paměť, odpojitelná	可拆卸存储器	kěchāi xiè cúnychǔqì		2	1330	0
paměť, operační (RAM)	随机存取记忆体	suíjī cún-qǔ jìyìtǐ		2	50300	1
paměť, sdílená	共用存储器	gòngyòng cúnychǔqì		2	5610	0
paměť, velkokapacitní	海量存储器	hǎiliàng cúnychǔqì		2	5420	0
paměť, vyrovnávací (buffer)	缓冲器	huǎnchōngqì		1	887000	31
paměť, vyrovnávací (cache)	缓存	huǎncún	*	2	5680000	6
panel	平板	píngbǎn	*	3	25800000	649
panel nástrojů	工具条	gōngjùtiáo	*	3	4390000	1
panel nástrojů pro hledání	搜索工具条	sōusù gōngjùtiáo		3	162	0

panel, ovládací	控制面板	kòngzhì miànbǎn	*	3	27500000	15
panel, plazmový	等离子面板	děnglízǐ miànbǎn		2	35200	2
paralelní	并行	bìngxíng		1	3110000	784
pásmo, široké	宽带	kuāndài	*	4	21600000	348
pásmo, úzké	窄带	zhǎidài		4	334000	13
pata stránky	页脚	yèjiǎo	*	3	41200000	8
pavouk (program)	蜘蛛程序	zhīzhū chéngxù		3	39800	0
Pentium	奔腾	bēnténg	*	2	9250000	1066
pero, dotykové (stylus)	指示笔, 触控笔	zhǐshìbǐ, chùkòngbǐ		2	405000	0
pero, světelné	光笔	guāngbǐ		2	182000	37
pevně (zapojený kabelem)	有线	yǒuxiàn	*	2	13200000	1620
pirátství, počítačové	软件非法翻印	ruǎnjiàn fēifǎ fānyìn		5	7	0
písmena, malá	小写字体	xiǎoxiě zìtǐ		3	16700	0
písmena, velká	大写字体	dàxiě zìtǐ		3	23500	0
písmeno	字母	zìmǔ	*	3	36000000	1552
písmo se stejnou roztečí	等宽字体	děng kuān zìtǐ		3	12000	0
písmo, proporcionální (rozteč)	比例间距	bǐlì jiānjù		3	16500	0
písmo, tučné	粗体	cūtǐ	*	3	7710000	16
pixel	像素	xiàngsù	*	3	18200000	64
plánovač	调度程序	diàodù chéngxù		3	116000	2

plátek (čipu) (wafer)	圆片, 晶片	jīngpiàn, yuánpiàn	*	2	3810000	54
platforma	平台	píngtái	*	2	161000000	3504
plocha, pracovní	桌面	zhuōmiàn	*	3	30400000	820
plocha, virtuální pracovní	虚拟桌面	xūnǐ zhuōmiàn		3	145000	0
plotr	绘图机	huìtújī		2	157000	2
plotr, deskový	平面绘图机	píngmiàn huìtújī		2	174	0
plug-and-play	即插即用	jíchājiáyòng		2	1140000	7
počet bitů na obrazový bod	位 / 像素	wèi/xiàngsù		2	61100	0
počet bitů na palec	每英寸位数	měi yīngcùn wèishù		2	6560	0
počet bitů za sekundu	比特 / 秒	bǐtè/miǎo		2	127000	0
počet bodů na palec (dpi)	点每英寸	diǎn měi yīngcùn		2	187000	0
počet řádků za minutu (lpm)	每分钟行数	měi fēnzhōng háng shù		2	9130	0
počet stránek za minutu (ppm)	每分钟多少页	měi fēnzhōng duōshao yè		2	4900	0
počítač	计算机, 电脑	jìsuànjī, diànnǎo	*	2	221000000	11917
počítač, analogový	模拟计算机	mónǐ jìsuànjī		2	29000	7
počítač, domácí	家用计算机	jiāyòng jìsuànjī		2	34600	6
počítač, kapesní (PDA)	个人数字助理	gèrén shùzì zhùlǐ		2	96500	6
počítač, lokální	本地主机	běndì zhǔjī		4	66800	0
počítač, osobní	个人计算机	gèrén jìsuànjī		2	1660000	175
počítač, přenosný	便携式计算器, 便携式笔记本	biànxíeshì jìsuànqì, biànxíeshì bǐjìběn diànnǎo		2	725000	1

	电脑					
počítač, přenosný	移动计算机	yídòng jìsuànjī		2	25300	1
počítač, stolní	台式机	táishìjī	*	2	13400000	16
počítač, virtuální	虚拟计算机	xūnǐ jìsuànjī		2	15200	0
počítač, von Neumannův	冯·诺伊曼计算机	Féng·nuòyīmàn jìsuànjī		2	1990	0
počítač, vzdálený	远程计算机	yuǎnchéng jìsuànjī		2	236000	0
počítadlo	计数器	jìshùqì	*	2	13600000	36
podadresář	子目录	zǐmùlù		2	640000	6
podavač papíru	送纸	sòngzhǐ		3	352000	12
podcast	播客	bōkè	*	3	45500000	0
podpis	签名	qiānmíng	*	5	57000000	2492
podpis, elektronický	数位签章	shùwèi qiānzhāng		5	1890000	0
podpora	支持	zhīchí	*	1	410000000	56571
podvod, internetový	网络欺诈	wǎngluò qīzhà		5	290000	2
pole, datové	数据字段	shùjù zìduàn		1	56700	0
pole, diskové	阵列, 数组	zhènliè, shùzǔ		2	2870000	91
pole, diskové (RAID)	磁盘阵列	cípán zhènliè		2	1680000	2
pole, obrazové grafické (VGA)	视频图形阵列	shìpín túxíng zhènliè		2	477000	0
polovodič	半导体	bàndǎotǐ	*	2	6420000	1212
položka	项目	xiàngmù	*	1	161000000	59329

poměr stran	长宽比	chángkuānbǐ		1	183000	14
poměr stran obrazovky	屏幕宽高比	píngmù kuāngāobǐ		2	40600	0
popis	描述	miáoshù	*	1	232000000	6185
popisek	图例	túli		1	2290000	26
port	端口	duānkǒu	*	2	6980000	48
port, infračervený	红外接口	hóngwài jiēkǒu		2	151000	1
port, komunikační	通信口	tōngxìnkǒu		2	35800	0
port, paralelní (LPT)	并行端口	bìngxíng duānkǒu		2	54200	0
port, přídavný	扩展端口	kuòzhǎn duānkǒu		2	25100	0
port, sériový	串行端口, 串口	chuànxíng duānkǒu, chuànkǒu	*	2	4190000	5
portál	门户网站	ménhù wǎngzhàn	*	4	17000000	67
porucha	失败, 故障	shībài, gùzhàng	*	1	48000000	11440
porucha hardwaru	硬件故障	yìngjiàn gùzhàng		2	647000	5
pořádat konferenci	召开会议	zhàokāi huìyì	*	4	2980000	903
pořadí	秩, 序	zhì, xù	*	1	56000000	45993
pořadí, sestupné	降序	jiàngxù		1	2930000	1
pořadí, vzestupné	升序	shēngxù		1	2810000	0
pořadník, čekací	等待表	děngdài biǎo		1	14000	2
poskytovatel	提供商	tígōngshāng	*	4	7000000	362
poskytovatel služby	服务提供商	fúwù tígōngshāng	*	4	2810000	32

poslat	发送	fāsòng	*	4	138000000	1161
poslat data	发送数据	fāsòng shùjù		4	474000	0
posloupnost	序列, 顺序	xùliè, shùnxù		1	20400000	2165
postmaster	邮件管理员	yóujiàn guǎnlǐyuán		4	74900	1
posun o stránku dolů	向后翻页	xiànghòu fānyè		1	195000	0
posunout buňky doleva	左移单元格	zuǒyí dānyuángé		3	212	0
posunout buňky nahoru	上移单元格	shàngyí dānyuángé		3	175	0
posunovat	卷动, 卷屏	juǎndòng, juǎnpíng		1	167000	1
posuv o řádku	换行	huànháng		1	1720000	39
poškození	损坏	sǔnhuài		1	16200000	1934
poškození dat	数据破坏	shùjù pòhuài		1	20300	1
pošta, elektronická (e-mail)	电子邮件, 电邮	diànzǐ yóujiàn, diànyóu	*	4	36200000	674
pošta, hlasová	语音邮件	yǔyīn yóujiàn		4	88100	6
pošta, nevyžádaná (spam)	垃圾邮件, 信息垃圾	lājī yóujiàn, xìnxī lājī	*	4	2440000	172
pouze ke čtení	只读	zhǐdú		1	1720000	275
používání, oprávněné	合法使用	héfǎ shǐyòng		3	196000	33
povel, neplatný	非法命令	fēifǎ mìnglìng		3	27400	1
pozadí	背景, 后台	bèijǐng, hòutái	*	3	102000000	10995
poznámka	注解	zhùjiě		3	2270000	524
poznámka pod čarou	脚注	jiǎozhù		3	2400000	121

práva	权限	quánxiàn	*	5	78700000	1936
práva, přístupová	存取权	cún-qǔ quán		5	910000	0
prázdný	空白	kòngbái	*	1	24300000	4393
prezentace (slideshow)	幻灯片放映	huàndēngpiàn fàngyìng		3	273000	1
priorita	优先	yōuxiān	*	1	27900000	6406
priorita přerušení	中断优先权	zhōngduàn yōuxiānquán		2	160000	0
priorita zprávy	报文优先级	bàowén yōuxiānjí		4	62100	0
probudit	唤醒	huànxǐng		1	5090000	1292
proces	过程	guòchéng	*	1	145000000	42586
procesor	处理器	chǔlǐqì	*	2	20000000	288
procesor, centrální (CPU)	中央处理器	zhōngyāng chǔlǐqì		2	678000	31
procesor, dvojitý	双处理器	shuāng chǔlǐqì		2	64400	2
program	程序,程式	chéngxù, chéngshì	*	3	101000000	10981
program pro přenos zpráv (MTA)	邮件传输代理	yóujiàn chuánshū dàilǐ		3	463000	0
program pro šifrování elektronické pošty	PGP 程序	PGP chéngxù		3	8890	0
program QuickTime	QuickTime 多媒体程序	QuickTime duōméitǐ chéngxù		3	2570	0
program, antivirový	杀毒	shā dú	*	5	16600000	81
program, antivirový	杀病毒程序	shābìngdú chéngxù		5	144000	0
program, aplikační	应用程序	yìngyòng chéngxù	*	3	10900000	137
program, grafický	图形程序	túxíng chéngxù		3	45400	1

program, instalační	安装程序	ānzhūāng chéngxù		3	2380000	0
program, komprimační (gzip)	gzip 压缩程序	gzīpyāsūō chéngxù		3	220000	0
program, kreslicí	绘图程序	huìtú chéngxù		3	43400	1
program, obslužný (utilita)	实用程序	shíyòng chéngxù		3	446000	6
program, ovládací	管理程序	guǎnlǐ chéngxù		3	866000	100
program, pomocný	服务程序	fúwù chéngxù		3	482000	22
program, samostatně se reprodukcující	细菌程序	xìjūn chéngxù		3	684	0
program, sazecí (DTP)	桌面排版系统	zhuōmiàn páibǎn xìtǒng		3	5720	2
program, zaváděcí (boot)	引导程序	yǐndǎo chéngxù		3	144000	1
program, zkušební (trial)	试用版	shìyòngbǎn		3	1840000	3
programátor	程序设计员	chéngxù shèjìyuán		3	42200	1
programování	程序设计	chéngxù shèjì	*	3	5010000	136
programování, objektově orientované (OOP)	面向对象程序设计	miànxiàng duìxiàng chéngxù shèjì		3	233000	0
progresivní	逐行	zhúxíng		1	440000	32
prohlížeč	浏览器	liúǎnqì	*	4	48500000	67
prohlížeč Firefox	火狐浏览器	huǒhú liúǎnqì		4	472000	0
prohlížeč Lynx	Lynx 浏览器	Lynx liúǎnqì		4	124000	0
prohlížeč Opera	Opera 浏览器	Opera liúǎnqì		4	334000	0
prohlížeč, offline	离线浏览器	líxiàn liúǎnqì		4	30400	0

prohlížeč, webový	Web 浏览器	Web liúlánqì		4	452000	2
prohlížení	查看	chákàn	*	4	648000000	1238
prohlížet	浏览	liúlán	*	4	304000000	904
projektor	投影机	tóuyǐngjī	*	2	10500000	48
projektování na počítači (CAD)	计算机辅助设计	jìsuànjī fūzhù shèjì		3	778000	136
prolomení (kódu) (crack)	破解	pòjiě	*	5	32000000	289
proměnná	可变	kěbiàn		1	3270000	599
promítání	投影	tóuyǐng	*	2	18900000	458
pronikat do cizího systému	修改, 乱改	xiūgǎi, luàngǎi	*	5	89400000	10219
propojení sítí	网际互联	wǎngjì hùlián		4	14000	0
propojování a vkládání objektů (OLE)	对象链接与嵌入	duìxiàng liànjiē yǔ qiànrù		3	55700	0
prostor	空间	kōngjiān	*	1	348000000	11855
protokol	协议	xiéyì	*	4	115000000	25881
protokol DHCP	动态主机配置协议	dòngtài zhǔjī pèizhì xiéyì		4	31200	0
protokol FTP	文件传送协议	wénjiàn chuánsòng xiéyì		4	773000	0
protokol HTTP	超文本传输协议	chāowénběn chuánshū xiéyì		4	54100	2
protokol HTTPS	安全超文本传输协议	ānquán chāowénběn chuánshū xiéyì		4	14700	0
protokol IMAP	IMAP 协议	IMAP xiéyì		4	88800	0
protokol IP	国际协议	guójì xiéyì		4	49900	82
protokol peer-to-peer (P2P)	对等网络协议, 点对点技术	duìděng wǎngluò xiéyì, diǎn duì diǎn jìshù		4	20800	0

protokol POP	邮局协议	yóujú xiéyì		4	89500	0
protokol POP3	第三版邮局协议	dì-sān bǎn yóujú xiéyì		4	2190	0
protokol SMTP	简单邮件传输协议	jiǎndān yóujiàn chuánshū xiéyì		4	31200	0
protokol SSL	安全套接字协议层	ānquán tàojiē zì xiéyì céng		4	1020	0
protokol TCP	传输控制协议	chuánshū kòngzhì xiéyì		4	67900	0
protokol TCP/IP	TCP/IP 协议栈	TCP/IP xiéyì zhàn		4	250000	0
protokol UDP	用户数据报协议	yònghù shùjù bào xiéyì		4	27400	0
protokol, nespolehlivý	不可靠协议	bùkěkào xiéyì		1	47300	0
prototyp	原型	yuánxíng		1	7700000	988
proužek, reklamní (banner)	网络广告条	wǎngluò guǎnggàotiáo		3	89200	9
provádění úloh, současné (multitasking)	多任务处理	duōrènwu chǔlǐ		3	580000	3
proveditelnost	可行性	kěxíngxìng		1	8450000	1780
proxy server	代理服务器	dàilǐ fúwùqì		4	1600000	1
průhledný	透明	tòumíng	*	1	62100000	3950
předinstalace	预设	yùshè	*	3	5400000	189
předmět (zprávy)	主题	zhǔtí	*	4	274000000	11297
přeinštalovat	重新安装	chóngxīn ānzhuāng		3	2400000	24
přejmenovat	更名, 重命名	gēngmíng, chóngmíngmíng	*	3	6270000	885
překlad, strojový	机器翻译	jīqì fānyì		3	505000	84
překladač	翻译程序	fānyì chéngxù		3	21900	3

překročení časového limitu	超时	chāoshí	*	2	3050000	246
překryv	重叠	chóngdié		1	3580000	1185
přenést	传输, 传送	chuánshū, chuánsòng	*	4	15500000	1592
přenos souboru	文件传送	wénjiàn chuánsòng		4	220000	2
přenos, asynchronní	异步传输	yìbù chuánshū		4	62400	7
přenos, bezdrátový	无线传输	wúxiàn chuánshū		4	884000	11
přenos, drátový	有线传输	yǒuxiàn chuánshū		4	75300	2
přepínač (switch)	交换机	jiāohuànqì	*	4	7610000	870
přepisovatelný	可重写	kěchóngxiě		1	116000	2
přepočítání klíče (hash)	hash 命令	hash mìnglìng		5	3940	0
přepojování paketů	分组交换	fēnzǔ jiāohuàn		4	124000	97
přeposlat	转发	zhuǎnfā	*	4	76200000	892
přepsat	改写	gǎixiě		1	3740000	1111
přerušit	中断	zhōngduàn		1	12400000	3800
přeraďovač, levý Shift	左移位	zuǒ yíwèi		2	123000	1
přeraďovač, pravý Shift	右移位	yòu yíwèi		2	120000	0
přesměrování	重定向	chóngdìngxiàng		1	608000	0
přesunout	移动	yí dòng	*	1	109000000	6236
převodník, číslicově analogový (DAC)	数据转换器	shùjù zhuǎnhuànqì		2	54200	0
přezdívka	别名	biémíng		4	4230	398

přiblížit (zvětšit)	放大	fàngdà	*	3	36000000	2527
přidělit (úlohu procesoru)	分派	fēnpài		2	1150000	390
přihlásit (autentizovat)	验证	yànzhèng	*	5	162000000	2859
přihlášení (autentizace)	身份验证	shēnfēn yànzhèng		5	1120000	6
přihlášení (autentizace)	身份验证	shēnfēn yànzhèng		5	1120000	6
přihlášení uživatele (na síť/do systému)	登录	dēnglù	*	4	608000000	148
příjemce	收件人	shōujiàn rén	*	4	4840000	94
přijímač-vysílač	以太网收发器	yǐtàiwǎng shōufāqì		4	4960	0
přijímat data	接收数据	jiēshōu shùjù		4	334000	3
přijmout	接收	jiēshōu	*	1	62700000	3511
příkaz, vnitřní	内部命令	nèibù mìnglìng		3	57100	0
příloha	附件	fùjiàn	*	4	68400000	847
přiložit	附加	fùjiā	*	4	21800000	3988
přiložit přílohu	添加附件	tiānjiā fùjiàn		4	350000	0
připojený k síti (online)	在线, 联机	zàixiàn, liánjī	*	4	419000000	584
připojit	绑定	bǎngdìng		1	18700000	6
připojit	装配	zhuāngpèi	*	2	5220000	1181
přípona souboru	文件扩展名	wénjiàn kuòzhǎn míng		3	400000	0
příručka, uživatelská	用户手册	yònghù shǒucè		1	1480000	22
příslušenství	成套工具	chéngtào gōngjù		2	23200	1

přístup	接入	jiērù		1	7790000	294
přístup, mnohonásobný	多路访问	duōlù fǎngwèn		1	78500	1
přístup, náhodný	随机存取	suíjī cún-qǔ		1	130000	10
přístup, neoprávněný	未授权访问	mòshòuquán fǎngwèn		5	1080	0
přístup, sériový	串行存取	chuànxíng cúnqǔ		1	5140	0
přístup, současný	并行存取	bìngxíng cúnqǔ		1	284000	0
přístup, vzdálený	远程访问	yuǎnchéng fǎngwèn		4	1150000	0
puls	脉冲	màichōng	*	2	4180000	423
realita, rozšířená	增强现实	zēngqiáng xiànshí		3	48400	0
realita, virtuální	虚拟现实	xūnǐ xiànshí		3	841000	39
redundance	冗余	rǒngyú		1	1100000	23
registr	寄存器	jìcúnqì		1	830000	5
registr (Windows)	注册表	zhùcèbiǎo	*	3	3720000	36
reproduktor	扬声器	yángshēngqì	*	2	3820000	120
resetovat	重置	chóngzhì	*	2	3440000	72
restart, teplý	热启动	rèqǐdòng		2	166000	3
restartovat	重新启动	chóngxīn qǐdòng	*	2	3080000	276
restartovat	重新启动,再启动	chóngxīn qǐdòng, zài qǐdòng	*	2	3060000	276
rodina písma	字体	zìtǐ	*	3	112000000	709
rozbalit	拆分	chāifēn		3	1610000	36

rozbalit zip	解压缩	jiěyāsuo	*	3	3290000	6
rozbočovač (hub)	集线器	jíxiànqì	*	4	2880000	2
rozhraní	接口,界面	jiēkǒu, jièmiàn	*	2	27500000	735
rozhraní člověk-stroj (HMI)	人-机接口	rén-jī jiēkǒu		2	74800	0
rozhraní grafického zařízení (GDI)	图形设备接口	túxíng shèbèi jiēkǒu		2	14500	0
rozhraní osobního počítače (PCI)	个人计算机接口	gèrén jìsuànjī jiēkǒu		2	5960	0
rozhraní pro optická vlákna na přenos dat (FDDI)	光纤分布式数据接口	guāngxiān fēnbù shì shùjù jiēkǒu		4	711000	0
rozhraní, aplikační programové (API)	应用程序编程接口	yìngyòng chéngxù biānchéng jiēkǒu		3	161000	0
rozhraní, grafické uživatelské (GUI)	图形用户界面	túxíng yònghù jièmiàn		3	414000	15
rozhraní, infračervené	红外线接口	hóngwàixiàn jiēkǒu		2	78300	0
rozhraní, komunikační	通信接口	tōngxìn jiēkǒu		4	246000	2
rozhraní, uživatelské	用户界面	yònghù jièmiàn		3	2140000	41
rozhraní, virtuální	虚拟接口	xūnǐ jiēkǒu		3	76900	0
rozlišení	分辨率	fēnbiànlǜ	*	2	23400000	222
rozlišení obrazu, vysoké	高清影像	gāoqīng yǐngxiàng		2	119000	0
rozlišení skeneru	扫描分辨率	sǎomiáo fēnbiànlǜ		2	70600	0
rozlišení, vysoké (HD)	高分辨率	gāofēnbiànlǜ		2	2060000	110
rozluštit	破译	pòyì		5	1250000	510
rozpoznání řeči	语音知别	yǔyīn zhíbié		2	52	0

rozpoznat	认出	rèrchū		1	2990000	2798
rozpoznávání znaků, optické (OCR)	光符识别	guāngfú shíbié		2	34700	1
rozšíření	扩展, 扩充	kuòzhǎn, kuòchōng		1	23000000	4241
rozšiřitelnost	可扩展性	kěkuòzhǎnxìng		1	588000	9
rychloposuv papíru	超行距走纸	chāohángjù zǒuzhǐ		2	7030	0
rychlost	速度	sùdù	*	2	205000000	22961
rychlost ukazatele myši	鼠标跟踪速度	shǔbiāo gēnzōng sùdù		2	12100	0
rychlost, přenosová	传输速率, 比特率	chuánshū sùlǜ, bǐtèlǜ		4	1210000	17
řada	行	háng	*	1	396000000	707379
řádek, stavový	状态条	zhuàngtài tiáo		3	399000	2
řadit do fronty	排队	páiduì	*	3	10700000	1936
řádka, příkazová (CLI)	命令行界面	mìnglìng háng jièmiàn		3	50500	0
řazení zpráv do fronty	信息列队	xìnxī lièduì		3	1050	0
řídící program tisku	打印后台处理程序	dǎyìn hòutái chǔlǐ chéngxù		3	174000	0
sada nástrojů	工具箱包	gōngjùxiāngbāo		3	1910000	0
sada programů	套件	tàojiàn	*	3	12100000	134
sada, čipová	芯片组	xīnpiàn zǔ	*	2	3730000	17
sada, instrukční	指令集架构	zhǐlìng jí jiàgòu		2	569000	5
saturovat	饱和	bǎohé		1	5820000	1004
sběr dat	数据收集	shùjù shōují		3	388000	31

sběrnice (bus)	总线	zǒngxiàn	*	2	5080000	27
sběrnice token bus	令牌总线	lìngpái zǒngxiàn		2	9770	0
sběrnice, řídicí	控制总线	kòngzhì zǒngxiàn		2	47100	0
sdílení dat	数据共享	shùjù gòngxiǎng		1	380000	26
sdílení disku	磁盘共享	cípán gòngxiǎng		2	10600	0
sdílet	共享, 共用	gòngxiǎng, gòngyòng	*	1	62900000	2183
segment	程序段, 分段	chéngxùduàn, fēnduàn		1	3640000	516
segment, síťový	网段	wǎngduàn		4	597000	0
segmentace	分段	fēnduàn	*	2	3590000	516
sekce	节	jié		1	3590000	115651
sektor	扇区	shànqū		2	531000	5
sekundární	辅助	fǔzhù	*	1	28700000	2426
senzor	传感器	chuángǎnqì	*	2	9440000	404
sériový	串联	chuànlián		2	2520000	324
server	服务器	fúwùqì	*	4	43600000	282
server DNS (Domain Name System)	域名服务器	yùnmíng fúwùqì		4	295000	4
server, anonymní FTP	匿名 F T P	nìmíng FTP		4	40300	0
server, databázový	数据库服务器	shùjùkù fúwùqì		4	576000	1
server, poštovní	邮件服务器	yóujiàn fúwùqì		4	924000	11
server, tiskový	打印服务器	dǎyìn fúwùqì		4	1290000	1

server, výpočetní	计算服务器	jìsuàn fúwùqì		4	24000	0
server, webový	网络服务器	wǎngluò fúwùqì		4	738000	31
seřazení setříděním	归并排序	guībìng páixù		3	28800	0
seznam	列表	lièbiǎo	*	3	288000000	236
seznam skladeb	播放列表	bōfàng lièbiǎo	*	3	2810000	0
seznam, poštovní	邮递列表	yóudì lièbiǎo		4	10300	0
shareware	共享软件	gōngxiǎng ruǎnjiàn		3	2350	0
schránka	剪贴板	jiǎntiēbǎn	*	3	2870000	0
schránka, elektronická poštovní	邮箱	yóuxiāng	*	4	166000000	140
signál	信号	xìnghào	*	4	43800000	4526
signál obsazeno	占线信号	zhànxiàn xìnghào		4	10300	0
signál, analogový	模拟信号	mónǐ xìnghào		4	556000	15
signál, digitální	数字信号	shùzì xìnghào		4	1480000	41
signál, přijatý	接收信号	jiēshōu xìnghào		4	312000	14
signál, vysílaný	传输信号	chuánshū xìnghào		4	131000	6
Silicon Valley	硅谷	guīgǔ		1	4100000	330
simulace	模拟	mónǐ	*	1	39700000	2491
simulátor	模拟器	mónǐqì	*	3	6360000	82
síť	网	wǎng	*	4	952000000	45972
síť ad-hoc	自组织网络	zìzǔzhī wǎngluò		4	32600	0

síť klient-server	客户服务器网络	kèhù fúwùqì wǎngluò		4	441000	0
síť LAN bezdrátová (Wireless LAN)	无线局域网	wúxiànjúyù wǎng		4	1520000	20
síť MAN (Metropolitan Area Networks)	城域网	chéngyù wǎng		4	428000	5
síť P2P (peer-to-peer)	对等网络	duìděng wǎngluò		4	174000	0
síť PAN (Personal Area Networks)	个人网	gèrén wǎng		4	1110000	44
síť WAN (Wide Area Networks)	广域网	guǎngyù wǎng		4	691000	21
síť, celosvětová počítačová (www)	万维网	wànwéiwǎng		4	384000	123
síť, hvězdnicová	星形网络	xīngxíng wǎngluò		4	438000	0
síť, integrovaná digitální telefonní (ISDN)	综合业务数字网络	zōnghé yèwù shùzì wǎngluò		4	12400	0
síť, kruhová	环形网络	huánxíng wǎngluò		4	53400	1
síť, lineární	线性网络	xiànxìng wǎngluò		4	90700	0
síť, lokální (LAN)	局域网	júyù wǎng	*	4	6940000	115
síť, metropolitní počítačová (MAN)	城域网	chéngyù wǎng		4	432000	5
síť, páteřní	主干网络	zhǔgàn wǎngluò		4	31600	1
síť, počítačová	网络	wǎngluò	*	4	454000000	13244
síť, počítačová ARPANET	阿帕网	āpàwǎng		4	9020	0
síť, sběrníková (bus token)	令牌总线网	lìngpái zōngxìànwǎng		4	159000	0
síť, sběrníková (bus)	总线网	zōngxìànwǎng		4	88900	0

síť, veřejná datová (PDN)	公用数据网	gōngyòng shùjùwǎng		4	468000	15
síťový	网络	wǎngluò	*	4	468000000	13244
sken	扫描	sǎomiáo	*	2	19300000	981
skener	扫描仪	sǎomiáoyí	*	2	5320000	92
skener, filmový	胶片扫描仪	jiāopiàn sǎomiáoyí		2	14400	0
skener, stolní	平板扫描器	píngbǎn sǎomiáoqì		2	145000	0
skript (soubor příkazů)	命令文件	mìnglìng wénjiàn		3	70800	2
skrolování	滚动	gǔndòng	*	3	20500000	1848
skrolování stránky	页面滚动	yèmiàn gǔndòng		1	44000	0
skrolovat	卷动, 卷屏	juǎndòng, juǎnpíng		1	167000	1
skrytý	保密	bǎomì		1	20500000	2353
skříň, počítačová velká (tower)	塔型	tǎxíng		2	108000	0
skupina	组	zǔ	*	1	227000000	216176
skupina, diskuzní	新闻组	xīnwénzǔ		4	1340000	24
skupina, pracovní	工作组	gōngzuòzǔ		1	4810000	3097
slot	插槽	chācáo	*	2	4230000	2
slot, rozšiřující	扩充插槽, 扩展槽	kuòchōng chācáo, kuòzhǎncáo		2	295000	0
slot, volný	空槽	kōngcáo		2	134000	17
sloučit	合并	hébing	*	3	20600000	3615
sloupec	列	liè	*	3	140000000	126599

sloupec, celý	整列	zhěngliè		3	1080000	39
sloupec, poslední	末列	mòliè		3	82000	3
slovník, elektronický	电子词典, 电子辞典	diànzǐ cídiǎn, diànzǐ cídiǎn	*	3	6210000	17
slovník, internetový	网上词典	wǎngshàng cídiǎn		4	15700	0
slovník, online	在线词典	zàixiàn cídiǎn		4	1740000	0
slovo, klíčové	关键字, 关键词	guānjiànzi, guānjiàncí	*	3	112000000	217
složka	文件夹	wénjiànjiā	*	3	16200000	114
složka (sbalená v zipu)	压缩文件夹	yāsuō wénjiànjiā		2	35300	0
složka Oblíbené	收藏夹	shōucángjiā	*	3	118000000	0
složka odeslané pošty (outbox)	已发送	yǐfāsòng		4	1960000	18
složka příchozí pošty (inbox)	收件箱	shōujiàn xiāng	*	4	2580000	2
složka rozepsané pošty	草稿箱	cǎogǎo xiāng		4	2050000	0
složka, nová	新建文件夹	xīnjiàn wénjiànjiā		4	247000	0
složka, poštovní	邮件夹	yóujiànjiā		4	21500	0
složka, veřejná	公共文件夹	gōnggòng wénjiànjiā		1	12100	0
slučování	归并	guībìng		3	332000	135
sluchátka	耳机	ěrjī	*	2	27600000	342
smajlík	微笑	wēixiào	*	4	48000000	11187
smazat	擦除	cāchú		1	453000	7
směrovač (router)	路由器	lùróuqì	*	4	11800000	61

snížit	减少	jiǎnshǎo	*	1	62600000	25585
snížit hlasitost	减小音量	jiǎnxiǎo yīnliàng		2	190000	0
software (programové vybavení počítače)	软件	ruǎnjiàn	*	3	226000000	6535
software, antivirusový	杀毒软件	shādú ruǎnjiàn		5	12100000	58
software, bezplatný volně šiřitelný	免费软件	miǎnfèi ruǎnjiàn	*	3	3290000	1
software, kreslicí	画图软件	huàtú ruǎnjiàn		3	90300	0
software, monitorovací	监控软件	jiānkòng ruǎnjiàn		3	642000	10
software, prezentační	演示软件	yǎnshì ruǎnjiàn		3	75300	2
software, síťový	网络软件	wǎngluò ruǎnjiàn	*	4	4110000	12
software, skupinový	组件	zǔjiàn	*	3	12600000	177
software, účetní	会计软件	kuàijì ruǎnjiàn		3	1280000	12
soket	套接字, 插槽	tàojiēzì, chācáo		4	201000	0
soubor	文件, 文档	wénjiàn, wéndǎng	*	3	137000000	15592
soubor "čti mě"	自述文件	zìshù wénjiàn		3	25800	0
soubor, archivovaný	存档文件	cúndàng wénjiàn		3	153000	4
soubor, datový	数据文件	shùjù wénjiàn		3	847000	17
soubor, dávkový	批处理文件	pīchǔlǐ wénjiàn		3	328000	0
soubor, dočasný	临时文件	línshí wénjiàn		3	858000	0
soubor, dočasný	临时文件	línshí wénjiàn		3	858000	0
soubor, hlavní	主文件	zhǔwénjiàn		3	149000	3

soubor, indexový	索引文件	suǒyǐn wénjiàn		3	109000	1
soubor, nový	新文件	xīn wénjiàn		3	523000	21
soubor, příkazový	命令文件	mìnglìng wénjiàn		3	70800	2
soubor, příložený	附件	fùjiàn	*	3	68400000	847
soubor, samorozbalovací	自解压文件	zìjiěyā wénjiàn		3	57700	0
soubor, sdílený	共享文件	gòngxiǎng wénjiàn		3	798000	5
soubor, skrytý	隐藏文件	yǐncáng wénjiàn		3	738000	0
soubor, systémový	系统文件	xìtǒng wénjiàn		3	2400000	8
soubor, textový	文本文件	wénběn wénjiàn		3	1030000	3
soubor, záložní	备用文件	bèiyòng wénjiàn		3	18900	0
součet, celkový (suma)	总额	zǒng'é		3	122000	10691
součet, kontrolní	校验和	jiàoyànhé		3	122000	3
soukromí	隐私	yǐnsī	*	5	118000000	798
soustava, dvojková (binární)	二进制	èrjìnzhì		1	1560000	63
spát	休眠	xiūmián		1	2380000	116
spojení	连接	liánjiē	*	4	70500000	4529
společnost Apple Corporation	苹果公司	píngguǒ gōngsī		1	1270000	14
společnost Compaq	COMPAQ 电脑公司	COMPAQ diànnǎo gōngsī		1	35800	0
společnost Fujitsu	富士通	fùshìtōng		1	16200000	198
společnost Hewlett-Packard	惠普公司	huìpǔ gōngsī		1	321000	97

společnost IBM	国际商用机器公司	guójì shāngyè jīqì gōngsī		1	152000	147
společnost Intel	英特尔公司	yīngtè'ěr gōngsī		1	269000	179
společnost Microsoft	微软公司	wēiruǎn gōngsī		1	1320000	474
společnost Motorola	摩托罗拉公司	mótuōluólā gōngsī		1	184000	187
společnost Netscape	网景公司	wǎngjǐng gōngsī		1	29800	16
společnost Norton	诺顿公司	Nuòdùn gōngsī		1	1960000	0
společnost Novell	Novell 公司	Novell gōngsī		1	28000	1
společnost Oracle	Oracle 公司	Oracle gōngsī		3	88100	2
společnost Siemens	西门子公司	xīménzǐ gōngsī		1	7830000	244
společnost Sun Microsystems Inc.	Sun 微系统公司	Sun wēixìtǒng gōngsī		1	63100	1
společnost Xerox	施乐公司	shīlè gōngsī		1	48800	58
spolehlivost	可靠性	kěkàoxìng	*	5	19700000	1006
spoušť (trigger)	触发器	chùfāqì		3	792000	10
správce nástrojů	工具管理器	gōngjù guǎnlǐqì		3	366000	0
správce paměti (program)	存储管理程序	cúnychǔ guǎnlǐ chéngxù		3	40800	0
správce programů	程序管理器	chéngxù guǎnlǐqì		3	106000	0
správce souborů	档案管理器	dàng'àn guǎnlǐqì	*	3	4870000	0
správce webu (webmaster)	网站管理员	wǎngzhàn guǎnliyuan		4	2160000	0
spustit	执行	zhíxíng	*	1	77300000	32414
spustit (systém)	启动	qǐdòng	*	3	67700000	8512

spustitelný	实行	shíxíng	*	1	35000000	47262
spyware	间谍软件	jiàndié ruǎnjiàn		5	517000	6
stabilita	稳定性	wěndìngxìng		1	10600000	1312
stahovat	下载	xiàzài	*	4	302000000	246
standard rozhraní elektronických hudebních nástrojů a počítačů (MIDI)	乐器数字化接口	yuèqì shùzìhuà jiēkǒu		2	89600	0
stanice, dokovací	扩展坞	kuòzhǎnwù		2	180000	0
stanice, pracovní (workstation)	工作站	gōngzuòzhàn	*	2	6120000	367
start, rychlý	快速启动	kuàisù qǐdòng	*	2	4190000	29
start, studený	冷启动	lěng qǐdòng		2	247000	1
status	状态	zhuàngtài	*	1	137000000	18782
stopa	磁道	cídào		2	204000	1
stránka	页(面)	yè(miàn)	*	3	599000000	17882
stránka Oblíbené	收藏页	shōucángyè		4	13400	0
stránka, domovská	主页, 首页	zhǔyè, shǒuyè	*	4	967000000	65
stránka, oficiální	官方网站	guānfāng wǎngzhàn	*	4	27600000	191
stránka, testovací	测试页面	cèshì yèmiàn		4	69400	0
stránka, úvodní	欢迎页面	huānyíng yèmiàn		4	64000	0
stránka, webová	网页	wǎngyè	*	4	193000000	222
stroj, vyhledávací	搜索引擎	sōusù yǐnqíng		3	2400000	0

strom	目录树	mùlùshù		3	171000	0
struktura	结构	jiégòu	*	1	116000000	40298
stupně šedi	灰度级	huīdùjí		2	49000	1
superpočítač	超级计算机, 巨型计算机	chāojí jìsuànjī, jùxíng jìsuànjī		2	573000	154
supervizor	管理程序, 监管员	guǎnlǐ chéngxù, jiānguǎn yuán		3	855000	100
surfovát	(网上)浏览, 冲浪	(wǎngshàng) liúǎn, (wǎngshàng) chōnglàng	*	4	303000000	904
symbol	符号	fúhào		1	17400000	2897
symbol ampersand &	连号, 和号	liánhào, héhào		1	885000	141
symbol hvězdička *	星号	xīnghào		1	525000	58
symbol lomítko /	斜线	xiéxiàn		1	532000	74
symbol lomítko, zpětné \	反斜线, 反斜杠	fǎnxiéxiàn, fǎnxiégàng		1	51700	0
symbol otazník ?	问号	wèn hào		1	2560000	559
synchronizace	同步化	tóngbùhuà		2	145000	32
system	系统	xìtǒng	*	3	279000000	44142
system BIOS	基本输入输出系统	jīběn shūrù shūchū xìtǒng		3	244000	0
system DOS (MS-DOS)	MS - DOS 磁盘操作系统	MS-DOS cípán cāozuò xìtǒng		3	43700	4
system master/slave	主 / 从系统	zhǔ/cóng xìtǒng		3	1	0
system pro řízení databáze (DBMS)	数据库管理系统	shùjùkù guǎnlǐ xìtǒng		3	343000	15
system, elektronický konferenční (BBS)	BBS 电子布告栏系统	BBS diànzǐ bùgàolán xìtǒng		3	301000	0

system, expertní	专家系统	zhuānjiā xìtǒng		3	606000	71
system, expertní (KBS)	知识库系统, 基于知识的系统	zhīshìkù xìtǒng, jīyú zhīshì d xìtǒng		3	148000	0
system, geografický informační (GIS)	地理信息系统	dìlǐ xìnxī xìtǒng		3	1410000	143
system, informační	信息系统	xìnxī xìtǒng	*	3	9150000	1065
system, interaktivní	交互式系统	jiāohù shì xìtǒng		3	100000	0
system, manažerský informační	信息管理系统	xìnxī guǎnlǐ xìtǒng		3	1400000	69
system, mnohoživatelský	多路存取系统	duōlù cún-qǔ xìtǒng		3	15200	0
system, operační Windows Vista	Windows Vista 操作系统	Windows Vista cāozuò xìtǒng		3	582000	0
system, operační (OS)	操作系统, 运行系统	cāozuò xìtǒng, yùnxíng xìtǒng	*	3	25800000	357
system, operační JavaOS	爪哇作业系统	zhǎowā zuòyè xìtǒng		3	10	0
system, operační Linux	Linux 操作系统	Linux cāozuò xìtǒng		3	1010000	4
system, operační MacOS	麦金托什操作系统	màijīntuōshí cāozuò xìtǒng		3	16500	1
system, operační MS Windows	微软“视窗”操作系统	Wēiruǎn "shìchuāng" cāozuò xìtǒng		3	125000	1
system, operační OS/2	OS/2 (操作) 系统	OS/2 (cāozuò)xìtǒng		3	39400	0
system, operační Palm OS	掌上电脑操作系统	zhǎng shàng diànnǎo cāozuò xìtǒng		3	27000	0
system, operační síťový (Netware)	Netware (网络操作) 系统	Netware (wǎngluò cāozuò) xìtǒng		3	271000	0
system, operační UNIX	Unix 操作系统	Unix cāozuò xìtǒng		3	236000	4
system, operační Windows	视窗 / Windows 操作系统	shìchuāng/Windows cāozuò xìtǒng		3	1390000	49
system, síťový souborový (NFS)	网络文件系统	wǎngluò wénjiàn xìtǒng		3	45400	0

syťost barev (saturace)	色彩饱和度	sècǎi bǎohédù		2	248000	3
šablona	模板	múbǎn		1	22900000	137
šetřič obrazovky	屏幕保护 (程序)	píngmù bǎohù (chéngxù)		3	2350000	1
šifra	密码	mímǎ	*	5	194000000	1093
šifrování	密码学	mímǎxué		5	399000	5
širokopásmový (broadband)	宽带	kuāndài	*	4	21500000	348
štitěk, děrný	穿孔卡片	chuānkǒng kǎpiàn		2	61500	4
šum	杂讯	záxùn		4	539000	2
tablet	手写板, 输入板, 书写板	shǒuxiěbǎn, shūrùbǎn, shūxiěbǎn		2	2680000	8
tablet PC	平板电脑	píngbǎn diànnǎo	*	2	5300000	0
tabulka	表格	biǎogé	*	3	24000000	762
tabulka diskových oddílů	分区表	fēnqūbiǎo		2	403000	6
tabulka souborů, alokační (FAT)	文件分配表, 档案配置表	wénjiàn fēnpèibiǎo, dǎng'àn pèizhìbiǎo		2	157000	0
tabulka symbolů	符号表	fúhàobiǎo		3	156000	46
tabulka, kontingenční	列联表	lièliánbiǎo		3	17100	0
tah	笔画	bǐhuà		1	3110000	596
táhnout (drag)	拖动	tuōdòng	*	3	3060000	28
tapeta na ploše (wallpaper)	壁纸	bìzhǐ	*	3	23500000	136
technologie, informační	信息技术	xìnxī jìshù		1	19600000	1538
telefon, chytrý (smartphone)	智能手机	zhìnéng shǒuji	*	2	36100000	15

telefon, mobilní	手机,移动电话	shǒujī, yídòng diànhuà	*	2	434000000	2343
telekonference	电信会议	diànxìn huìyì		4	75200	5
televize, digitální	数字电视	shùzì diànshì	*	2	5350000	173
Telnet	Telnet 协议,远程登录	Telnet xiéyì, yuǎnchéng dēnglù		4	117000	0
tělo e-mailu	邮件体	yóujiàntǐ		4	23900	0
terabyte (1000000000000 B)	太字节	tàizìjié		1	195000	0
terminál, koncový	终端	zhōngduān	*	2	18000000	854
test	测试	cèshì	*	1	122000000	3563
test obnovy	恢复性测试	huīfùxìng cèshì		1	11400	0
test, beta	贝塔测试	bèi tā cèshì		3	2082	0
test, diagnostický funkční	诊断功能测试	zhěnduàn gōngnéng cèshì		2	4090	0
test, výkonnostní (benchmark)	基准	jīzhǔn	*	2	6430000	765
testování programu	程序测试	chéngxù cèshì		3	113000	6
testování softwaru	软件测试	ruǎnjiàn cèshì		3	2170000	34
testování výkonu	性能测试	xìngnéng cèshì		2	1890000	22
TeX	泰赫	tàihè		3	144000	29
text	文体	wéntǐ	*	3	12300000	1770
text, prostý	纯文本	chún wénběn		3	744000	2
text, zdrojový	原文	yuánwén	*	3	40300000	2471
tisk	打印	dǎyìn	*	2	241000000	826

tiskárna	打印机	dǎyìnjī	*	2	15100000	216
tiskárna, barevná	彩色打印机	cǎisè dǎyìnjī		2	250000	6
tiskárna, bublinková	气泡喷墨打印机	qìpào pēnmò dǎyìnjī		2	86900	0
tiskárna, inkoustová	喷墨打印机	pēnmò dǎyìnjī		2	2330000	14
tiskárna, laserová	激光打印机	jīguāng dǎyìnjī	*	2	3730000	27
tiskárna, lokální	本地打印机	běndì dǎyìnjī		2	3	0
tiskárna, paralelní	并行打印机	bìngxíng dǎyìnjī		2	45700	0
tiskárna, sdílená	共享打印机	gòngxiǎng dǎyìnjī		2	147000	0
tiskárna, sériová	串行打印机	chuànxíng dǎyìnjī		2	544000	0
tiskárna, síťová	网络打印机	wǎngluò dǎyìnjī		2	166000	0
tiskárna, tepelná	热敏式印字机	rènmǐnshì yìnzìjī		2	11200	0
tlačítko	按钮	ànniǔ	*	2	31000000	371
tok, datový	数据流	shùjùliú		1	735000	111
Token Ring	令牌环	lìngpáihuán		4	52300	0
topologie	拓扑结构	tuòpū jiégòu		4	387000	3
topologie sítě	网络拓扑	wǎngluò tuòpū		4	300000	1
topologie, hvězdicová (star topology)	星型拓扑	xīngxíng tuòpū		4	1190000	0
topologie, kruhová (ring topology)	环形拓扑	huánxíng tuòpū		4	33100	0
topologie, sběrníková (bus topology)	总线拓扑	zǒngxiàn tuòpū		4	59600	0

topologie, stromová (tree topology)	树状拓扑	shùzhuàng tuōpū		4	105000	0
touchpad	触摸板, 触控板	chùmōbǎn, chùkòngbǎn		2	1310000	0
trezor, virový	监狱	jiānyù		1	7550000	6671
trvalost (dat)	持久性	chíjiǔxìng		1	788000	185
typ	类型	lèixíng	*	1	186000000	6961
typ grafu	图表类型	túbiǎo lèixíng		3	47400	0
účet	账户	zhàngù	*	1	40800000	488
účet elektronické pošty	邮件账号	yóujiàn zhàngào		4	21800	6
účet, uživatelský	用户帐号	yònghù zhàngào		5	339000	0
údržba (technická)	维护	wéihù	*	2	75000000	23187
ukázat	指向	zhǐxiàng		1	12100000	1681
ukazatel	指针	zhǐzhēn	*	3	5090000	763
ukládání, automatické	自动保存	zìdòng bǎocún		1	1490000	4
úkol	任务	rènwu	*	1	86900000	43864
ukončení systému, řádné	关机	guānjī	*	2	9070000	1216
ukončení, nestandardní	异常终止	yìcháng zhōngzhǐ		2	32700	0
ukončení, normální	正常终止	zhèngcháng zhōngzhǐ		1	63900	1
ukončit	结束, 终止	jiéshù, zhōngzhǐ	*	1	153000000	38438
ukončit server	终止服务器	zhōngzhǐ fúwùqì		1	14600	0
úloha	作业	zuòyè	*	3	35300000	5853

úlohy běžící na pozadí	后台处理	hòutái chǔlǐ		3	64800	1
uložit (data)	保存	bǎocún	*	3	143000000	6561
uložit jako	保存为	bǎocún wèi		3	1760000	3
uložit nastavení	保存设置	bǎocún shèzhì		3	486000	0
uložit odeslanou zprávu	保存发送的邮件	bǎocún fāsòng d yóujiàn		4	32000	0
uložit přílohu	保存附件	bǎocún fùjiàn		4	8430	0
uložit soubor	保存文件	bǎocún wénjiàn		3	482000	4
uložit vše	全部保存	quánbù bǎocún		3	89300	5
umístění	位置	wèizhi	*	1	366000000	15033
Unicode	统一码, 万国码	tǒngyīmǎ, wànguómǎ		1	88400	0
úroveň	级	jí	*	1	318000000	151868
USB (Universal Serial Bus)	通用串行总线	tōngyòng chuànxíng zǒngxiàn		2	705000	1
uspořádání	布局	bùjú		1	23000000	5136
uspořádat	排序	páixù	*	1	130000000	423
útok	攻击	gōngjī	*	5	33700000	8497
uvozovky	引用符号	yǐnyòng fúhào		1	75300	0
uzel	节点	jiédiǎn	*	4	4680000	188
uživatel	用户	yònghù	*	5	412000000	9635
uživatel, koncový	最终用户	zuìzhōng yònghù		4	682000	46
uživatel, neoprávněný	未经授权的使用者	wèijīng shòuquán d shǐyòngzhě		4	165000	0

uživatel, síťový	网络用户	wǎngluò yònghù		4	818000	37
uživatelsky příjemný	用户界面友好	yònghù jièmiàn yǒuhǎo		1	180000	0
vazba, zpětná	反馈	fǎnkuì	*	1	287000000	1615
věda, počítačová	计算机科学	jìsuànjī kēxué		1	3540000	146
velikost okna	窗口大小	chuāngkǒu dàxiǎo		2	269000	0
velikost papíru	纸张规格	zhǐzhāng guīgé		2	104000	4
velikost písma	字号	zìhào	*	3	45800000	1403
velikost, celková	总空间	zǒng kōngjiān		1	38200	1
velikost, maximální souboru	最大文件长度	zuìdà wénjiàn chángdù		3	74200	0
velikost, původní	原始大小	yuánshǐ dàxiǎo		1	332000	0
video	视频	shìpín	*	2	402000000	545
video, digitální	数字视频	shùzì shìpín		2	568000	13
video, interaktivní	交互式视频技术	jiāohùshì shìpín jìshù		2	83100	1
videokamera, digitální	数字摄像机	shùzì shèxiàngjī		2	70800	7
videokonference	视频会议	shìpín huìyì	*	4	3620000	26
videosystém, interaktivní digitální (DIV)	交互式数字视频	jiāohùshì shùzì shìpín		2	12800	0
virus v bootovacím sektoru	引导扇区病毒	yǐndǎo shànqū bìngdú		5	57600	0
virus, počítačový	电脑病毒	diànnǎo bìngdú		5	1460000	6254
vizitka vCard	电子名片	diànzǐ míngpiàn	*	4	3850000	3
vlákno	线程	xiàrchéng		1	4040000	20

vlákno, optické	光导纤维	guāngdǎo xiānwéi		2	102000	77
vlastnictví	所有权	suǒyǒuquán		1	4530000	2526
vlastník	属主	shǔzhǔ		1	68600	55
vlastnost	属性	shǔxìng	*	1	40200000	1479
vložit	插入, 嵌入	chārù, qiànrù	*	3	59400000	880
vložit (objekt)	粘贴	zhāntiē	*	3	13300000	178
vnořování	嵌套	qiàntào		3	758000	10
vrátit	返回	fǎnhuí	*	1	2640000000	7613
vrátka, zadní	后门程序	hòumén chéngxù		1	109000	2
vrstva	层	céng	*	1	149000000	74104
vrstva, aplikační	应用层	yìngyòngcéng		3	426000	4
vrstva, dvojitá	双层式	shuāngcéngshì		2	783000	3
vrstva, prezentační	表示层	biǎoshìcéng		3	92700	4
vrstva, síťová	网络层	wǎngluòcéng		4	263000	4
vstup	输入	shūrù	*	2	283000000	2662
vstup/výstup	输入 / 输出	shūrù/shūchū		2	2850000	29
vybavení, volně šiřitelné programové (public domain)	公用域	gōngyòngyù		3	5050	0
vybrat	选择, 选取	xuǎnzé, xuǎnqǔ	*	3	309000000	30292
vybrat disk	选定驱动器	xuǎndìng qūdòngqì		3	152000	0
vybrat dokumenty pro přidání	选择添加文件	xuǎnzé tiānjiā wénjiàn		3	470000	0

vybrat řádek	选定行	xuǎndìng háng		3	11600	1
vybrat sloupec	选定列	xuǎndìng liè		3	28000	0
vybrat soubor	选择文件	xuǎnzé wénjiàn		3	1220000	0
vybrat tabulku	选定表格	xuǎndìng biǎogé		3	141000	0
vybrat vše	全部选定, 全选	quánbù xuǎndìng, quánxuǎn	*	3	4140000	10
vybrat zdroj dat	选定数据源	xuǎndìng shùjùyuán		3	8540	0
vyhledávač	搜索引擎	sōusuǒ yǐnqíng	*	4	22900000	67
vyhledávač Lycos	Lycos 搜索引擎	Lycos sōusuǒ yǐnqíng		4	1830	0
vychytávka (gadget)	小配件	xiǎopèijiàn		2	1560000	8
výjimka	异常	yìcháng	*	3	29700000	6643
vyjmout	剪切	jiǎnqiè	*	3	3290000	43
vyjmout a vložit (cut and paste)	剪贴	jiǎntiē	*	3	3480000	159
vymazat	删除	shānchú	*	1	91600000	443
vyměnit	交换	jiāohuàn	*	3	24800000	11652
vynechat	省略	shěnglüè		1	22800000	499
výpadek sítě	网络故障	wǎngluò gùzhàng		4	786000	3
vypnout	停机, 关(闭)	tíngjī, guān(bì)	*	2	252000000	3616
výrobce originálního vybavení, výhradní licencovaný (OEM)	原始设备制造商	yuánshǐ shèbèi zhìzàoshāng		3	56700	0
vysílač	发送设备	fāsòng shèbèi		4	24700	3
vysílání	广播	guǎngbō	*	4	41300000	3

vyskočit (okno)	弹出	tánchū	*	3	10200000	271
výsledek	结果	jiéguǒ	*	1	197000000	49272
výstraha (alert)	警告信息	jǐnggào xìnxī		1	148000	1
výstup	输出	shūchū	*	1	25100000	3439
výstup, tiskový	打印输出	dǎyìn shūchū		2	476000	4
vysunout	弹出	tánchū	*	2	10300000	271
vytočit (spojení)	拨号	bōhào	*	4	4320000	161
vytřídit	分类	fēnlèi	*	3	360000000	4665
vytvořit adresář	创建目录	chuàngjiàn mùlù		3	119000	0
vytvořit uživatele	新建用户	xīnjiàn yònghù		3	69000	0
vzdálený	远程	yuǎnchéng	*	4	17800000	962
vzpříčení papíru (v tiskárně)	卡纸	kǎzhǐ		2	1180000	30
vztah	关系	guānxi	*	1	140000000	114064
webhosting	网站托管	wǎngzhàn tuōguǎn		4	279000	0
widget (webový)	窗口小部件	chuāngkǒu xiǎobùjiàn		4	624000	0
WYSIWYG	所见所得	suǒjiàn suǒdé		3	63000	0
zadat	输入	shūrù	*	1	282000000	2662
zahrnout soubor	包含文件	bāohán wénjiàn		3	170000	0
zákon o ochraně dat	数据保护立法	shùjù bǎohù lǐfǎ		5	69800	0
záloha	备份	bèifèn		1	11700000	73

záloha, automatická	自动备份	zìdòng bèifèn		1	430000	0
záloha, úplná	完全备份	wánquán bèifèn		1	46400	0
záložka	书签	shūqiān	*	4	41200000	156
zámek	锁	suǒ	*	1	44500000	15590
zámek Shiftu	移位锁	yíwèisuǒ		2	150000	0
zaměnit velká písmena za malá a naopak	更改大小写	gēnggǎi dàxiǎoxiě		3	565000	0
zamrznout	冻结	dòngjié	*	2	5270000	1557
zápatí	页脚	yèjiǎo	*	3	42500000	8
záplata (programu)	修补程序, 补丁	xiūbǔ chéngxù, bǔdǐng	*	5	15100000	359
zapnout	开	kāi	*	2	426000000	601340
zapojený, pevně	硬连线	yìngliánxiàn		2	484000	0
zapsat	写入	xiěrù	*	3	4920000	645
zarovnání stránky	页面对齐	yèmiàn duìqí		3	80700	0
zarovnání textu	文字对齐	wénzì duìqí		3	24200	0
zarovnat (okraje, řádky)	对齐	duìqí		3	1360000	111
zarovnat dokument	文件对齐	wénjiàn duìqí		3	19400	0
zarovnat nahore	顶端对齐	dǐngduān duìqí		3	267000	0
zarovnat vlevo	左对齐	zuǒ duìqí		3	298000	0
zařízení	设备	shèbèi	*	2	144000000	28976
zařízení edge	边缘设备	biānyuán shèbèi		2	58700	0

zařízení, externí	外部设备	wàibù shèbèi		2	504000	37
zařízení, chytré	智能器件	zhìnéng qìjiàn		2	21300	0
zařízení, infračervené	红外装置	hóngwài zhuāngzhì		2	92400	1
zařízení, paměťové	存储装置	cúncǔ zhuāngzhì		2	40500	5
zařízení, periferní	外围设备	wàiwéi shèbèi		2	399000	14
zařízení, připojené	附加设备	fùjiā shèbèi		2	35200	1
zařízení, vstupní	输入设备, 输入装置	shūrù shèbèi, shūrù zhuāngzhì		2	467000	7
zařízení, výměnné	交换设备	jiāohuàn shèbèi		2	363000	75
zařízení, výstupní	输出设备	shūchū shèbèi		2	376000	13
zásobník	栈	zhàn		3	2570000	1177
zásobník papíru	纸盒	zhǐhé	*	2	3400000	282
zastavit	停止	tíngzhǐ	*	1	69800000	12846
zašifrování	加密	jiāmì		5	14600000	497
zavaděč (systému)	装入程序	zhuāngrù chéngxù		3	55200	2
zavést (systém, program)	装入	zhuāngrù		3	2740000	446
zavináč	圈 a, 花 a,	quān a, huā a		4	156000	4
závora	锁存器	suǒcúnqì		1	78100	0
závorky, hranaté	方括号	fāngkuòhào		3	150000	16
zavřít	关闭	guānbì	*	3	253000000	3616
záznam (log)	日志, 记录	rìzhì, jìlù	*	1	188000000	9552

záznam pro obnovení dat	恢复日志	huīfù rìzhì		3	54600	0
zdroj	源点	yuándiǎn		1	128000	50
zdroj	资源	zīyuán	*	1	168000000	40708
zdroj informací	信息来源	xìnxīyuán		1	406000	101
zdroj, napájecí	电源, 供电	diànyuán, gōngdiàn	*	2	39500000	972
zdroj, otevřený	开放式源代码	kāifàngshì yuándàimǎ		3	111000	0
zkouška kompability	兼容性测试	jiānróngxìng cèshì		1	99900	1
zkratka, klávesová	快捷键	kuàijiéjiàn	*	2	17000000	3
změna konfigurace	重配置	zhòngpèizhì		1	35700	1
změnit adresář	改变目录	gǎibiàn mùlù		3	24000	0
změnit heslo	更改密码	gēnggǎi mìmǎ		5	855000	1
značka (tag)	标签, 标记	biāoqiān, biāoji	*	1	255000000	1120
znak	字符(元素)	zìfú(yuánsù)	*	3	25600000	205
znalost	知识	zhīshi	*	1	222000000	40710
zobrazení	图象	túxiàng	*	3	2840000	427
zobrazení, barevné	彩色显示器	cǎisè xiǎnshìqì		2	143000	25
zobrazení, monochromatické	单色显示	dānsè xiǎnshì		2	262000	0
zoom	缩放	suōfàng		2	2180000	10
zoom, optický	光学变焦	guāngxué biànjiāo		2	2530000	1
zpoždění	延迟	yánchí		1	8100000	460

zpracování dat, automatické (ADP)	自动数据处理	zìdòng shùjù chǔlǐ		1	119000	13
zpracování informací	信息处理	xìnxī chǔlǐ		1	2000000	437
zpracování textu	字处理	zìchǔlǐ		3	180000	181
zpracování v dávkách	批处理	pīchǔlǐ		3	1040000	16
zpracování zpráv (messaging)	消息传送	xiāoxi chuánsòng		4	281000	8
zpracování, síťové	网络处理	wǎngluò chǔlǐ		4	93800	6
zpráva	消息	xiāoxi	*	1	374000000	27997
zpráva o navázání relace	注册信息	zhùcè xìnxī	*	4	3670000	1
zpráva, přijatá	接收信息	jiēshōu xìnxī		4	183000	20
zrcadlení (mirror)	镜像	jìngxiàng	*	2	16600000	29
zrušit	取消	qǔxiāo	*	3	118000000	10051
zrušit (quit)	退出	tuìchū	*	1	83300000	4425
zrušit tisk	取消打印	qǔxiāo dǎyìn		2	18900	0
ztlumit (hlasitost)	静音	jìngyīn	*	2	8500000	19
ztráta	损失	sǔnshī	*	1	37100000	19995
zveřejnit	发布	fābù	*	1	348000000	15210
zvýraznit	增强亮度	zēngqiáng liàngdù		1	61900	0

Priloha č. 2

Údaje o distribuci CCL korpusu moderní čínštiny k 20. 7. 2009

CCL 语料库 – 现代汉语语料分布情况

2009.7.20

分类	字节数	分类	字节数
当代\口语	259506	当代\报刊\人民日报	187855650
当代\史传	1004728	当代\ 当代\翻译作品	27650059
当代\应用文	127650059	当代\文学	86996845
当代\报刊\人民日报	187855650	当代\翻译作品\文学	63055842
当代\报刊\作家文摘	28162469	当代\报刊\读书	58046004
当代\报刊\市场报	15923256	当代\翻译作品\应用文	54499779
当代\报刊\故事会	513067	当代\报刊\作家文摘	28950841
当代\报刊\读书	54499779	当代\报刊\读者	28162469
当代\报刊\读者	24443138	当代\报刊\读者	24443138
当代\报刊\青年文摘	267819	当代\电视电影	16777425
当代\文学	63055842	当代\报刊\市场报	15923256
当代\电视电影	16777425	现代\文学	14052740
当代\网文	816830	现代\戏剧	1059306
当代\翻译作品\应用文	28950841	当代\史传	1004728
当代\翻译作品\文学	58046004	当代\网文	816830
当代\翻译作品	86996845	当代\报刊\故事会	513067
现代\戏剧	1059306	当代\报刊\青年文摘	267819
现代\文学	14052740	当代\口语	259506
总计	728909261	总计	728909261

共有1696个文件；70个文件夹；728,909,261字节（695MB）

Zdroj: http://ccl.pku.edu.cn:8080/ccl_corpus/CCL_Xiandai.pdf